

Л. Б. Кротенко

Britain vs. Ukraine:
ethnolinguistic studies
(Wheel of the Year Festivals)

Module II

*Посібник для студентів
3-го та 4-го курсів*

Не для комерційного використання

**Київ
Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова
2017**

УДК 811.111 (075)
ББК 81.2 Англ я73
К 83

*Рекомендовано до друку Вченою Радою
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова
(протокол № 5 від 22 грудня 2016 р.)*

Рецензенти:

Леміш Н. Є., доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філософії мови, порівняльного мовознавства та перекладу факультету іноземної філології НПУ ім. М. П. Драгоманова;

Капранов Я. В., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри англійської філології та перекладу Київського національного лінгвістичного університету.

Кротенко Лідія Борисівна

Britain vs. Ukraine: ethnolinguistic studies (Wheel of the Year, Festivals) – Module II: посібник для студентів 3-го та 4-го курсу спеціальності “Переклад”. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. – 214 с.

ISBN 978-966-931-106-1

Посібник призначено для студентів 3, 4-го курсів філолого-перекладацьких та культурологічних спеціальностей. Книга складається із трьох взаємопов'язаних розділів, кожен з яких містить теоретичний матеріал та вправи на розвиток перекладацьких навичок письмового характеру. Посібник містить теоретико-практичний доробок визнаних фахівців-лінгвістів та творчий ілюстративний матеріал. Даний навчальний посібник допоможе як в оволодінні навичок перекладача, так і в збагаченні культурного світогляду студента.

УДК 811.111 (075)
ББК 81.2 Англ я73

ISBN 978-966-931-106-1

© Л. Б. Кротенко, 2017
© Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017

CONTENTS

Вступ	4
Preparatory Theoretical Part	7
Units of Nationally Biased Lexicon and Ways of Their Translation	8
Translation of Idiomatic/Phraseological and Stable Expressions	13
Pragmatic Adaptation of a Text in Translation: adding explanation	24
Module II	25
Wheel of the Year: England, Ireland, Scotland, Wales (Celts) vs. Ukraine (Slavs)	26
Wheel of the Year	27
Коло Сварога / Кологод / Сонячний календар	34
Festivals: Celtic (England, Ireland, Scotland, Wales) vs. Slavic (Ukraine)	43
Mabon/Harvest End vs. Світовид Осінній (осіннє рівнодення)	44
Mabon/Harvest End – Mabon: Autumn Equinox - September 21st-23 rd	45
Мабон – Праздник осеннього рівноденства (22.09 - 24.09)	54
Світовид Осінній (осіннє рівнодення)	58
Samhain (Halloween) vs. Велесова Ніч	61
Samhain Lore (October 31st)	66
What is Samhain?	67
Winternights / Vetrnaetr	69
Samhain	62
Самайн (31.10 - 01.11)	71
Велесова ніч – слов'янський Хелловін	77
Yule vs. Коляда	80
Yule (Norse)	81
Winter Solstice – the Rebirth of the Sun Goddess	82
How we inherited Christmas from the Viking Yule	87
The Norse Pagan History of the Christmas Tree	97
Время Йоля	104
Коляда, коляда, колядниця	110
Imbolc vs. Громниця (Стрітєння)	121
Imbolc (Candlemass, Imblog, Imbole) – February 2 nd	122
Imbolc – Gaelic festival marking start of Spring	124
Imbolc (Imbolg) – Cross Quarter Day	125
Имболк – Праздник Огней и Факелов (01.02 - 02.02)	129
Стрітєння	134
Ostara vs. Масляна	138
Ostara	139
The History Of Ostara – The ‘Spring Equinox’. The Vernal Equinox – The Festival of Eostre	140
Остара – Весеннее равноденствие (19.03 - 21.03)	146
День весняного рівнодення – свято з древніми коренями	152
Beltane vs. День Майї (Івана Старопечерника)	158
Beltane	159
Beltane – The Fire Festival	160
A Detailed History of Beltane	161
Бельтейн – Праздник Начала Лета (30.04 - 01.05)	165
Прачі б'ють – Івана чуть...	170
Litha vs. Івана Купала	174
Litha / Midsummer	175
Midsummer (St John's Day)	176
Лита – Летнее солнцестояние (20 - 22.06)	188
На Івана Купала	190
Lughnasadh (Celtic) / Lammas vs. Медово-Маковий Спас / Свято Врожаю	196
Lughnasadh (Celtic) / Lammas (1st August – The first harvest)	197
Lughnasadh – Lammas: The Celtic Harvest Festival Beginning at sundown on the eve of July 31st to sundown on August 1 st	198
Lughnasadh – Cross Quarter Day	201
Irish Harvest Festival	202
Ламмас (Лугнасад) – 1 августа	206
1 серпня – Медово-Маковий Спас	209
Список використаної літератури	213

Вступ

Вдале вивчення іноземної мови неможливе без занурення у життя та побут іншого народу. Знання лише власних традицій недостатньо для уявлення про іншомовний світ. Порівняння та встановлення паралелей між національними різнокультурними просторами дозволяє краще та в більшому об'ємі запам'ятовувати іншомовний матеріал, легше розуміти одне одного.

Але яка ж із сфер життя найкраще підходить для такого дослідження, вивчення і порівняння? На це питання можна сміливо відповісти – побут та традиції у святкуванні, обряди та звичаї. Занурення у вищезазначений інформаційний простір дозволяє суттєво зменшити психоемоційне навантаження під час навчання, адже у підсвідомості такий інформативний пласт асоціюється із сімейним та дружнім затишком, відпочинком та радістю. Етнокультурний код пращурів дозволяє згадати свою приналежність до певного етносу, нації, держави, відчути своє коріння. Адже в посібнику подана також інформація про найзмістовніші елементи української культури, які спрацьовують як триггери підсвідомості та вивільняють генетичну пам'ять. А порівняння із народом, мову якого вивчаєш, – вдала нагода підвищувати іншомовну компетенцію та словниковий запас у цікавій формі. І на допомогу у цій справі приходять наука *етнолінгвістика*.

Сутність поняття даної дисципліни включає такі підвалини лінгвістики як:

- *семантичний та когнітивний* лексико-синтаксичний мовознавчий аспект;
- *перекладознавчий* базис у вигляді доміантності національно-маркованої лексики (найрізноманітніших національних реалій в системі cross-culture), фразеологізмів;
- *етностилістичний* аспект у вигляді дослідження стилістики найрізноманітніших етнічних текстів-реалій, що є носіями мультикультурного прошарку певного етносу;
- *наратологічний* аспект, що пов'язаний із вивченням літературного надбання народів;
- *психолінгвістичний* (дослідження чинників появи традицій під час висвітлення іншомовних мультикультурних надбань).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

- культурна семантика мовних знаків, які формуються у процесі взаємодії двох різних кодів, а саме мови і культури – лексика, міфологізовані мовні одиниці (обряди і повір'я, ритуали і звичаї, закріплені в мові), фразеологізми; еталони, стереотипи, символи; метафори і образи мови; мовна поведінка; елементи мовного етикету [<http://damar.ucoz.ru>];
- зв'язок мовних елементів із культурою і менталітетом народу, тобто його масовою свідомістю, традиціями, звичаями тощо

[<http://damar.ucoz.ru>], тобто концептосфера та мовна картина світу спільноти, що досліджується;

- мова в її ставленні до культури, тобто дослідження взаємодії між етнокультурними і етнопсихологічними явищами в еволюції та реалізації мовленнєвої діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки – мовознавство, перекладознавство, лінгвокультурологія, етніка, лінгвостилістика, наратологія, психолінгвістика.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є:

- встановлення міжкультурного мовного мультизв'язку під час дослідження національних мовних реалій (у вигляді найрізноманітніших культурних текстових формувань – як писемних, так і фіксованих усних), культурологічних артефактів, що несуть в собі, закодований етносом, національний код;

- дослідження з позиції лінгвокультурної парадигми та компетенції культурних універсалій та субкультур, що у масі своїй формують культурне спадкоємство світу;

- задоволення інтернаціональної потреби у розширенні та поглибленні культурних контактів між різними країнами та етносами, що допоможе вирішити проблеми мовної й національної політики; проблеми вивчення іноземних мов, здійснення літературних, політичних, науково-технічних та усних перекладів; сфера мистецтва і мистецтвознавства; діяльність засобів масової інформації та пропаганди.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення із способами, якими мова втілюється в своїх одиницях, зберігає і виявляє культуру;

- ознайомлення із закономірностями письмового перекладу з української мови на іноземну (англійську) та навпаки на прикладах базових аспектів обраної галузі знань, труднощами перекладу граматичних та лексичних явищ української мови на іноземну (англійську) та навпаки з метою уникнення граматичного та лексичного буквалізму, формування навичок адекватного письмового перекладу із урахуванням сучасних соціомовних вимог, а також підвищення загальноосвітнього рівня студентів-перекладачів та якості їхньої філологічної підготовки, прищеплення навичок самостійної роботи з лінгвістичним матеріалом, що також готує студентів для написання дипломних, магістерських та інших наукових робіт.

Інформація, закладена, у даний навчальний посібник, має на меті:

- зміцнення міжкультурних зв'язків;
- зменшення міжнаціонального розбрату в аспекті дотримання народних традицій;
- встановлення культурологічного містку між народами (українці – англійці – росіяни);
- поглиблення іншомовної компетенції та культурно-освітнього рівня студентів;

- підвищення рівня національно-патріотичної гідності та свідомості.

Інформація для перекладу у посібнику подана таким чином, щоб збільшити здатність студента до перекладацької гнучкості, підвищити словниковий запас одночасно із трьох мов (англійська, українська, російська). Посібник вчить швидкій перекладацькій пристосованості до найрізноманітніших власних назв, національно-маркованої лексики та фразеологізмів.

Під час навчання студенти змушені будуть користуватися найрізноманітнішими словниками, у тому числі тлумачними. Що має на меті розвивати їхню обізнаність із різних сфер життєдіяльності, пам'ять, логічне мислення, здатність до аналізу та проведення логічних паралелей. З цією метою спеціально застосовуються мовленнєві вправи проблемного характеру, які пов'язані із необхідністю опису, порівняння, протиставлення, аналізу інформації, оцінки її та формування відповідних висновків із відстоюванням власної точки зору, аргументуванням, тощо.

Завдання посібника змушуватимуть до пошукової роботи з питань історії та культури країн, що в свою чергу має на меті підвищувати швидкість мислення, та закладе основу для можливої подальшої наукової роботи, а також зможе підвищити рівень контекстуальної здогадки, зважаючи на кількість засвоєння нової інформації.

Оволодіння системою знань здійснюється через спеціально відібраний та системно організований теоретико-практичний матеріал *за наступними структурою та темами:*

1. Підготовча теоретико-граматична частина;
2. Основна практико-ілюстративна частина.

Зміст:

Модуль 1.

Britain vs Ukraine: ethnolinguistic studies (historical facts, sacred signs)

Модуль 2.

Britain vs Ukraine: ethnolinguistic studies (ancient cultural customs and traditions)

Модуль 3.

Britain vs Ukraine: ethnolinguistic studies (ancient ukrainian (slavic) and celtic cuisine)

Представлена в посібнику інформація сприяє інтелектуальному, ідейному та естетичному розвитку студентів, розширенню їх світогляду, зважаючи на залучення у якості практичного матеріалу текстів різних жанрів визнаних авторів.

Посібник побудований на основі принципів інформативності, доцільності, комплексності, системності, послідовності та інтеграції культурологічного матеріалу.

Рекомендується для студентів культуролого-філологічних спеціальностей, що вивчають англійську мову як першу іноземну.

*Preparatory
Theoretical Part*

UNITS OF NATIONALLY BIASED LEXICON AND WAYS OF THEIR TRANSLATION

Each nation in the course of its historical development acquires a great number of features characteristic of the nation only and not pertained to any other, even to a genealogically related nation. The distinguishing features find their reflection in different aspects of material and spiritual life and are materialized in separate words and word-groups designating national customs, traditions, folk rites and feasts, administrative or political systems, etc. They may also designate peculiar geographical, geological or environmental conditions of a nation's life. No less peculiar may also be the cultural or religious traditions of a nation often expressed through certain proper names or names of saints (cf. Ukrainian *Івана Купала*, *Маковія*, or Ireland's *St. Patrick*, Scottish *tartan*, American *Uncle Sam* or the British *John Bull*, the British *Lion*).

Culturally biased, i.e., nationally specific are often elements in a governmental or election systems of a country (cf. the administration, secretaries and undersecretaries or primary elections in the U.S.A.).

The monetary systems in most countries contain some nationally peculiar units as well (cf. *shilling*, *penny*, *rouble*, *dollar*, *hryvnia*). Culturally biased are mostly the titles of address and the ways of conduct, and, at last but not at least, some articles of clothing/footwear (cf. the Scottish *kilt*, *tartan*, the Ukrainian *вишиванка*, *кентар* or the American Indians' *moccasins*).

Most peculiar are always national meals, beverages and even partaking of food, established as a result of a nation's agricultural traditions and consumption of peculiar products. The nationally biased notions as non-equivalent units of lexicon are also observed in some national systems of weights and measures (cf. English *mile*, *ounce*, Ukrainian *верста*, *пуд*). All in all, these notions are found in all languages, for example, in **English**: *county*, *borough*, *butterscotch*, *custard*, *muffin*, *toffee*, *bushel*, *chain*, *furlong*, *inch*, *mile*, *pint*, *penny*, *shilling*, *pound*, *lady*, *mister*, *sir*; *lobby*, *speaker*, *teller (Parliament)*, *Lord Chancellor*, *Number 10 Downing Street*, *Whitehall*, etc. **Ukrainian**: *кобзар*, *веснянка*, *коломийка*, *козак*, *запорожець*, *кентар*, *копа (яць)*, *пуд*, *Січ*, *свитка*, *хата*, *лежанка*, *весільний батько*, *троїсті музики*, *вечорниці*, *борц*, *вареники*, *галушки*, *кутя*, *медок*, *ряжанка*, *опришок*, *плахта*, *гривня*; **Russian**: *тройка*, *квас*, *щи*, *самовар*, *колхоз*, *совет (советский)*, *спутник*, *Дума*.

The penetration of a nation's culturally biased specific notions into other national languages is realized in different historical periods through various channels and in most different conditions. The latter include first of all trade contacts in the process of which many notions are borrowed as designators for produce which they signify. The designators may be regular labels (or trade marks) like *bacon*, *champagne*, *jam*, *jeans*, *Coca-Cola*, *corn-flakes*, *macaroni*, *vodka*, *spaghetti*, *sweater*, *tweed*, *whisky*, *pizza*, etc. Some other peculiar national notions /culturally biased notions can penetrate into the target language in the process of traditional bilateral economic and cultural contacts which may be maintained at

different levels. The contacts in their turn may as well be multilateral which often facilitates an international circulation of some specific national notions pertaining to a certain language (or a number of languages). That was the way in which many a specific national term has become widely known (cf. *Cossack/Kozak, steppe, bandoure/pandore, hopak, polka, waltz, beefsteak, pudding, lunch*, etc.).

Still other specific national notions become world-wide known through literary/historic works, through the press or by way of other mass media like the radio or television (cf. *oasis, boycott, hryvnia, Labourist, pagoda, barter, management, picket, taboo, Tory, rickshaw, sauna, Soviet*, etc.).

These and other specific national terms (and notions) found their way to different languages and in the course of some historical period many of them became internationalisms. Although some nationally specific notions signifying important or historical events or magnificent scientific/technological achievements may spread all over the world almost immediately, as it happened in 1825 with the *Decembrists* and later on with the Sovietisms like *kolkhoz, kulak/kurkul, collectivization, Gulag, cosmonaut* and many others.

Therefore, the more important the specific notion is for a certain nation or the world as a whole and the more often it is used in everyday life of a community, the greater is the chance of its becoming an internationalism.

This is not the fate, however, of the overwhelming majority of other specific national notions in all languages, since the borders of a target language are open at any time only for the most important source language specific national notions. Hence, many specific notions referring to localisms i.e. being of exclusively local nature and circulation, remain within the boundaries of the national languages. They may sometimes be known even to a greater part of the national community. These may be archaic notions like the Ukrainian *бунчук, виборний, осаул, тлумбас, сіряк* or localisms like *кулеша, плачинда, верета, пательня, бануш*, etc. Besides, many other rather wide-spread and well-known specific notions within a national community may often be of minor importance for the target language communities, which live under different economic, social, cultural or geographical conditions. Our ordinary reader, for example, would pay little if any attention to the highly specific and unique for every Englishman notions like *latkes, kedgeree* (meals), *proctor or whip* (Parliament), the *Eton* and *Harrow* match, *Charring Cross, the East End, or Bloomsbury*. These culturally biased names are often mentioned in English fiction, especially in the works by the British authors as Conan Doyle, J.Galsworthy, A.Cronin and others. Hence, the names have to be explained to our readers in the footnotes or in commentaries to the novels, e.g.:

They were off immediately, without interference, swinging out of the *East End* in the direction of *Bloomsbury*. (A.Cronin) – Автомобіль зразу ж рушив, і вони без перешкод поїхали з *Іст-Енду* в напрямку до *центрального району Лондона* – *Блумзбері*.

When the war broke out he had just left *Eton*... (J.Galsworthy) – Коли вибухнула війна, він щойно закінчив *Ітон* (середня школа для привілейованих).

The real meaning of the place names, having so much to say to any Londoner, is scarcely hinted to in the translations above. The *East End*, however, was and remains the workers' part of London, whereas *Bloomsbury* as the central part of it was known during the late 19th – the beginning of the 20th century for the group of poets critical of bourgeois moral and aesthetics. *Eton*, the private secondary school for well-to-do families in Great Britain, is also well-known in the country, though it may be unfamiliar to our readers. Hence, an additional explanation of the proper names in the target language becomes necessary. Many other culturally biased English and Ukrainian national notions are also to be explicated in this way, e.g.: bingo *бінго* (*азартна гра типу лото, популярна серед пристаркуватих і одиноких людей, особливо жінок*); gin *джин* (*ялівцева горілка, використовується для приготування коктейлів*); mackintosh *тканина «макінтош»* (*водонепроникна*); Merseyside *Мерсісайд* (*Ліверпуль з навколишніми містами й поселеннями обабіч гирла р.Мерсі*); muesli (food) *«мюзлі»* (*страва на сніданок із подрібнених пшеничних та інших зерен з сухими фруктами, горіхами, родзинками тощо*); пуд *pood* measure of weight equal to 16,38 kg; рушник *rushnyk*, embroidered towel used in every folk rite in Ukraine; суботник *subotnyk*, voluntary unpaid work for the public good in the former USSR on days off (usually on Saturday). The proper meaning of some other specific national units of lexicon can be rendered without preserving their original lingual form: moonlighter *підробітник* - *той, хто підробляє у вільний час, переважно вечорами (від moonlight місячне світло)*; teller -1. *уповноважений, що агітує в день виборів на виборничій ділянці голосувати за кандидата своєї партії* 2. *обліковець голосів в англійському парламенті чи на будь-яких зборах*; whip *організатор партійної фракції в англійському парламенті*.

The meaning of the above-given English and Ukrainian specifically biased national notions has not been conveyed by way of translation proper. They have simply been explained in the target language. Sometimes each or some of the components, making up the unit of specific national lexicon, can also be directly translated. And yet it may turn insufficient for faithful rendering of their sense. Then an explanation of the specific national notion is added: alphabet soup *«азбучний суп»* (*суп з макаронів, що мають форму літер абетки*); bilateral school *«двобічна школа»* (*поєднує в собі два типи шкіл: напр., технічну й сучасну середню*); the upper sixth *старший шостий* (*випускний шостий клас у середніх школах Великої Британії*). Many specific national notions, which have to be explicated in English, exist in Ukrainian as well: виховна година educational lesson (on good behaviour and morality of students in school); учнівські правила school regulations/rules of pupils' conduct/behaviour at school; класний журнал register/form register and record book; студком students' committee in Ukrainian higher educational establishments.

Very often, however, it may be difficult for a foreign student to guess the genuine meaning of a specific national unit of lexicon even from the seemingly transparent lexical meaning of its component parts. To avoid misunderstanding or ambiguity a further explication becomes inevitable: Athens of the North *Північні*

Афіни (Едінбург); bipartite system двотипова система освіти Великої Британії (передбачає існування шкіл двох типів: класичних і середніх сучасних); cubbing полювання на лисиць (у якому беруть участь початкуючі мисливці й молоді собаки-гончаки); question time день запитань (у палаті громад від 14.45 до 15.30 щодня від понеділка по четвер; відповіді дають прем'єр-міністр і міністри); privy purse «приватний гаманець» (асигнування з державного бюджету на утримання монарха Великої Британії).

Not infrequently national specific units of the source languagelexicon belonging to the social and political domain can be recognized by the target language speakers due to the existence of partly similar notions in their mother tongue. These *kinds of notion axe* available in English and in Ukrainian as well: new penny/shilling *новий пенні/ шилінг*, the Order of Merit *орден «За заслуги»*; Scout leader *вожатий бойскаутів*; медаль «За бойові заслуги» the Medal for Combat Valour; «*Орден Ярослава Мудрого*» the Order of Yaroslav the Wise; «*Орден княгині Ольги*» the Order of St. Princess Olha; *класний керівник* class tutor/form master; *табель успішності п поведінки* pupil's report/record card; *залік з англійської мови* an English (language) test; *складати залік з чогось* to take a test in/on some subject.

Despite the fact that the referential meaning of such and the like units of specific national lexicon may be either similar or at least closely related in English and Ukrainian (cf. class tutor/form master and *класний керівник, залік* test), they are still far from identical in their particular meaning. As a result, they can scarcely be substituted for each other in the target language, which points to the notions being nationally biased by their nature.

This is not so with many other notions which only at first sight seem to be different in English and Ukrainian but in reality they are quite similar and can usually be substituted for each other: box (in Christmas box) *різдвяний подарунок* (cf. *новорічний подарунок*); Department of Education and Science (Gr.Britain) *міністерство освіти (і науки)*; Department of Industry *міністерство промисловості*; Department of Energy *міністерство енергетики*; extension course *курси підвищення кваліфікації*) extramural education *заочне/вечірнє навчання*; distant education *дистантне навчання*.

Apart from these there are a lot more units of lexicon which have generally the same referential meaning in both the languages in question. For example: *pancake, financial year, pie* and many others can be fully substituted at language level for Ukrainian *млинець/ оладок, фінансовий рік, пиріг*, etc. The difference between the notions in the two language is confined to some insignificant details. Thus, the financial year in Gr. Britain begins on April 1 and ends on March 31 the next year; pies are stuffed with minced steak-and-kidney meat or with onions/sweet mincemeat (mixture of currants, raisins, sugar, candied peeled apples, suet, etc.) and not with peas, beans, ground poppy seeds, soft cheese/curds or boiled rice as in this country. But: *pop-corn кукурудзяні баранці* is practically identical in English and Ukrainian. The details are, naturally, essential for our students to know and should not be ignored, as they reflect the peculiarities of each nation's customs, traditions or its way of life. The notions like these, on the other

hand, may be common in the English and Ukrainian or some other languages exclusively, which finds its explanation in the bilateral or multilateral influences to which all languages are constantly exposed as a result of cultural, political and trade contacts between their nations. Hence, the similarity if not identity in some meanings of a number of English and Ukrainian specific units of lexicon can not be treated as culturally/nationally biased, i.e., specific. Though it is not excluded that some of these notions may become specifically national in reference to certain languages of other than the European area.

A considerable number of nationally specific/culturally biased units of national lexicon have found their way to other languages in the lexical meaning and lingual form of the source language. It has happened as a result of borrowings and a long use of the source language units in the target language. Among the borrowings of the kind are some Ukrainian units of culturally biased/specific national lexicon as well. The most well-known of them are the mentioned already *Cossack/Kozak*, *steppe* and also *borshch*, *Kyiv chicken*, *oblast*, *vulytsia*, *hryvnia*. The English/American units of specific national lexicon, which have become internationalisms are many more. Amongst them are such well-known notions as *бойкот*, *віскі*, *джентльмен*, *джинси*, *клуб*, *леді*, *мотель*, *нокаут*, *пікнік*, *пінчер*, *раунд*, *рекордсмен*, *ринг*, *смокінг*, *спікер*, *тариф*, *фут*, *ярд*, *джаз*, *рок-ен-рол*, *гот дог*, *кока кола*, *чіпси*, *миля*, *Скотланд-Ярд*, etc.

As it may be observed, the units of culturally biased/specific national lexicon are rarely similar by their nature and meaning in either of the two languages. Consequently, there must also exist various approaches to expressing their meanings in the target language [Корунець 2003].

Ways of rendering the meaning of nationally biased units of lexicon

1) By transcription or transliteration exclusively:

Нові тарифи на рекламу в **гривнях** за слово в газеті «Київ Пост». – classified rates per word for ads in **hryvnias** in the Kiev Post.

2) By transcription or transliteration and explication of their genuine nationally specific meaning:

У Києві чимало ресторанів та кафетерій, що спеціалізуються на приготуванні **вареників**, **кулішу** та інших страв. – A number of restaurants and cafeterias in Kiyv specialize in **varenyky** (*dumplings*), **kulish** (*a thick meal stew*) and other dishes.

3) By descriptive explaining/explication only

Усі бачили як ми у церкві на **рушники** стали. (П. Мирний) – Everybody saw me and you **being married**.

Пісок був теплий, як нагріта **лежанка**. (С. Руданський) – The sand was warm like **a clay stove** of a country cottage.

4) By translation of componential parts and additional explication of units of the nationally biased lexicon

Левкові чи не вперше за своє **парубкування** стало чомусь тоскно. (М. Стельмах) – It was probably for the first time in all his **mature boyhood** that Levko felt somewhat dull.

5) By ways of word-for-word or loan translation

Верховна Рада – Verhovna Rada (Ukraine's Parliament)

Герой України – Hero of Ukraine

6) Translating by means of semantic analogies

Граї, **кобзарю!** Лий, **шинкарю!** (Т. Шевченко) – **Innkeeper**, pour! Play, **minstrel**, play!

То, прошу панів, наше пасовисько.... (І. Франко) – Please, sirs, it's our pasture.

[Карабан 2003]

TRANSLATION OF IDIOMATIC/PHRASEOLOGICAL AND STABLE EXPRESSIONS

Idiomatic or phraseological expressions are structurally, lexically and semantically fixed phrases or sentences having mostly the meaning, which is not made up by the sum of meanings of their component parts. An indispensable feature of idiomatic (phraseological) expressions is their figurative, i.e., metaphorical nature and usage. It is this nature that makes them distinguishable from structurally identical free combinations of words Cf.: *red tape* (free word-comb.) червона стрічка / *red tape* (idiom) канцелярський формалізм (бюрократизм); *the tables are/were turned* (free word-comb.) столи перекинуті/були перекинуті – *the tables are turned* (idiom) ситуація докорінно змінилася; супротивники помінялися ролями/місцями; *play with fire* гратися з вогнем біля багаття (free word-comb.), гратися з вогнем – наражатися на небезпеку (idiom).

On rare occasions the lexical meaning of idiomatically bound expressions can coincide with their direct, i.e., not transferred meaning, which facilitates their understanding as in the examples like: *to make way* дати дорогу; *to die a dog's death* здохнути як собака; *to receive a hero's welcome* зустрічати як героя; *wait a minute/a moment* зачекайте хвилинку/один момент; *to tell (you) the truth* правду казати/правду кажучи; *to dust one's coat/jacket* витрусити пальто/піджака-дати духопеликів (idiom).

Some proper names can also be endowed with figurative meaning and possess the necessary expressiveness which are the distinguishing features of idioms: *Croesus*, *Tommy* (*Tommy Atkins*), *Yankee*, *Mrs. Grundy*, *Jack Ketch*, etc. These proper names have acquired their constant meaning and can not be confused

with usual (common) proper names of people. As a result their transferred meaning is conveyed in a descriptive way. So Mrs. *Grundy* means *світ, люди, існуюча мораль*; *Jack Ketch* *кат*, *Croesus* *Крез*, надзвичайно багата людина; *Tommy Atkins* англійський солдат; *Yankee* (in Europe) янки/американець, etc.

Idiomatic/phraseological expressions should not be mixed up with different fixed/set prepositional, adjectival, verbal and adverbial phrases the meaning of which is not an actual sum of meanings made up by their constituent parts either: *by George*, *by and by*, *for all of*, *for the sake of*, *cut short*, *make believe*; or compounds like: *topsyturvy*, *higledy-piggledy*; coordinate combinations like: *high and dry*, *cut and run*, *touch and go*; *Tom, Dick and Harry*, etc. These and a lot of other stable expressions can very often be treated as standardized collocations. Their meaning can be rendered in a descriptive way too, like that of genuine idiomatic expressions: *fifty-fifty* так собі; ні добре ні погано; *O.K.* все гаразд, на належному рівні; *cut short* обірвати, присікти/припинити щось (поїздку), обірвати (розмову).

Such and the like stable expressions, like most of other standardized collocations, have usually a transparent meaning and are easier to translate than regular idioms (the so-called phraseological fusions). Meanwhile it is next to impossible to guess, for example, the meaning of the English idiom *Hobson's choice* from the seemingly transparent meanings of its componential parts. Only a philological inquiry helps establish the meaning of the name and the real sense of the idiom -«no choice whatsoever», «acceptance of what is offered» *жодного вибору*.

Similarly treated must also be many other English and Ukrainian picturesque idioms, proverbs and sayings, which have national literary images and reflect the traditions, customs, the way of conduct or the mode of life of a nation. Their meaning, due to absence of similar idioms in the target language, can be rendered descriptively, i.e. through a regular explication. The latter, depending on the semantic structure of the source language idiom, may be sometimes achieved in the target language with the help of a single word. Cf.: **English:** *an odd/queer fish* дивак; *Canterbury tale* небувальщина, вигадка; *blue bonnet* («синій берет») шотландець; *ніде куриці клюнути* *crammed*; *зубами тертяка вибивати* to be chilled. Most often, however, the meaning of this kind of idioms is conveyed with the help of free word-combinations: *to dine with Duke Humphrey* залишитись без обіду (нічого не ївши); *to cut off with a shilling* позбавити когось спадщини. Similarly in **Ukrainian:** *ноги на плечі* to go quickly (or very quickly) on one's feet; *зуби з'їсти на чомусь* to have great experience in something; *кивати/накивати п'ятами* to run away quickly/hurriedly.

It goes without saying that none of the phraseologisms above can be translated word-for-word since their constituent images would lose their connotative, i.e., metaphorical meaning in the target language. So, *пообідати з герцогом Гамфрі* or *обрізати шилінгом* could be understood by the Ukrainian language speakers in their literal meaning. The same can be said about our idiom *ноги на плечі та й гайда*, i.e., *with one's legs on the shoulders* which would never be understood, when translated literally, by the English language native speakers.

Therefore, the componential images, when mechanically transplanted to the target language, may often bring about a complete destruction of the idiomatic expression.

The choice of the way of translation of this kind of idioms may be predetermined by the source language context or by the existence/absence of contextual equivalents for the idiomatic/stable expression in the target language. Thus, in the examples below units of this kind can be translated into Ukrainian either with the help of a single word or with the help of a standardized phraseological expression: *to give a start* здригнувшись; *to give heart to one* підбадьорювати, морально підтримувати когось; *the weaker vessel (facet)* жінка (прекрасна стать; жіноцтво; слабша половина людства), *the Holy Mother* Богоматір.

Not infrequently the meaning of a standardized collocation (after Acad. V.V. Vinogradov) like that of a regular idiom may have synonymous single word equivalents in the target language. The choice of the equivalent is predetermined then by the meaning of the standardized collocation/phraseologism and by the style of the sentence where it is used: *to make sure* – упевнитись (переконатися), забезпечувати; *to make comfort* втішатися; *to take place* відбуватися; траплятися; *the world and his wife* усі.

Similarly treated are also traditional combinations which have in the target language several stylistically neutral free equivalents (words or word-combinations) as: *to run a risk* ризикувати, йти на ризик, *to apply the screw* натиснути (на когось); *to drop like a hot potato* швидко позбутися когось, обірвати стосунки, раптово припинити знайомство.

Faithful translating of a large number of picturesque idiomatic/phraseological expressions, on the other hand, can be achieved only by a thorough selection of variants having in the target language a similar to the original lexical meaning, and also their picturesqueness and expressiveness. This similarity can be based on common in the source language and in the target language componential images as well as on the structural form of them. As a result, the meaning of such idioms is mostly guessed by the students, which generally facilitates their translation.

A few examples will suffice to prove it. **English:** *a grass widow (widower)* солом'яна вдова (вдівець); *not to see a step beyond one's nose* далі свого носа нічого не бачити; *measure twice and cut once* сім раз одміряй, а раз відріж; *not for love or money* ні за які гроші/ ні за що в світі; **Ukrainian:** *не знати/тямити ні бе, ні ме, ні кукуріку (not to know chalk from cheese); вночі що сіре, те й вовк* all cats are grey in the dark, який батько, такий син, яка хата, такий тин (яблучко від яблуні далеко не відкочується) like father, like son; *not a cat's/dog's chance* жодних шансів/можливостей, (однієї) клепки бракує (he) has not all his buttons, etc.

It often happens that the target language has more than one / semantically similar/analogous phraseological expression for one in ' the source language. The selection of the most fitting variant for the passage under translation should be based then not only on the semantic proximity of the idioms/phraseologies but also

on the similarity in their picturesqueness, expressiveness and possibly in their basic images. The bulk of this kind of phraseological expressions belong to the so-called phraseological unities (Vinogradov). Here are some Ukrainian variants of the kind of English phraseologies: *either win the saddle or loose the horse* або пан, або пропав; або перемогу здобути, або вдома не бути; *many hands make work light* де згода, там і вигода; гуртом і батька добре бити; громада – великий чоловік; *a man can die but once* від смерті не втечеш; раз мати народила, раз і вмирати; раз козі смерть; двом смертям не бути, а одної не минути; *haste makes waste/the more haste, the less speed* тихше їдеш – далі будеш, поспішиш-людей насмішиш, хто спішить – той людей смішить.

A number of phraseological units, due to their common source of origin, are characterized in English and Ukrainian by partial or complete identity of their syntactic structure, their componential images, picturesqueness and expressiveness (and consequently of their meaning). Such kind of idioms often preserve a similar or even identical word order in the source language and in the target language. Hence, they are understood and translated by our students without difficulties: *to cast pearls before swine* кидати перла перед свиньми; *to be born under a lucky star* народилася під щасливою зіркою; *to cherish/warm a viper in one's bosom* пригріти гадюку в пазусі; *to be/ fall between Scilla and Charybdis* бути між Сциллою і Харібдою/між двох вогнів.

One of the peculiar features of this type of idiomatic expressions is their international nature. Only few of them have phraseological synonyms of national flavour, being thus restricted to corresponding speech styles, whereas international idioms predominantly belong to the domain of higher stylistic level:

Genuine Internationalisms

The apple of discord яблуко розбрату, яблуко чвар

Strike the iron while it is hot куй залізо, доки гаряче

neither fish nor flesh

ні риба ні м'ясо

to cross the Styx

канути в Лету; піти в непам'ять

National/Colloquial Variants

The bone of contention. The bone of discord

Make hay while the sun shines коси, коса, поки роса

ні пава, ні гава

to turn one's toes up

простягти/витягнути ноги

National/colloquial variants of international idiomatic substitutes, therefore, always differ considerably by their picturesqueness, expressiveness and their lexical meaning. They are only semantically analogous to genuine equivalents, which may sometimes lack absolute identity in the source language and in the target language (*to cross the Styx* канути в Лету; *to drop from the clouds* з неба впасти; *neither fish nor flesh* ні пава ні гава).

As can be seen, some international idiomatic expressions slightly differ in English and Ukrainian either in their structural form and lexical/idiomatic meaning or in the images making up the idioms. Thus, the idiomatic expression *to fish in troubled waters* has in English the plural of *waters* whereas in its Ukrainian

equivalent has a singular form, moreover, the component to *fish* is detailed and extended to *ловити рибку (рибу) в каламутній воді*; *the Society of Jesus is орден єзуїтів* (but not the Order of Jesus) and *the Babel of tongues* is *вавілонське стовпотворіння* and not *Вавілон мов*.

Slight divergences are also observed in several other English and Ukrainian international equivalents: *the game is (not) worth the candle* (singular) *варта гра свічок* (plural). The idiom *a sound mind in a sound body*, on the other hand, has a reverse position of its component parts: *у здоровому тілі здоровий дух*.

Therefore, each of the above-given idiomatic expressions has either a different form of a component/image, a different word order or a slightly different lexical meaning of a componential part. And yet despite the pointed out divergences such and the like idiomatic expressions/phraseological units do not cease to be absolute equivalents in either of the two languages.

Apart from the kinds of idiomatic expressions singled out on the foregoing pages, there exists in each language a specific national layer of idiomatic/phraseological expressions comprising also proverbs and sayings, which are formed on the basis of componential images pertaining solely to a concrete national language. Such idioms are first of all distinguished by their picturesqueness, their expressiveness and lexical meaning of their own. Due to their national particularity, these idioms/phraseologisms can not and do not have traditionally established literary variants in the target language. As a result, their structural form and wording in different translations may often lack absolute identity. In their rough/interlinear or word-for-word variants they mostly lose their aphoristic/idiomatic nature and thus are often subject to literary perfection: *the moon is not seen when the sun shines* *місяця не видно, коли світить сонце/місяця не помічають, коли світить сонце*; *it is a great victory that comes without blood* *велика та перемога, яку здобувають без пролиття крові* or *найбільша та перемога, яка здобувається без пролиття крові*.

Similarly translated are some Ukrainian national phraseologisms into English: *один дурень так зіпсує, що й десять розумних не направлять* what is spoiled by one fool can not be mended by ten wisemen; *малі діти – малий клопіт, великі діти – великий клопіт* small children – smaller troubles, grown-up children – grave troubles.

Isomorphic is also the existence in both the languages of a number of idiomatic expressions which are of regular sentence-type structure containing some common componential parts. Hence, their lexical meaning, nothing to say about their componential images, their picturesqueness and their expressiveness are identical as well. This is predetermined by their common source of origin in English and in Ukrainian: *if you run after two hares, you will catch neither* *якщо побіжиш за двома зайцями, не впіймаєш жодного*; *a drowning man will catch (snatch) at a straw* *потопаючий хапається за соломинку (і за соломинку захопиться, хто топиться)*; *Bacchus has drowned more men than Neptune* *Вакх утопив більше людей, ніж Нептун (вино загубило більше людей, ніж море)*; *he who spares the rod spoils the child* *хто жаліє різку, той збавляє дитину*.

As can be noticed from these examples, some English and Ukrainian idiomatic expressions are far from uniform lexically, structurally, and by their componential images, picturesqueness and expressiveness. They do not always spring from the same source of origin either. Because of this a faithful translation of phraseological idiomatic expressions depends upon some factors the main of which are as follows:

1) whether the idiomatic expression in the source language and in the target language is of the same/different source of origin;

2) whether the idiomatic expression has in the target language only one, more than one or all componential images in common;

3) whether the componential images, when translated, are perceived by the target language speakers;

4) whether the structural form of the idiomatic expressions can be retained in the target language without any transformations;

5) whether there exists an analogous/similar in sense idiomatic expression in the target language, etc.

All these and some other factors should not be neglected when translating idiomatic/phraseological expressions from and into English. In fact, here exists a regular interdependence between the lexical meaning, the origin, the picturesqueness and the expressiveness of idioms on the one hand and the method of their translating on the other.

Taking into account these and some other factors, the following ways of faithful rendering the idiomatic/phraseological expressions are to be identified [Корунець 2003]:

1. By Choosing Absolute/Complete Equivalents

This is the method of translating by which every componential part of the source language idiom is retained in the target language unchanged. The componential parts include all notionals and also the lexically charged functionals which contribute to the lexical meaning of the idiomatic/phraseological expression. The notional components also create the main images (the picturesqueness), the expressiveness and the figurative (connotative) meanings of idiomatic expressions. Translating with the help of equivalents is resorted to when dealing with idioms which originate from the same source in both the languages in question. These sources may be:

1) Greek or other mythology: *Augean stables* авгієві стайні (занедбане, занехаяне місце); *Cassandra warning* застереження Кассандри (застереження, на які не звертають уваги, але які збуваються); *Hercules' Pillars (the Pillars of Hercules)* геркулесові стовпи (Гібралтарська протока); *a labour of Sisyphus* сізіфова праця (важка і марна праця); *Pandora's box* скринька Пандори/Пандорина скриня (джерело всіляких лих); *the Trojan horse* троянський кінь (прихована небезпека); *Aladdin's lamp* Аладдінова лампа; *between Scilla and Charybdis* між Сциллою і Харібдою;

2) ancient history or literature: *an ass in a lion's skin* (назва однієї з байок Езопа) осел у левовій шкурі; *to cross (pass) the Rubicon* перейти Рубікон (прийняти важливе рішення); *the die is thrown/cast* жеребок кинуто (рішення прийнято); *the golden age* золотий вік (золоті часи); *I came, I saw, I conquered* прийшов, побачив, переміг;

3) the Bible or works based on a biblical plot: *to cast the first stone at one* першим кинути у когось каменем; *to cast pearls before swine* розсипати перла перед свиньми; *the golden calf* золотий телець/ідол; *a lost sheep* заблудла вівця; *the massacre (slaughter) of innocents* винищення немовлят; *the ten commandments* десять заповідей; *the thirty pieces of silver* тридцять срібняків; *prodigaison* блудний син.

A great many absolute equivalents originate from contemporary literary or historical sources relating to different languages (mainly to French, Spanish, Danish, German, Italian, Arabic). **English:** *Time is money* час - гроші; *self made man* людина, що сама проклала собі шлях у житті; *my house is my castle* мій дім – моя фортеця. **French:** *after us the deluge* після нас хоч потоп; *the fair sex* прекрасна стать; *the game is worth the candle* гра варта свічок; *more royalist than the king* більший монархіст ніж сам король; *to pull the chestnuts out of the fire* вигрібати (чужими руками) каштани з вогню; *one's place in the sun* місце під сонцем; **Spanish:** *blue blood* блакитна кров; *the fifth column* (introduced in English by E. Hemingway) п'ята колона; *to tilt at the windmills* (introduced by Cervantes) воювати з вітряками; **Italian:** *Dante's inferno* Дантове пекло; *finita la commedia* ділу кінець; **Arabic:** *Aladdin's lamp* лампа Аладдіна; **German:** *da ist der Hund begraben* ось де собака заритий; *Sturm und Drang* буря і натиск.

Some mots (*слівця*) belonging to prominent English and American authors have also turned into regular idiomatic expressions. Due to their constant use in belles-lettres they have become known in many languages. Especially considerable is the amount of Shakespearean mots: *better a witty fool than a foolish wit* краще дотепний дурень, ніж дурний дотеп; *cowards die many times before* боягузи вмирають багато разів; *something is rotten in the state of Denmark*, etc. не все гаразд у Данському королівстві; *vanity fair* (J. Bunyan) ярмарок марнославства/суєти; *to reign in hell is better than to serve in heaven* (J. Milton) краще панувати в пеклі, ніж слугувати в раю; *the banana republic* (O. Henry) бананова республіка; *the last of the Mohicans* останній з могікан; *to bury a hatchet* (F. Cooper) закопати томагавк (укласти мир); *the almighty dollar* (W. Irving) всемогутній долар; *never put off till tomorrow what you can do today* ніколи не відкладай на завтра те, що можна зробити сьогодні; *the execution of the laws is more important than the making of them* (T. Jefferson) закони виконувати важче, ніж їх створювати/писати; *the iron heel* (J. London) залізна п'ята (ярмо); *gone with the wind* (M. Mitchell) пішло за вітром/знесено вітром; *the cold war* (W. Lippman) холодна війна; *Iron Curtain* (W. Churchill) залізна завіса, *silent majority* (Pres. Nixon), etc.

Translating with the help of monoequivalents, as the absolute equivalents are sometimes called, is very often made use of when dealing with the sentence idioms containing the subject, the predicate, and some other parts of the sentence, though

some minor alterations in their structure/word order may not be excluded altogether. Such alterations, however, do not change either the denotative meaning or the componential images, the picturesqueness, expressiveness of connotative meaning of idioms: *appetite comes while eating* апетит приходить під час їжі; *kings go mad and the people suffer from it* королі божеволіють, а народ страждає (cf. пани скубуться, а в мужиків чуби тріщать); *the last drop makes the cup run over* остання краплина переповнює чашу; *let the cock crow or not, the day will come* співатиме півень, чи ні, а день настане; *money is the sinews of war* гроші – «м'язи» війни; *of two evils choose the least* із двох лих вибирай менше; *out of the mouths of babies speaks the truth (wisdom)* устами немовлят говорить істина/мудрість; *the pen is mightier than the sword* перо могутніше за меч; *Caesar's wife must be beyond suspicion* (Caesar) Цезарова дружина не повинна бути під підозрою/повинна бути поза підозрою; *the invasion of armies is resisted, the invasion of ideas is not* (Hugo) вторгненню армій можна чинити опір, вторгненню ідей – ніколи, *attic salt/wit* дотепи, тонка насмішка, etc.

As has been said, the target language variants of phraseological monoequivalents may sometimes slightly differ in their structure or in the order of words from the source language idioms (cf. *let the cock crow or not* співатиме півень чи ні). These minor changes in the structural form, however, do not influence in any way the meaning and the expressiveness or picturesqueness of absolute equivalents in the target language.

Not only regular idioms but also many so-called standardized word-combinations, which may often originate in the two languages from a common source, can be translated by absolute equivalents. Due to this, they retain in the target language the semantic identity and the componential structure of the source language units: *to give help* подавати/надавати допомогу; *to win/gain a victory* здобути/здобувати перемогу; *to make an attempt* зробити спробу; *to throw light* проливати світло, etc.

Standardized word-combinations, as will be shown below, can also be translated in some other ways, which is an obvious testimony to the unchangeable inconsistency of the way identified as «translation by means of loans» («кальки», «калькування») [Корунець 2003].

2. Translation of Idioms by Choosing Near Equivalents

The meaning of a considerable number of phrase idioms and sentence idioms originating in both languages from a common source may sometimes have, unlike absolute equivalents, one or even most of their components different, than in the target language. Hence, the quality of their images is not identical either, though not necessarily their picturesqueness and expressiveness (if any): *a lot of water had flown/run under the bridge* багато води сплигло відтоді; *love is the mother of love* любов породжує любов; *too much knowledge makes the head bald* від великих знань голова лисіє; *in broad daylight* серед білого дня; *as short as a dog's tail* короткий, як осінній день; *as pale as paper* блідий мов стіна, *measure twice, cut once* сім раз одміряй, один раз одріж.

The slight divergences in the near equivalents as compared with the source language idioms can manifest themselves also in some other aspects, as for example:

a) in the structure of the target language variant (cf. *to make a long story short* сказати коротко);

b) in the omission (or adding) of a componential part in the target language (cf. *a lot of water had run under the bridge since then* багато води сплигло відтоді);

c) in the substitution of a feature (or image) of the source language phraseological/idiomatic expression for some other (more fitting or traditionally expected) in the target language: as *pale as paper* блідий мов стіна; *to know smth.* as one knows his ten fingers знати як свої п'ять пальців; *everything is good in its season* все добре в свій час (cf. добра ложка до обіду);

d) in the generalization of the features of the source language idiomatic expression: *one's own flesh and bone* рідна кровинка;

e) in the concretization of some features of the original: *a voice in the wilderness* глас волаючого в пустелі; *you can not catch an old bird with chaff* старого горобця на полові не впіймаєш; *to follow like St. Anthony's* підходити (за кимось) як тінь/переслідувати когось.

Similar componential substitutions, both semantic and structural, can be observed in regular standardized collocations and in comparative proverbs or saying as: *to do harm* завдати шкоди; *to do one's duty* виконувати свій обов'язок; *to throw/shed light* проливати світло; *(as) busy as a bee* працьовитий, мов бджола; *(as) slippery as an eel* слизький як в'юн; *as cool as a cucumber* незворушний, абсолютно спокійний; *golden opportunity* чудова можливість, *to shed crocodile's fears* плакати крокодилячими слізьми.

Therefore, faithful translation may be achieved by different methods. Moreover, it must be evident now that «translating by means of loans» may refer to any method of rendering phraseologies/idioms which are or may become regular loans in the target language.

In other words, translation of idiomatic expressions «by means of loans» does not always fully justify the essence of the term as such [Корунець 2003].

3. Translation by Choosing Genuine Idiomatic Analogies

An overwhelming majority of English idiomatic expressions have similar in sense units in Ukrainian. Sometimes these lexically corresponding idiomatic expressions of the source language may also contain easily perceivable for the target language speakers combinations of images as well as similar or identical structural forms. These idiomatic expressions, naturally, are in most cases easily given corresponding analogies in the target language. As a matter of fact, such expressions are sometimes very close in their connotative (metaphorical) meaning in English and Ukrainian as well. Any common or similar traits of idiomatic expressions are the main proof of their being genuine analogies. The latter in each of the two languages comprise also proverbs and sayings as well as the so-called

standardized and stable collocations: *he that mischief hatches mischief catches* хто іншим лиха бажає, сам лихо має/хто іншим яму копає, сам у неї потрапляє; *to have the ready tongue* за словом у кишеню не лізти; *to keep body and sole together* жити надголодь/насилу зводити кінці з кінцями; *like mistress, like maid* яблуко від яблуні недалеко падає; *there is no use crying over spilt milk* що з воза впало, те пропало; *beat a dead horse* товкти воду в ступі.

Many of such and the like idiomatic expressions may often have two and more analogous by sense variants in the target language. The choice of an analogy rests then with the translator and is predetermined by the style of the text: *not for love or money* ні за що в світі/ні за які скарби в світі; *don't teach your grandmother to suck eggs* не вчи вченого; не вчи рибу плавати; яйця курку не вчать, etc.; *he that lies down with dogs must rise up with fleas* з ким поведешся, того і наберешся; скажи мені, хто твій друг, і я скажу тобі, хто ти; *a crooked stick throws a crooked shadow* який Сава, така й слава/який батько, такий син, яка хата, такий тин; *don't cross the bridges before you come to them* не поспішай поперед батька в пекло; не кажи гоп, доки не перескочиш; *first catch your hare then cook him* не скуби, доки не зловиш; скажеш «гоп», як перескочиш. The number of analogous (similar by sense) expressions for an idiom in the target language may reach a regular row as it is the case with the Ukrainian phraseological expression *і на сонці є плями/людини без вад не буває*. This idiom may have the following substitutes in different contextual environments: *every man has a fool in his sleeve; every man has his faults; every bean has its black; every man has his weak side; Homer sometimes nods/sleeps; no man is wise at all times; it is a good horse that never stumbles; a horse stumbles that has four legs, etc* [Корунець 2003].

4. Translating Idioms by Choosing Approximate Analogies

Some source language idiomatic and stable expressions may have a peculiar nature of their componential parts or a peculiar combination of them and thus form nationally peculiar expressiveness and picturesqueness of componential images. The latter constitute some hidden meaning, which is mostly not quite explicit and comprehensible, not transient enough for the foreigner to catch it.

As a result, there exist no genuine phraseological analogies for the units in the target language. Since it is so, their lexical meaning can be expressed by means of only approximate analogies or through explication, i.e., in a descriptive way. These analogies are only to a slight degree similar to the source language idioms, although they may be no less picturesque and expressive than the source language variants: *kind words butter no parsnips* годувати байками солов'я; *to lose one's breath* кидати слова на вітер; *to make a cat's paw of something* чужими руками жар вигрібати; *a joint in one's armour* ахіллесова п'ята (вразливе місце); *the sow loves bran better than roses* кому що, а курці просо; *more power to your elbow* ні пуху, ні луски!; *to come off scot free* вийти сухим з води; *to be finger and thumb* водою не розлити (cf. нерозливвода); *to be from Missouri*(Amer.)

вірити тільки своїм очам; *it is six and half a dozen* не вмер Данило, так болячка задавила; *what's Hecuba to me* моя хата скраю (я нічого не знаю); *to get the blues* місця собі не знаходити/ сумувати, etc.

No need to emphasize that selection of approximate analogies for a translator is no easy task, as the source languages idioms/ phraseologisms often bear some characteristics of a language's traits having no correspondence in the target language. Cf.: The answer's a lemon *такне буде/так не вийде*.

Many idioms have obscure origin/etymology and selecting of approximate equivalents as any other corresponding semantic variants often requires a linguistic investigation on the part of the translator. For example: *to be in the cart* means to be closed in a cage as a convict (for some crime) and be exposed to general scorn of one's compatriots (as in old times in England). It may be translated into Ukrainian as *бути в стані/ситуації хоч круть хоч верть* [Корунець 2003].

5. Descriptive Translating of Idiomatic and Set Expressions

The meaning of a considerable number of idiomatic as well as stable/set expressions can be rendered through explication only, i.e., in a descriptive way. Depending on the complexity of meaning contained in the source-language idiom, it can be expressed in the target language in some ways:

1) by a single word: *out of a clear blue of the sky* раптом, зненацька; *to pall and peel (to peel and pall)* грабувати/оббирати; *poor fish* йолоп, бевзь, нікчема; *red blood* мужність, відвага; *to sell smoke* піддурювати, підманювати; *to set a limit to smth.* обмежувати, стримувати; *to set at large* звільнювати (випустити на волю); *to go aloft* померти;

2) undoubtedly the most frequent is rendering the sense of idiomatic/phraseological expressions with the help of free combinations of words as in: *to run amock* нападати зненацька на першу-ліпшу людину; *school miss* школярка, соромлива, недосвідчена дівчина; *to sell someone short* недооцінювати когось; *to sham Abraham* удавати з себе хворого (прикидатися хворим); *to shoot Niagara* вдаватися до ризикованих дій, *short odds* майже рівні шанси; *to sit above the salt* сидіти на почесному місці; *the sixty-four dollar question* найважливіше, вирішальне питання; *a stitch in time* своєчасний захід/вчинок, своєчасна дія; *to go to rack (wreck)* руйнуватися; зовсім розоритися; *to go west/West* пропасти, зникнути, зійти зі сцени (переносно);

3) when the lexical meaning of an original idiomatic expression is condensed or when it is based on a nationally specific notion/structural form alien to the target language, the idiomatic expression may be conveyed by a sentence or a longer explanation: *a wet blanket* людина або обставина, що розхолоджує; *well day (well-day)* день, коли у хворого не погіршувався стан здоров'я (час між приступами гарячки, малярії тощо); *wise behind* млявий, що погано міркує; *white elephant* подарунок, якого важко позбутися (те, що приносить більше турбот, ніж користі); *yes man (yes-man)* людина, що з усіма згоджується, тільки підтакує (підтакувач); *to cut off with a shilling* залишити

без спадщини; *fight like Kilkenny cats* битися до взаємного знищення; *to accept (the Stewardship) of the Chiltern Hundreds (Parliament)* скласти з себе обов'язки члена британського парламенту.

It must be added in conclusion that some English idiomatic/set expressions have a rather transparent lexical meaning and are easy for our students to translate into Ukrainian: *to treat one like a lord* щедро частувати (як лорда) когось, цяцькатися з кимось; *with all one's steam/with all speed* щодуху, дуже швидко; *with a founded air* ображено, з виглядом ображеного; *with flags flying/with flying colours* тріумфально, переможно; *with a good reason* не без підстав, не даремно; *to be half way between something* посередині (бути на середині між чимсь), іти назустріч комусь/чомусь; *not born yesterday* досвідчений (у житті).

Depending on the speech style of the passage/work, in which the idiomatic/phraseological expressions are used, and taking into account the nature of them (literary, colloquial, historical) some modifications of the above-given methods of translations and even new variants of translation may be suggested by the translator. Nevertheless, the aim of translation will always remain the same, viz. to fully render in the target language the lexical meaning and where possible also the structural peculiarities, the picturesqueness, the expressiveness, and the connotative meaning (if any) of the source language idiomatic or stable expressions and this is far from always easy or even possible. How and with what means it can be achieved will be shown on some examples of rendering the meaning of several national idioms [Корунець 2003].

PRAGMATIC ADAPTATION OF A TEXT IN TRANSLATION: ADDING EXPLANATION

To ensure clarity of interpretation (including product names, names of organizations, companies, people and places that are not known in English-speaking countries, etc.) you have to adapt it pragmatically according to the level of knowledge of the recipient. It means to add explanatory words or remove the unnecessary words, such as:

Нова "Таврія" значно краща від "Запорожця". – A new "Tavria" car is better than a "Zaporizhets" car.

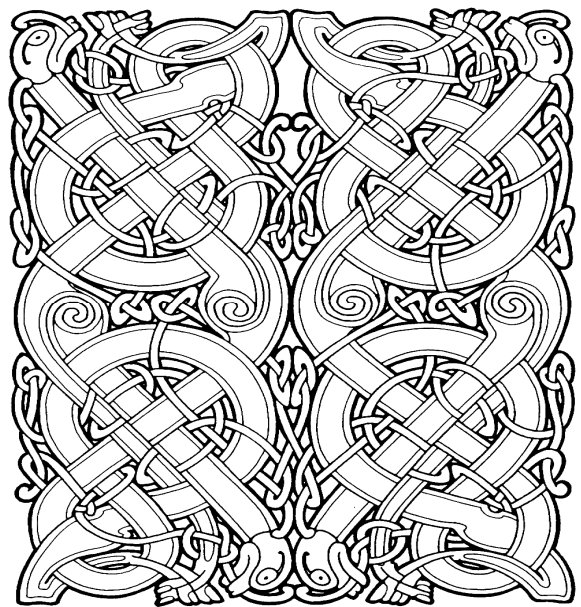
"АвтоЗАЗ" переходить на випуск нових автомобілів. – The AvtoZAZ car factory switches to a new car make production.

Компанія "Вестингауз" має намір інвестувати більше 1 млрд. доларів у розвиток української енергетики. – Westinghouse Electric intends to invest more than \$1 billion in the development of Ukrainian power engineering.

Для України обраний образ Олександра Довженко, який увібрав у себе творчий досвід і трагедію національної інтелігенції. – The image chosen for Ukraine was **Oleksandr Dovzhenko, a movie director**, who absorbed the creative experience and tragedy of the **Ukrainian** intelligentsia.

[Карабан 2003]

Module III

Wheel of the Year

England, Ireland, Scotland, Wales (Celts)

vs.

Ukraine (Slavs)

1. Read, find Ukrainian equivalent of the unknown lexical material and retell by your own words in brief.

The Wheel of the Year

The Wheel of the Year is an annual cycle of seasonal festivals, observed by Pagans. It consists of either four or eight festivals: either the solstices and equinoxes, known as the "quarter days", or the four midpoints between, known as the "cross quarter days"; syncretic traditions like Wicca often celebrate all eight festivals.

The festivals celebrated by differing sects of modern Paganism can vary considerably in name and date. Observing the cycle of the seasons has been important to many people, both ancient and modern, and many contemporary Pagan festivals are based to varying degrees on folk traditions.

Among Wiccans, the festivals are also referred to as sabbats /'sæb t/, with Gerald Gardner claiming this term was passed down from the Middle Ages, when the terminology for Jewish Shabbats was commingled with that of other heretical celebrations.

Origins

The contemporary Wheel of the Year is somewhat of a modern innovation. Many historical pagan traditions celebrated various equinoxes, solstices, and the days approximately midway between them (termed cross-quarter days) for their seasonal and agricultural significances. But none were known to have held all eight above all other annual, sacred times. The modern understanding of the Wheel is a result of the cross-cultural awareness that began developing by the time of Modern Europe.

Mid-20th century British Paganism had a strong influence on early adoption of an eightfold Wheel. By the late 1950s, the Wiccan Bricket Wood Coven and Order of Bards, Ovates and Druids had both adopted eightfold ritual calendars, for balance and more frequent celebrations. This also had the benefit of more closely aligning celebration between the two influential Pagan orders.

The Wheel Of The Year consists of the Four Seasons which are Solar Festivals and mark a seasonal change caused by the Sun.

The cross quarter days are marked by Fire Festivals and are usually celebrated as significant agricultural festivals. Together the Solar Festivals and the Fire Festivals make up the Wheel Of The Year. The Wheel Of The Year, is often broken into eight festivals, whether they are the eight Asatru Blots, Seasonal Festivals or Celtic Sabbats, and the observance of Solar energies at the solstices

2. *Read, find Ukrainian equivalent of the unknown lexical material, retell by your own words in brief and look for illustrations to each of the holidays. Bring the illustration material to class and share with your groupmates in the form of presentation.*

Solar and Fire Festivals

Mabon – Autumn Equinox – Harvest – Sept 21st/22nd
Gwyl canol Hydref or Mabon: (pronounced Ma-bon. Also known as Harvest Home, Harvest Tide, Fall Equinox, Autumn Equinox etc.)

The holiday of the autumnal equinox, *Harvest Home, Mabon, the Feast of the Ingathering, Meán Fómhair* or *Alban Elfed* (in Neo-Druid traditions), is a Pagan ritual of thanksgiving for the fruits of the earth and a recognition of the need to share them to secure the blessings of the Goddess and the God during the coming winter months. The name *Mabon* was coined by Aidan Kelly around 1970 as a reference to Mabon ap Modron, a character from Welsh mythology. Among the sabbats, it is the second of the three Pagan harvest festivals, preceded by Lammas / Lughnasadh and followed by Samhain.

Samhain – October 31 / Winter Nights / Samhain / Feile Moingfinne / Halloween (Samhain is pronounced sownen, soween, saw-win, saw-vane or sahven, not sam-hayne). Neopagans honoring the dead as part of a Samhain ritual

Samhain is considered by some as a time to celebrate the lives of those who have passed on, and it often involves paying respect to ancestors, family members, elders of the faith, friends, pets, and other loved ones who have died. In some rituals the spirits of the departed are invited to attend the festivities. It is seen as a festival of darkness, which is balanced at the opposite point of the wheel by the festival of Beltane, which is celebrated as a festival of light and fertility.

Many Pagans believe that at Samhain the veil between this world and the afterlife is at its thinnest point of the whole year, making it easier to communicate with those who have left this world.

Yule – Winter Solstice – Dec 21st/22nd (Yule from the Anglo-Saxon 'Yula', meaning 'wheel' of the year) / Yule and Midwinter.

Midwinter has been recognized as a significant turning point in the yearly cycle since the late Stone Age. The ancient megalithic sites of Newgrange and Stonehenge, carefully aligned with the solstice sunrise and sunset, exemplify this. The reversal of the Sun's ebbing presence in the sky symbolizes the rebirth of the solar god and presages the return of fertile seasons. From Germanic to Roman tradition, this is the most important time of celebration. Practices vary, but

sacrifices, feasting, and gift giving are common elements of Midwinter festivities. Bringing sprigs and wreaths of evergreenery (such as holly, ivy, mistletoe, yew, and pine) into the home and tree decorating are also common during this time. In Germanic traditions, this liminal festival marks the last month of the old year and the first month of the new year and is followed by eleven days of extended celebration. In Roman traditions additional festivities take place during the six days leading up to Midwinter.

Imbolc – Feb 2nd Disablot / Imbolc / Candlemas. This holiday is also known as Candlemas, or Brigid's (pronounced BREED) Day.

As the first cross-quarter day following Midwinter this day falls on the first of February and traditionally marks the first stirrings of spring. It is time for purification and spring cleaning in anticipation of the year's new life. In Rome, it was historically a shepherd's holiday. And among Celts associated with the onset of ewes' lactation, prior to birthing the spring lambs.

For Celtic pagans, the festival is dedicated to the goddess Brigid, daughter of The Dagda and one of the Tuatha Dé Danann.

Among Reclaiming tradition Witches, this is the traditional time for pledges and rededications for the coming year and for initiation among Dianic Wiccans.

Ostara – **Spring Equinox** – Mar 21st/22nd / Vernal Equinox (Ostara) / Ēostre. The annual cycle of insolation (Sun energy, shown in blue) with key points for seasons (middle), quarter days (top) and cross-quarter days (bottom) along with months (lower) and Zodiac houses (upper). The cycle of temperature (shown in pink) is delayed by seasonal lag.

Derived from a reconstruction produced by linguistic Jacob Grimm of a Old High German form of the Old English goddess name *Ēostre*, Ostara marks the vernal equinox in some modern Pagan traditions.

Beltane – May 1 April 30th/May 1st May Eve / Valpurgis Night / Cetsamhain / Roodmas / Shenn do Boaldyn / May Day / Floralia (Beltane derived from the Irish Gaelic "Bealtaine" or the Scottish Gaelic "Bealtuinn", meaning "Bel-fire", the fire of the Celtic god of light (Bel, Beli or Belinus).

Traditionally the first day of summer in Ireland, in Rome the earliest celebrations appeared in pre-Christian times with the festival of Flora, the Roman goddess of flowers, and the Walpurgis Night celebrations of the Germanic countries.

Since the Christianization of Europe, a more secular version of the festival has continued in Europe and America. In this form, it is well known for maypole dancing and the crowning of the Queen of the May.

Litha – **Summer Solstice** – Midsummers Eve – June 21st/22nd (Midsummer, Gathering Day, Summer Solstice, Alban Heffyn, Feill-Sheathain)

Midsummer is one of the four solar holidays, and is considered the turning point at which summer reaches its height and the sun shines longest. Among the Wiccan sabbats, Midsummer is preceded by Beltane, and followed by Lammas or Lughnasadh.

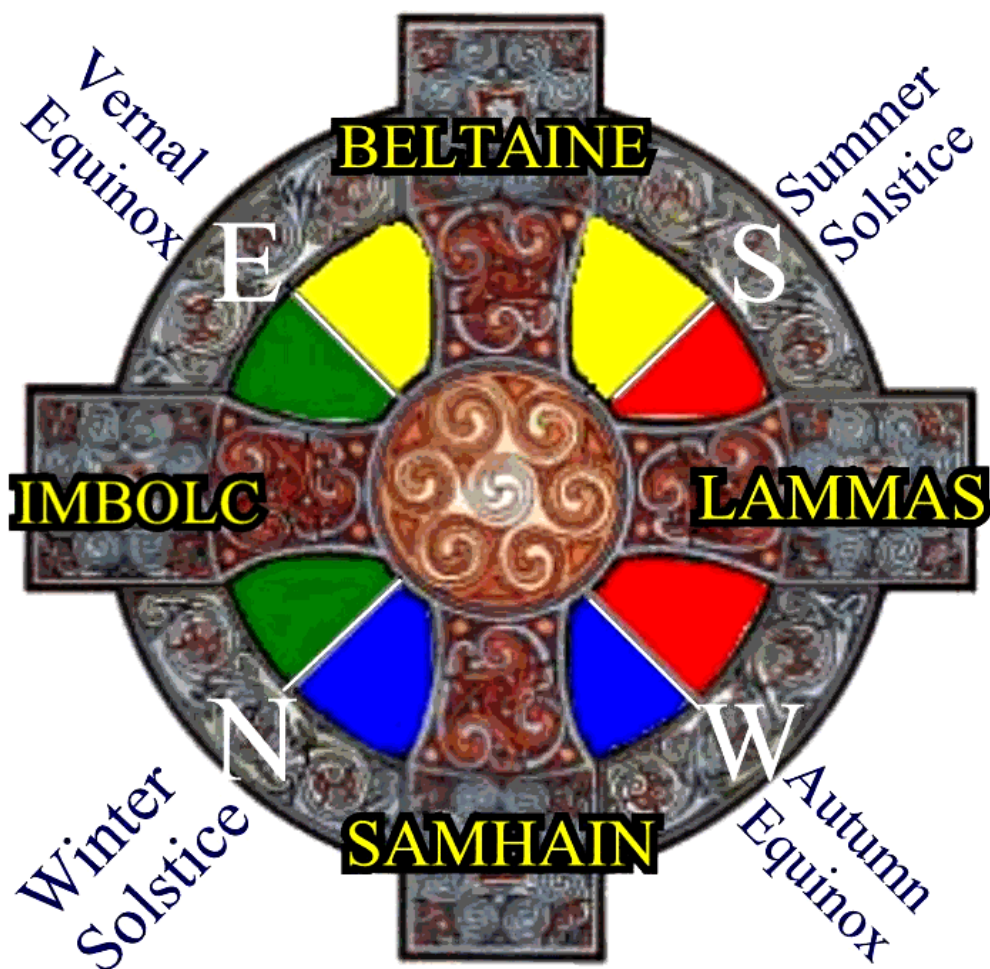
Some Wiccan traditions call the festival *Litha*, a name occurring in Bede's *Reckoning of Time (De Temporum Ratione, 7th century)*, which preserves a list of the (then-obsolete) Anglo-Saxon names for the twelve months. *Ærra Liða* (*first* or *preceding Liða*) roughly corresponds to June in the Gregorian calendar, and *Æfterra Liða* (*following Liða*) to July. Bede writes that "Litha means *gentle* or *navigable*, because in both these months the calm breezes are gentle and they were wont to sail upon the smooth sea".

Lughnasadh – August 2, July 31st/Aug 1st Frey Fest / Lughnasa / Lughnasadh / Lammas.

Lammas or Lughnasadh (/ˈluːnæs/) is the first of the three harvest festivals, the other two being the autumnal equinox (or Mabon) and Samhain. Wiccans mark the holiday by baking a figure of the god in bread and eating it, to symbolize the sanctity and importance of the harvest. Celebrations vary, as not all Pagans are Wiccans. The Irish name Lughnasadh is used in some traditions to designate this holiday. Wiccan celebrations of this holiday are neither generally based on Celtic culture nor centered on the Celtic deity Lugh. This name seems to have been a late adoption among Wiccans. In early versions of Wiccan literature the festival is referred to as *August Eve*.

The name *Lammas* (contraction of *loaf mass*) implies it is an agrarian-based festival and feast of thanksgiving for grain and bread, which symbolizes the first fruits of the harvest.

http://www.thewhitegoddess.co.uk/the_wheel_of_the_year/
https://en.wikipedia.org/wiki/Wheel_of_the_Year

3. *Read and translate in the written or oral form.*

Коло Сварога / Кологод / Сонячний календар

Коло Свароже — річний цикл життя слов'ян, тобто календар, який повторюється по колу щорічно і є Новоліттям (Новим роком) яке починали з першим весняним Молодиком (Молодим Місяцем), що настає перед весняним рівноденням — Весняний Щедрий вечір.

Свароже Коло бере свою назву від імені слов'янського Бога Сварога який був верховним богом слов'ян за часів Київської Русі. Сварга — найвище небо, небо світлих богів; Рог — ріг.

Сварог — згідно зі слов'янським перекладом Хроніки Іоанна Малали — бог-коваль, батько Перуна і дід Дажбога. На думку деяких дослідників — верховний бог східних слов'ян, небесний вогонь.
<https://uk.wikipedia.org>

Почати хочеться з того, що слов'яни будували своє життя і, відповідно, календар за сонцем. Основною і головною діяльністю для них було землеробство, полювання - зв'язок з природою. Жити в одному ритмі з нею - ось у чому власне полягав сенс календаря і свят, і обрядів, з ним пов'язаних. Календар і свята слов'ян вводять людину в певний ритм життя природи, землі та сонця, від якого залежить життя на землі. Мета їх - налаштувати людину на ритм природи і жити в злагоді з нею. Це дозволяло в першу чергу забезпечити хороший врожай, приплід худоби, налаштувати правильно біоритми енергетики людини, а це так само і здоров'я, і емоційний настрій людей. Основним орієнтиром усього календарного циклу було сонце і його рух по небосхилу. Тому всі основні свята тісно пов'язані, з так званим Великим і Малим сонячними хрестами. Великий сонячний хрест визначався чотирма основними подіями в русі сонця. Це дні осіннього і весняного рівнодення, зимового і літнього сонцестояння. Вони визначаються астрологічним розташуванням Сонця щодо землі. Ці точки і ознаменувалися у слов'ян чотирма головними святами і чотирма іпостасями Сонця проходить Великий сонячний хрест. Кожна іпостась мала свою назву. І Сонцю в кожній іпостасі давалося ім'я. Як і було прийнято у людей, Сонце в кожній точці проходило своєрідну ініціацію і отримувало новий статус.

21-22 грудня - Дні зимового сонцестояння - Іпостась Коляда

20 березня - День весняного рівнодення - Ярило

20-21 червня - Дні літнього сонцестояння - Дажбог

22-23 вересня - Осіннє рівнодення - Хорс

Замість сонцестояння, на Русі говорили - сонцеворот або коловорот (Коловрат) (Сонце повертає на привіток або на спад дня). А рік називався КолоГод або КолоХод. Тобто, Коловорот Сонця, яке здійснює повний круг

4. *Read, translate and retell by your own words in brief and look for illustrations to each of the holidays. Bring the illustration material to class and share with your groupmates in the form of presentation.*

Світовид осінній (Таґсень) – 22-23 вересня (приблизно) – осіннє рівнодення: "Творить Світовиду славу всяку! Бо цей Бог очищає серце наше, і ми відрікаємося від злого, а спрямовуємо себе до доброго" – говорить Велесова Книга. У давнину відбувалося всенічне моління в храмі Світовіда. Випікався великий у зріст людини коровай. Жрець ховався за хлібом і запитував, чи люди бачать його. Почувши відповідь, казав: "Дай, Боже, щоб і на той рік хліб родив такий високий!" (щоб не було його видно за хлібом).
bratkozak.com.ua

Велесова ніч – у слов'ян ніч з 31 жовтня (листопада) на 1 листопада (груденя) називається Велесовою ніччю, коли Білобог остаточно передає Коло Року Чернобогу, а Ворота Наві до перших півнів (або до самого світанку) широко розкриті до Яві. Наступний день (1 груденя / листопада) іноді називають Маріним днем. Велесова ніч – це ніч великої сили, коли тоншають кордони між світами, коли духи наших предків і тих, що будуть жити після нас, постають невід'ємним цілим, разом з вмираючим і оновленим світом, зі стихіями і їх міццю.

(за давніми віруваннями Яв – це явний, земний світ, в якому ми з вами живемо, тобто світ справжній. Від слова "світ Яві" з'явилися пов'язані слова і вирази «явне», «наяву», «мечта стала яв'ю (рос.)», та ін.. Нав – або "Не Яв" – «Неявне», «Непроявлене» – це світ, куди йде Душа в очікуванні наступних втілень в фізичне тіло. Нав – це світ, який недоступний для органів чуттів фізичного тіла).

kobi.kiev.ua>слов'янські-обряди-велесова-ніч-сло/

Коляда — дохристиянське слов'янське свято в ніч з 24 на 25 грудня на честь народження Сонця. Старе слов'янське свято в честь повороту Сонця на весну. З часом у християн злилось з християнським Різдом Христовим і Святками (Пор. біл. *Каляды*, лит. *Kalėdos* — Різдво). Невід'ємними атрибутами свята були подарунки, переодягання (ряджені з використанням шкур, масок і рогів), співи. Коляда – один з великих слов'янських свят. Дуже важлива точка в річному циклі. Свято приурочене до дати зимового сонцестояння – 22 грудня, але народне святкування Коляди все ж зміщено на 24-25 грудня.

uk.wikipedia.org>Коляда

Громниця (Стрітєння) – відзначається 2 лютого. За народними повір'ями, в цей день єдиний раз за зиму гримить грім – громовержець Перун починає битву з силами Зими і холоду. Інша широко поширена назва

Громниці – Стрітєння, тобто Зустріч. За повір'ями, в цю пору Зима зустрічається з Весною (або з Літом, якщо ділити Річне Коло на дві частини – Темну-Зимову і Світлу-Літню). У народі кажуть: «На громницю сонце – на літо, зима – на мороз».

velesovkrug.ru

Масниця (Масляна, Колоїдиці (рос.)) – Давньослов'янське свято провів зими і пов'язане зі звичаєм веселитися та готувати певні страви (млинці, вареники з сиром і т. ін.). *Почекайте, варенички, прийде на вас масниця!* (Укр. присл., 1955, 276); *Одгуляли масницю [кріпаки]* (Мирний, I, 1949, 323); — *Жінко! Люди говорили: Масниця зайшла; А млинців ще ми й не їли, — Може б ти спекла?* (Щог., Поезії, 1958, 407); — *Щось ти дуже веселий, Тимку? — На масницю уродився, — вишкірився білими зубами Тимко* (Тют., Вир, 1964, 493). 20-21 березня – Сонце переходить у фазу Ярила. Жене геть Зиму-Марену в її палати в Наві. Поки тільки переходить. Але не набирає ще тієї повної ярої сили, здатної запліднити землю, яка згодом повинна народити врожай. З цього дня починається його влада над Явним світом. Масляна – весняне рівнодення 22-23 березня. У цей час день стає довшим від ночі, пробуджується природа, і Ярило-сонце розтоплює сніг, все навколо починає набирати Життя і Силу.

ukrlit.org

<http://www.tridevatoecarstvo.com/showthread.php?tid=12062>

День Богині Майі – 1 травня, та **Івана Старопечерника** – 2 травня. Богиня Майя (слов. Сева, Лада) – вона творить життя з самої себе. Богиня весни, садів, плодів, дощів, гарної погоди, сонячних променів, природи, зелені, квітів, покровителька родючої землі у трипільців, римлян, еллінів. Іноді перекладають як – Мати Всесвіту. Богиня Майя "замаює" дерева першими зеленими листочками, які хитаються під подихом весняного вітру (асоціюється з гілками верби, берези, що є жіночими символами). Західні і північні слов'яни представляли її довговолосою, дуже гарною жінкою, що тримає в руках дозрілий виноград і яблука. Ця жіночна Богиня завжди підтримувала життя, брала участь у кругообігу життєвих сил, щороку обдаровуючи всіх бажаючих щедрими дарами.

<http://www.uamodna.com/articles/mayya-bogyniamaty-trypiljziv-slovi-39-yan-ta-usjogo-svitu/>

Івана Купала у слов'ян – свято *літнього сонцестояння* (20-24 червня). Сонце в Північній півкулі досягає піку своєї активності, знаменуючи початок астрономічного літа. Цей день найдовший у році, астрономи називають днем літнього сонцестояння. В Стародавній Русі його величали Сонцестояння («поворот Сонця на спад») або Семиярилом (сім разів яскравий).

В день літнього сонцестояння слов'яни-язичники відзначали своє головне свято – Купала. Вони вшановували весілля бога Сонця Перуна з богинею води Даною, і вірили, що цей союз наділяє воду магичною силою.

Вважалося, що купання в день Семиярили зцілює людину від хвороб і заряджає його енергією Сонця.

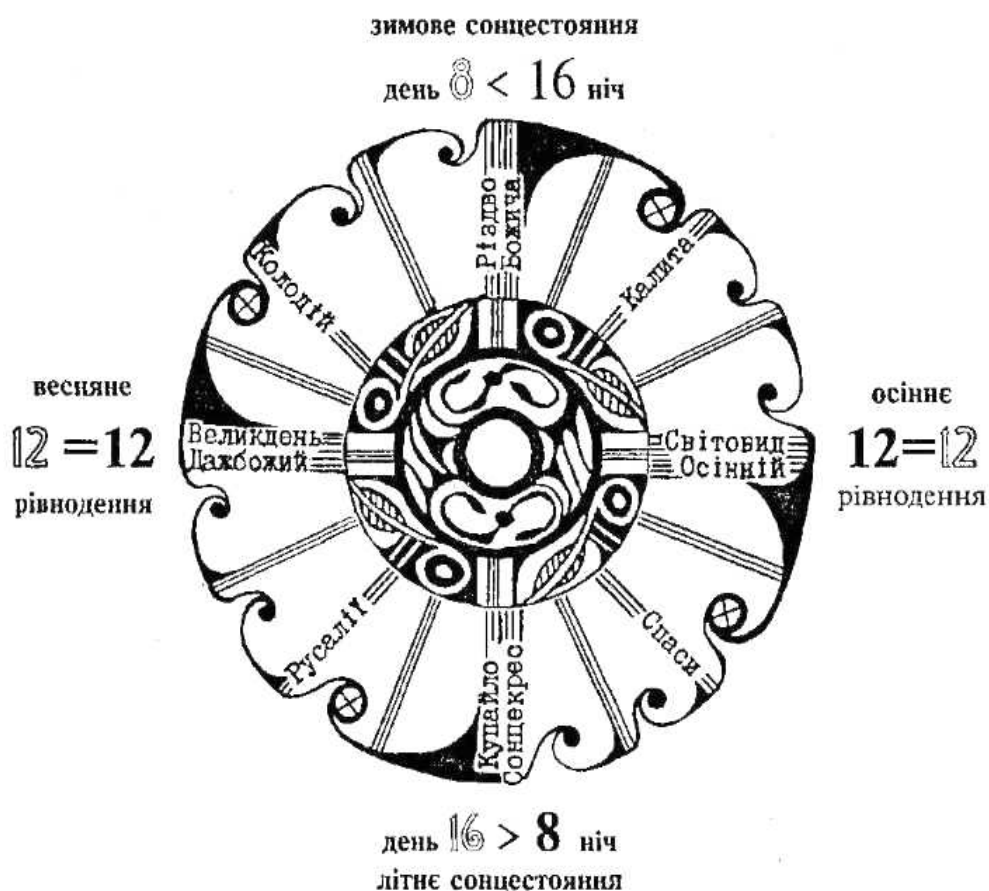
<http://good-know.com/litnye-sontsestoyannya-2016/>

Медово-Маковий Спас (Свято Врожаю) – 1 серпня.

Початок серпня у наших далеких предків називався Спасівкою. Свята Врожаю, які побутували з давніх давен в усіх хліборобських країнах, відзначалися урочисто, як прояв подяки Сонячному Богу за щедрі дарунки літа – плоди, ягоди, овочі, злаки, мед та ін. Ритуали освячення плодів побутували і в античній Греції, і в Римі, і в Малій Азії, і в Єгипті. У наших прапредків обряди освячення плодів були відомі ще за часів Трипільської доби (кінець VI – початок III тисячоліття до н.е.).

<http://www.skarby.org.ua/medovo-makovyj-spas/>

Коло Сварога

5. Compare the information of the two nations and found out common features and difference,

Common	Different

Festivals

Celtic (England, Ireland, Scotland,

Wales) vs. Slavic (Ukraine)

folk festivals – origin – cross-cultural connection

Wabon / Harvest Wnd

vs.

СВІТОВИД ОСІННІЙ
(ОСІННЄ РІВНОДЕННЯ)

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Mabon / Harvest Lord

Mabon: Autumn Equinox - September 21st-23rd

Technically, an equinox is an astronomical point and, due to the fact that the earth wobbles on its axis slightly, the date may vary by a few days depending on the year. The autumnal equinox occurs when the sun crosses the equator on its apparent journey southward, and we experience a day and a night that are of equal duration. Up until Mabon, the hours of daylight have been greater than the hours from dusk to dawn. But from now on, the reverse holds true.

Mabon marks the middle of harvest, it is a time of equal day and equal night, and for the moment nature is in balance. It is a time to reap what you have sown, of giving thanks for the harvest and the bounty the Earth provides. For finishing up old projects and plans and planting the seeds for new enterprises or a change in lifestyle. Mabon is a time of celebration and balance.

This is the time to look back not just on the past year, but also your life, and to plan for the future. In the rhythm of the year, Mabon is a time of rest and celebration, after the

hard work of gathering the crops. Warm autumn days are followed by chill nights, as the Old Sun God returns to the embrace of the Goddess.

The passing of Mabon is inevitable and The Sun God should be mourned. We too, must remember that all things must come to an end. So the Sun God journeys into the lands of winter and into the Goddess' loving arms, but endings are a good time to celebrate our successes, thank our selves and those who helped us, and take part in the balance of life!
http://www.thewhitegoddess.co.uk/the_wheel_of_the_year/mabon_-_autumn_equinox.asp

The Autumn Equinox divides the day and night equally, and we all take a moment to pay our respects to the impending dark. We also give thanks to the waning sunlight, as we store our harvest of this year's crops. The Druids call this celebration, Mea'n Fo'mhair, and honor the The Green Man, the God of the Forest, by offering libations to trees. Offerings of ciders, wines, herbs and fertilizer are appropriate at this time. Wiccans celebrate the aging Goddess as she passes from Mother to Crone, and her consort the God as he prepares for death and re-birth. Various other names for this Lesser Wiccan Sabbat are The Second Harvest Festival, Wine Harvest, Feast of Avalon, Equinozio di Autunno (Strega), Alben Elfed

(Caledonii), or Cornucopia. The Teutonic name, Winter Finding, spans a period of time from the Sabbat to Oct. 15th, Winter's Night, which is the Norse New Year. At this festival it is appropriate to wear all of your finery and dine and celebrate in a lavish setting. It is the drawing to and of family as we prepare for the winding down of the year at Samhain. It is a time to finish old business as we ready for a period of rest, relaxation, and reflection.

Symbolism of Mabon:

Second Harvest, the Mysteries, Equality and Balance.

Symbols of Mabon:

wine, gourds, pine cones, acorns, grains, corn, apples, pomegranates, vines such as ivy, dried seeds, and horns of plenty.

Herbs of Mabon:

Acorn, benzoin, ferns, grains, honeysuckle, marigold, milkweed, myrrh, passionflower, rose, sage, Solomon's seal, tobacco, thistle, and vegetables.

Foods of Mabon:

Breads, nuts, apples, pomegranates, and vegetables such as potatoes, carrots, and onions.

Incense of Mabon:

Autumn Blend-benzoin, myrrh, and sage.

Colors of Mabon:

Red, orange, russet, maroon, brown, and gold.

Stones of Mabon:

Sapphire, lapis lazuli, and yellow agates.

Activities of Mabon:

Making wine, gathering dried herbs, plants, seeds and seed pods, walking in the

woods, scattering offerings in harvested fields, offering libations to trees, adorning burial sites with leaves, acorns, and pine cones to honor those who have passed over.

Spellworkings of Mabon:

Protection, prosperity, security, and self-confidence. Also those of harmony and balance.

Deities of Mabon:

Goddesses-Modren, Morgan, Epona, Persephone, Pomona and the Muses. Gods-Mabon, Thoth, Thor, Hermes, and The Green Man.

Mabon is considered a time of the Mysteries. It is a time to honor Aging Deities and the Spirit World. Considered a time of balance, it is when we stop and relax and enjoy the fruits of our personal harvests, whether they be from toiling in our gardens, working at our jobs, raising our families, or just coping with the hussle-bussle of everyday life. May your Mabon be memorable, and your hearts and spirits be filled to overflowing!

<https://wicca.com/celtic/akasha/mabon.htm>

Mabon is the the God of Welsh mythology, he is the Child of Light and the son of the Earth Mother Goddess, Modron. In truth, there is little evidence that Mabon was celebrated in Celtic countries and the term Mabon was applied as recently as the 1970's. All part of our reconstructed Paganism...

Here is another point of perfect balance on the journey through the Wheel of the Year, its counterpart being Ostara or the Spring Equinox. Night and day are again of equal length and in perfect equilibrium – dark and light, masculine and feminine, inner and outer, in balance. But we are again on the cusp of transition and from now the year now begins to wane and from this moment darkness begins

to defeat the light. The cycle of the natural world is moving towards completion, the Sun's power is waning and from now on the nights grow longer and the days are shorter and cooler. The sap of trees returns back to their roots deep in the earth, changing the green of summer to the fire of autumn, to the flaming reds, oranges and golds. We are returning to the dark from whence we came.

But before we do that, we're gonna party (again)! This is the Second Harvest, the Fruit Harvest and the Great Feast of Thanksgiving. The Goddess is radiant as Harvest Queen and the God finally dies with His gift of pure love with the cutting of the last grain. He will return. As the grain harvest is safely

gathered in from Lammas and reaches completion, we enjoy the abundance of fruit and vegetables at this time. It is time to thank the waning Sun for the wealth of harvest bestowed upon us. It sometimes seems that each Festival requires the making of celebration and the giving of thanks, but this really is so, each turn of the Wheel brings both inner and outer gifts and insights.

So Mabon is a celebration and also a time of rest after the labour of harvest. In terms of life path it is the moment of reaping what you have sown, time to look at the hopes and aspirations of Imbolc and Ostara and reflect on how they have manifested. It is time to complete projects, to clear out and let go that which is no longer wanted or needed as we prepare for descent, so that the winter can offer a time for reflection and peace. And it is time to plant seeds of new ideas and hopes which will lie dormant but nourished in the dark, until the return of Spring.

Symbols of Mabon

The Cornucopia

The Cornucopia, or Horn of Plenty, is a traditional symbol for Mabon. It is a wonderful symbol for the wealth of harvest and is beautifully balanced symbol which is both male (phallic) and female (hollow and receptive)

The Apple

The apple is the symbol of the Fruit Harvest. The apple figures significantly in many sacred traditions. It is a symbol for life and immortality, for healing, renewal, regeneration and wholeness. It is associated with beauty, long life and restored youth. The Ogham name for apple is Quert and Quert is the epitome of health and vitality. The apple is at the heart of the Ogham grove and is the source of life. For Pagans, the apple contains a 'secret'. Cut an apple width ways and it reveals a pentagram containing seeds. It is a much loved symbol of Paganism. The five points represent the elements of Earth, Air, Fire, Water with Spirit at the top, and thus also the directions of East, South, West, North and Within.

A circle around the pentagram represents the eternal circle/cycle of life and nature, and of wholeness. In ritual and ceremony the pentacle corresponds to the element of Earth. It has long been believed to be a protection against evil for both the person and the home, worn as an amulet or used to guard entrances to the home through windows and doors. So it has a modern day threefold function: as a mark or sign of being a Pagan, as the element of Earth in ritual, and as a powerful protector.

The Mabon Altar

Your altar should be dressed in the very best produce you can find from field, forest and market, from garden and the wild. Apples, pears, damsons, sloes, rose hips, elderberries, blackberries, hawthorn berries, the possibilities are large. If you collect from the wild, be not greedy - always leave plenty of fruit and berries for the birds and wee creatures.

This is a very good time to make an outdoor shrine for the nature spirits in thanks for the bounty they help to provide. Leave one of each flower, fruit and vegetable that you have, as a gift.

Things To Do

Great Feast of Thanksgiving.

Celebrate with a feast for friends and family using as much fruit & veg, locally grown, as you can.

Go Walking

Go for a walk and collect as much of nature's wild abundance as you can, while respecting the need to leave enough for everyone else including the nature spirits. You will find wild damsons, sloes, rosehips, elderberries, blackberries, hawthorn berries and more. Remember the fruit is the carrier of the precious seed. Clear Out and Complete.

We think of Spring as the time to clear out but now is the perfect time to complete unfinished projects and clear your home of unwanted stuff. Prepare to hibernate!

Plant Bulbs

This is an excellent time to plant tree seeds and shrubs. They have all of winter in the darkness to

establish and germinate. Plant bulbs which will hide in the earth until early Spring beckons. Make each one a hope, idea or aspiration for Spring and wait until their little green noses show above ground - to remind you!

Buttermilk Bread Charm for Mabon

You will need:

3 mugs of strong white flour

500 ml of Buttermilk (available from the supermarket)

1 teaspoonful of bicarbonate of soda

Mabon ribbon in your choice of colour - red, orange, yellow, gold, brown

A handful of dried fruit of your choice - dates, raisins, sultanas, currants

Place the flour and dried fruit in a large bowl. Make a well in the centre. Sieve in the blended salt and soda and pour in the buttermilk. Mix well with a wooden spoon until the dough feels springy. If it feels too sloppy just add a little more flour. Turn it onto a board and cover with a fine dusting of flour. Pat it with your hands until you have a round shape. Take a sharp knife and score lightly into eight sections, one for each festival. Our picture shows the bread cut into five sections, making a pentacle.

Place onto a greased baking tray and pop your buttermilk bread into a moderate oven for about 20-25 minutes. Keep an eye on it. When the bread is ready it will change colour and it will sound hollow when you tap the bottom. Cool completely on a wire rack. When it is cool, tie it with Mabon ribbon.

Take time to concentrate on the bread you have created and turn the loaf three times saying "*From the fields and through the stones, into fire, Mabon Bread, as the Wheel turns may all be fed. Goddess Bless.*"

Now take your bread and share it with your family and friends and pass on the generous blessings of this bright and bountiful festival. Eat it fresh, as soon as it is made if you can.

Recipe donated by the Counter Enchantress. Adapted by the Boss Lady with permission.

The Counter Enchantress is discovering that you can add almost anything appropriate to this simple bread recipe and it STILL WORKS beautifully. You can decide for yourself what the appropriate additions are for a particular festival, in this case dried fruit for Mabon, and just do it. There is much kitchen magic in working with one recipe through the Wheel of the Year just changing it a little as the wheel turns.....

Somerset Apple Cake

We are very blessed here in that we live in the sacred Isle of Avalon, also called the Isle of Apples, in Somerset, England. And we are indeed surrounded, still, by orchards which grow apples both for Somerset's famous cider-making and for eating. One of our family pleasures is a local orchard which grows many traditional varieties of apples. Most of what they grow goes to make apple juice. But just before they do that, local people are invited over a weekend to go pick apples for themselves and their families. And it's such fun to spend an afternoon among the apple trees within sight of Glastonbury Tor. Chalice Well Trust is developing an organic apple orchard on the slopes of the Tor and now also produces small quantities of delicious organic apple juice which are sold to visitors. It's a limited supply and very precious - reserved for very special occasions or ceremony in our household.

Below is an *authentic Somerset Apple Cake* recipe. Eat it either cold, or warm with cream.

INGREDIENTS:

340gms/12oz self-raising flour

a pinch of salt

225gms/8oz margarine/butter

½ teaspoon cinnamon
170gms/6oz caster sugar
115gms/4oz sustanas
450gms/16oz cooking apples, finely chopped
3 eggs
a little milk
a little demerara sugar

METHOD:

1. Rub the fat into the flour and salt. Add the sugar and cinnamon. Make a well in the mixture and drop in the egg and fruit. Mix well; if the dough is a little too stiff, add some milk.

2. Place in an eight-inch greased cake tin, and sprinkle a little demerara sugar on the top.

3. Bake for one-and-a-half to two hours, in a moderate oven (Gas Mark 4/180° C/350° F), until cooked. Allow to cool slightly before turning out onto a cooling rack.

<https://www.goddessandgreenman.co.uk/mabon>

2. *Read, translate in oral or written form.*

М А Б О Н Праздник осеннего равноденствия (22.09 - 24.09)

Мабон – осенний праздник Колеса года, середина осени и праздник равновесия, который приходится на осеннее равноденствие. В это время Бог и Богиня выступают в ипостаси старших из рода: все их дети, земные плоды,

достигли полной зрелости – и так же у людей старшие в роду в эти дни смотрят на свои семена, давшие всходы – на детей и внуков. У многих народов индоевропейского корня в сентябре проводились родовые, семейные торжества: от праздничного посещения всех своих родственников, включая дальних, до гадания о замужестве. Если рассматривать его с точки зрения аграрного календаря, то *Мабон* – праздник «второго урожая»: хлеб уже давно собран, но пока есть грибы, дичь, поздние овощи и корнеплоды, виноград. Однако вместе с тем остается еще одна большая забота: сохранить все плоды на зиму. Нельзя забывать, что в некоторых странах, что находятся севернее, к *Мабону* смещался и ритуал «последнего снопа» – например, в Шотландии к этому времени только заканчивалась уборка ячменя и в связи с этим событием заодно начинали варить ячменное пиво – но только начинали, а не дегустировали! Вообще *Мабон* – праздник, сопровождающийся мужскими играми. В Англии еще в XIX веке сохранялись некоторые обычаи, связанные с получением бараньей головы: в Суссексе в конце сентября выбирался лучший баран общинного стада и целиком зажаривался в яме на углях. Барана располагали так, чтобы его голова возвышалась над угольной ямой, чтобы не пострадали рога (трещина или разламывание рога считались дурной приметой). Запеченное мясо раздавали тем, кто победнее, а за голову устраивалось спортивное состязание между мужчинами. В Стортфорде еще в том же XIX веке бытовала мужская игра (проводившаяся в 20-х числах сентября), называвшаяся «следуй за вождем». Выбирался вожак – самый сильный среди молодых мужчин, он накидывал на плечи оленью шкуру и бегом уводил всю группу в леса. Он выбирал самый труднопроходимый маршрут, через овраги, болотца, бурелом, а прочие мужчины должны были следовать за ним. Люди опасались встречаться с играющими, т.к. могли быть довольно сильно избиты только за то, что попались на глаза. Неписаное правило обязывало жителей снабжать игроков всем необходимым по первому требованию, в чей бы дом они не зашли. В конце дня всю собранную за день еду игроки уносили в поле и съедали ночью, при свете костров.

Во многих местах сохранились остатки осенней обрядности, когда выбирали лучшего из молодых мужчин (в Корнуолле, Кенте). В Стаффорде в середине сентября исполнялся так называемый «танец рогов». В танце участвовало 12 молодых мужчин, шестерым выдавались олени шкуры и рога (примечательно, что хранились они от танца до танца в тамошней часовне св. Николая), другие шестеро становились традиционными ряжеными – всадник, девица, дурак в шутовском платье, двое, вооруженные луком и стрелами, и музыкант. Ими разыгрывалась сцена охоты на оленей, «дурак» с шутками и прибаутками рассказывал зрителям, что происходит, а «девица» собирала деньги и еду.

На *Мабон* не считалось зазорным хвастаться собранным урожаем – кстати, как вы помните, именно после торжеств Равноденствия начиналось время ярмарок. Любопытно, что даже у славян, весьма настороженно относящимся к похвалам вообще (чтоб не сглазили) во время осенних родовых праздников было можно и нужно хвалить детей – единственный раз в году. Тоже в своем роде «хвастовство плодами».

Кроме того, в Англии и Германии бытовало гадание на будущий урожай, проводившееся в конце сентября: гадали по «чернильным орешкам» на желтых дубовых листьях – орешки разрезали и по их содержимому судили об урожае следующего года.

Родовой момент связан еще и с тем, что во многих странах в сентябрьские дни почитали мертвых – в первую очередь своих ушедших предков: Все же *Мабон* – равновесный праздник, а жизнь уравнивается смертью. Кроме того, *Мабон* – праздник подведения итогов. В эти дни должно быть четко взвешено и решено, какие из собранных плодов будут съедены в ближайшее время, что будет отложено на долгое хранение, а что пришло в негодность и должно быть выброшено.

Поэтому во время праздника имеет смысл припомнить все свои дела, поставленные задачи и решить, что останется у вас в активе, что будет на некоторое время отложено, а от чего следует отказаться. Кстати, на *Мабон* можно провести простенький ритуал и сжечь то, в чем уже нет необходимости. То, от чего отказываешься, надо написать на любом способном гореть предмете – на листке бумаги, деревянной плашке, вырезать на свече – после чего сжечь. Мне всегда нравилось делать нечто подобное с осенними листьями, когда сжигаешь их на костре: на каждом листе пишется одна вещь, с которой уже неплохо бы было расстаться. Листья кидаешь в костер: если сгорел – уйдет, если подхватило горячим воздухом и унесло – придется смириться и еще потерпеть :)

На стол:

☞ Баранина или птица (в честь бога или в честь начала осенней охоты)

☞ Грибы в любом виде

☞ Морковь

☞ Свекла

☞ Картофель

☞ Последние сорта яблок и слив

☞ Виноград

☞ Яблочный пирог с ванилью и корицей

☞ Мед

☞ Плодовые вина (вишневка, сливовица, ракия)

☞ Сидр

☞ Квасы

☞ Компоты

Кельтская кухня:

Боксти

По традиции *Мабон* считается вторым из великих фестивалей урожая. Это время отдыха после тяжелых трудов, возможность отблагодарить землю за ее щедрость. Это время года ассоциируется с дичью (особенно с пернатой дичью), с урожаем яблок, а также

с виноградом и виноделием. И на вашем столе в *Мабон* должны обязательно присутствовать продукты позднего урожая.

Боксти вдохновило, наверное, на самое большое количество стихов, чем какое-либо другое блюдо в кельтских странах. Существует несколько способов приготовить боксти, два из них мы приведем здесь.

Боксти на противне (хлебные боксти)

ПОРЦИЙ: 6

450 грамм картошки

2 стакана картофельного пюре

4 стакана муки

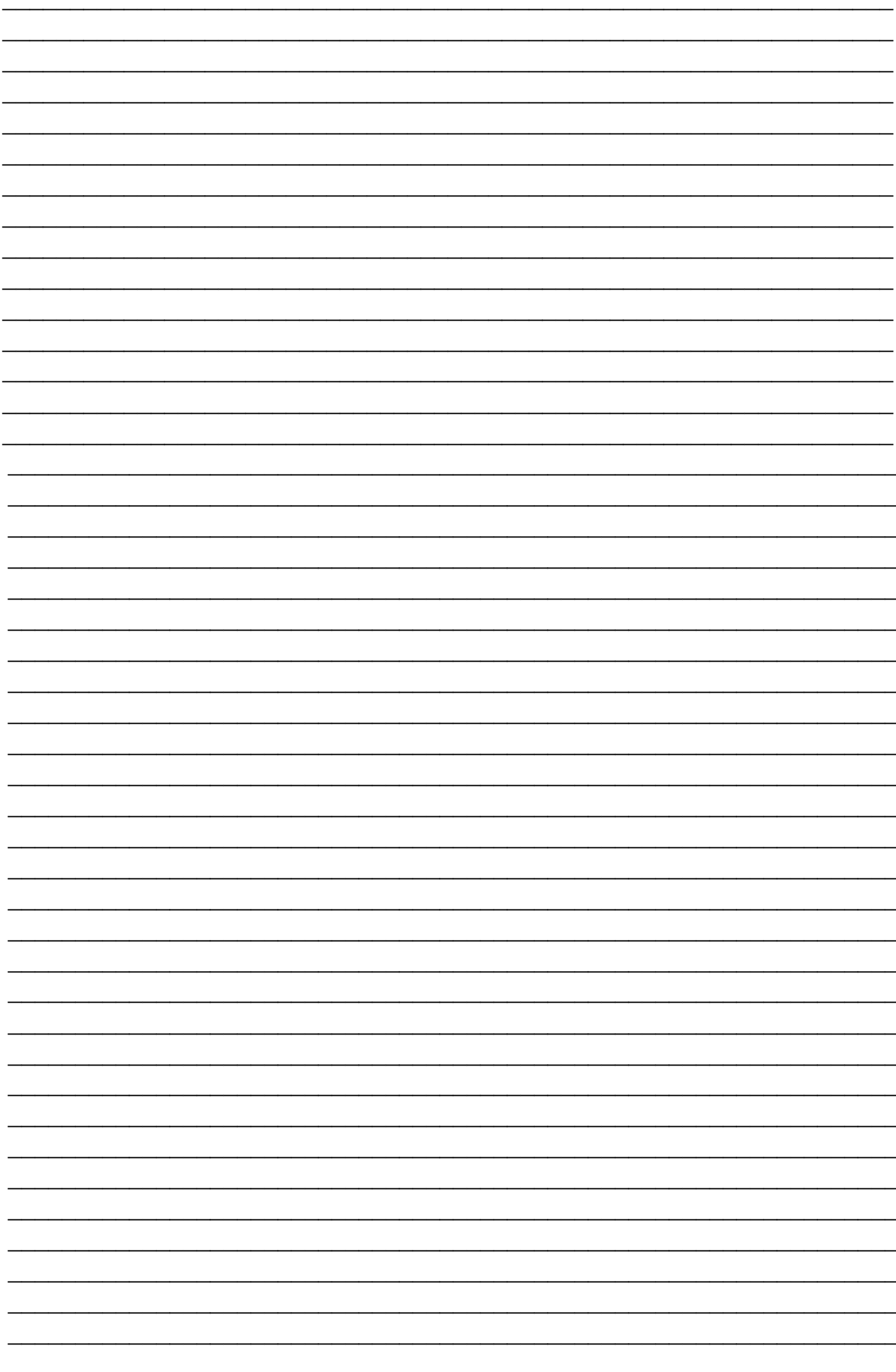
Соль и перец по вкусу

¼ стакана сливочного масла или жира от бекона

Почистите сырую картошку и натрите ее на терке в марлю; отожмите ее над миской, сдавливая туда сок. Положите натертый картофель в отдельную миску и смешайте с картофельным пюре. Когда крахмал опустится на дно миски с картофельным соком (это занимает около 30 минут), вылейте воду и добавьте крахмал в картофельную смесь. Хорошо смешайте. Через решето просейте муку, соль и перец на смесь. Добавьте расплавленное сливочное масло или жир бекона. Замесите; раскатайте на поверхности, посыпанной мукой, и придайте формы толстеньких пирожков. Сверху надрежьте кресты, чтобы, когда выпечка будет готовиться, они бы разделились на четвертинки (треугольнички). Готовьте на хорошо смазанном маслом противне 40 минут при температуре 150 градусов.

Источник рецептов: Джоан Асала "Кельтская народная кухня"

<https://new.vk.com/witchofthewilds>

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference.*

СВІТОВИД Осінній (осіннє рівнодення)

Світовид Осінній (осіннє рівнодення) - 22 вересня. У давнину відбувалося всенічне моління у храмі Світовида. Випікався великий у зріст людини коровай. Жрець ховався за хлібом і запитував чи люди бачать його. Почувши відповідь, казав : Дай, Боже, щоб і на той рік хліб родив такий високий!

Світовид (Світ, Світло). За космогонічними поглядами стародавніх українців, первісна матерія чоловічої статі, що, поєднавшись з первісною матерією жіночої статі (Вода, Дана), утворила всі речі на землі. (За Я. Головацьким)

Також Бог гостинності у наддніпрянських українців. У прибалтійських українських племен бог неба і світла; у давніх поляків - бог війни. Образ

Світовида дійшов до нас у вигляді кам'яного збрүцького ідола. (За О. Фамінциним).

Наші предки слов'яни присвячували цій події один з чотирьох головних сонячних свят у році - Овсень (Світовид, Сівояр, Радогощ).

На Овсеня, який відбувається на 3-ій день після рівнодення, слов'яни прощаються зі Світлим Богом Семиярилою, активність якого випадала на літній період. На зиму Семиярило відправляється на відпочинок, після чого і починається найтемніша частина року - Корочүн, тобто період, коли дні короткі. Ночі ж, навпаки, будуть ставати дедалі довшими. В цей період Світлі Боги поступаються місцем Темним Богам. Але це не означає, що ми поринаємо у морок, навпаки, якщо влітку, правильно було займатися фізичною працею, вирощуючи врожаї, то в зимовий період треба займатися своєю душею - більше часу відводити духовному розвитку.

Слов'яни вважали, що в день осіннього рівнодення приходять предки на землю. Вранці всі йшли на капища, оспівуючи Світовида, звертаючись до предків, щоб ті оберігали своїх нащадків у нелегкий темний час. Головні дійові особи свята - старші люди, сімейні пари, які мають дітей. Необхідними атрибутами свята є останній сніп жита, зібраний в полі, його називають Дідух, а також великий коровай, спечений з нового врожаю, що символізує багатство роду. У цей день влаштовують великі братчини - бенкети, на які сходиться вся громада, кожен приносить найкраще від свого столу до столу роду.

<http://www.skarby.org.ua/22-veresnya-svitovyd-osinnij/>

Samhain (Halloween)

vs.

Велесова Ніч

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Samhain

SAMHAIN is a festival of the Dead. Meaning "Summer's End" and pronounced saah-win or saa-ween, Samhain is a celebration of the end of the harvest and the start of the coldest half of the year. For many practitioners, myself included, Samhain also is the beginning of the spiritual new year.

Originating in ancient Europe as a Celtic Fire festival, Samhain is now celebrated worldwide. The timing of contemporary Samhain celebrations varies according to spiritual tradition and geography. Many of us celebrate Samhain over the course of several days and nights, and these extended observances usually include a series of solo rites as well as ceremonies, feasts, and gatherings with family, friends, and spiritual community. In the northern hemisphere, many Pagans celebrate Samhain from sundown on October 31 through November 1. Others hold Samhain celebrations on the nearest weekend or on the Full or

New Moon closest to this time. Some Pagans observe Samhain a bit later, or near November 6, to coincide more closely with the astronomical midpoint between Fall Equinox and Winter Solstice. Most Pagans in the southern hemisphere time their Samhain observances to coincide with the middle of their Autumn in late April and early May, rather than at the traditional European time of the holiday.

*Samhain also has been known by other names. Some Celtic Wiccans and Druids call it Galan Gaeaf, Galan Gwaf, Kala-Goanv, or Nos Galan Gaeaf. In Welsh, it is Nos Gyn Galan Gauaf. It also is known as Oie Houney. A medieval book of tales, the *Yellow Book of Lecan*, reports that common folk called it the "Feast of Mengfind," the legendary Witch-Queen who married a King of Tara in old Ireland. In the ancient Coligny Calendar, an engraved bronze dating from the first century C.E. and dug up in 1897 in France, Samhain is called Trinouxctien Samonii, or "Three Nights of the End of Summer." Variant spellings of Samhain include Samain, Samuin, and Samhuinn.*

*With the growth and spread of Christianity as the dominant religion throughout Europe, Samhain time took on Christian names and guises. All Saints' Day or All Hallows on November 1 commemorated Christian saints and martyrs. All Souls' Day on November 2 was a remembrance for all souls of the dead. With the coming of Christian Spaniards to Mexico, the indigenous customs of honoring the dead at this time of year mixed with Roman Catholicism and gave birth to the Day of the Dead, *Día de los Muertos*, in early November. Samhain shares the ancient spiritual practice of*

remembering and paying respects to the Dead with these related religious holidays of Christianity.

Halloween, short for All Hallow's Eve, is celebrated on and around October 31. Although occurring at the same time of year and having roots in end-of-harvest celebrations of the ancient past, Halloween and Samhain are not the same, but two separate holidays that differ considerably in focus and practice. In contemporary America and elsewhere, Halloween is a secular folk holiday. Like its cousin, Thanksgiving, it is widely and publicly celebrated in homes, schools, and communities, large and small, by people of many paths, ethnic heritages, and worldviews. Furthermore, Halloween has evolved to be both a family-oriented children's holiday as well as an occasion for those of all ages to creatively express themselves and engage in play in the realm of make-believe and fantasy through costumes, trick-or-treating, storytelling, play-acting, pranks, cathartic scary place visits, and parties.

In contrast, Samhain and its related Christian holiday counterparts continue to be religious in focus and spiritually observed by adherents. Although observances may include merry-making, the honoring of the Dead that is central to Samhain is a serious religious practice rather than a light-hearted make-believe re-enactment. Today's Pagan Samhain rites, while somber, are benevolent, and, although centered on death, do not involve human or animal sacrifices. Most Samhain rituals are held in private rather than in public.

Samhain's long association with death and the Dead reflects Nature's rhythms. In many places, Samhain coincides with the end of the growing season. Vegetation dies back with killing frosts, and therefore, literally, death is in the air. This contributes to the ancient notion that at Samhain, the veil is thin between the world of the living and the realm of the Dead and this facilitates contact and communication. For those who have lost loved ones in the past year, Samhain rituals can be an opportunity to bring closure to grieving and to further adjust to their being in the Otherworld by spiritually communing with them.

There are many ways to celebrate Samhain. Here are a few:

Samhain Nature Walk. Take a meditative walk in a natural area near your home. Observe and contemplate the colors, aromas, sounds, and other sensations of the season. Experience yourself as part of the Circle of Life and reflect on death and rebirth as being an important part of Nature. If the location you visit permits, gather some natural objects and upon your return use them to adorn your home.

Seasonal Imagery. Decorate your home with Samhain seasonal symbols and the colors of orange and black. Place an Autumnal wreath on your front door. Create displays with pumpkins, cornstalks, gourds, acorns, and apples. Set candles in cauldrons.

Ancestors Altar. *Gather photographs, heirlooms, and other mementos of deceased family, friends, and companion creatures. Arrange them on a table, dresser, or other surface, along with several votive candles. Kindle the candles in their memory as you call out their names and express well wishes. Thank them for being part of your life. Sit quietly and pay attention to what you experience. Note any messages you receive in your journal. This Ancestors Altar can be created just for Samhain or kept year round.*

Feast of the Dead. *Prepare a Samhain dinner. Include a place setting at your table or at a nearby altar for the Dead. Add an offering of a bit of each beverage being consumed to the cup at that place setting, and to the plate, add a bit of each food served. Invite your ancestors and other deceased loved ones to come and dine with you. To have this as a Samhain Dumb Supper experience, dine in silence. After the feast, place the contents of the plate and cup for the Dead outdoors in a natural location as an offering for the Dead.*

Ancestor Stories. *Learn about family history. Contact one or more elder relatives and ask them to share memories of family members now dead. Record them in some way and later write accounts of what they share. Give thanks. Share what you learned and have written with another family member or friend. Add names of those you learned about and wish to honor to your Ancestors Altar.*

Cemetery Visit. *Visit and tend the gravesite of a loved one at a cemetery. Call to mind memories and consider ways the loved one continues to live on within you. Place an offering there such as fresh flowers, dried herbs, or a libation of water.*

Reflections. *Reflect on you and your life over the past year. Review journals, planners, photographs, blogs, and other notations you have created during the past year. Consider how you have grown, accomplishments, challenges, adventures, travels, and learnings. Meditate. Journal about your year in review, your meditation, and your reflections.*

Renovate. *Select an area of your home or life as a focus. Examine it. Re-organize it. Release what is no longer needed. Create a better pattern.*

Celebrate renewal and transformation.

Bonfire Magic. *Kindle a bonfire outdoors when possible or kindle flames in a fireplace or a small cauldron. Write down an outmoded habit that you wish to end and cast it into the Samhain flames as you imagine release. Imagine yourself adopting a new, healthier way of being as you move around the fire clockwise.*

<https://www.circlesanctuary.org/index.php/celebrating-the-seasons/celebrating-samhain>

Samhain Lore (October 31st)

Samhain, (pronounced SOW-in, SAH-vin, or SAM-hayne) means "End of Summer", and is the third and final Harvest. The dark winter half of the year commences on this Sabbat. It is generally celebrated on October 31st, but some traditions prefer November 1st. It is one of the two "spirit-nights" each year, the other being Beltane. It is a magical interval when the mundane laws of time and space are temporarily suspended, and the Thin Veil between the worlds is lifted. Communicating with ancestors and departed loved ones is easy at this time, for they journey through this world on their way to the Summerlands. It is a time to study the Dark Mysteries and honor the Dark Mother and the Dark Father, symbolized by the Crone and her aged Consort. Originally the "Feast of the Dead" was celebrated in Celtic countries by leaving food offerings on altars and doorsteps for the "wandering dead". Today a lot of practitioners still carry out that tradition. Single candles were lit and left in a window to help guide the spirits of ancestors and loved ones home. Extra chairs were set to the table and around the hearth for the unseen guest. Apples were buried along roadsides and paths for spirits who were lost or had no descendants to provide for them. Turnips were

hollowed out and carved to look like protective spirits, for this was a night of magic and chaos. The Wee Folke became very active, pulling pranks on unsuspecting humans. Traveling after dark was not advised. People dressed in white (like ghosts), wore disguises made of straw, or dressed as the opposite gender in order to fool the Nature spirits. This was the time that the cattle and other livestock were slaughtered for eating in the ensuing winter months. Any crops still in the field on Samhain were considered taboo, and left as offerings to the Nature spirits. Bonfires were built, (originally called bone-fires, for after feasting, the bones were thrown in the fire as offerings for healthy and plentiful livestock in the New Year) and stones were marked with peoples names. Then they were thrown into the fire, to be retrieved in the morning. The condition of the retrieved stone foretold of that person's fortune in the coming year. Hearth fires were also lit from the village bonfire to ensure unity, and the ashes were spread over the harvested fields to protect and bless the land. Various other names for this Greater Sabbat are Third Harvest, Samana, Day of the Dead, Old Hallowmas (Scottish/Celtic), Vigil of Saman, Shadowfest (Strega), and Samhuinn. Also known as All Hallow's Eve, (that day actually falls on November 7th), and Martinmas (that is celebrated November 11th), Samhain is now generally considered the Witch's New Year.

Symbolism of Samhain:

Third Harvest, the Dark Mysteries, Rebirth through Death.

Symbols of Samhain:

Gourds, Apples, Black Cats, Jack-O-Lanterns, Besoms.

Herbs of Samhain:

Mugwort, Allspice, Broom, Catnip, Deadly Nightshade, Mandrake, Oak leaves, Sage and Straw.

Foods of Samhain:

Turnips, Apples, Gourds, Nuts, Mulled Wines, Beef, Pork, Poultry.

Incense of Samhain:

Heliotrope, Mint, Nutmeg.

Colors of Samhain:

Black, Orange, White, Silver, Gold.

Stones of Samhain:

All Black Stones, preferably jet or obsidian.

<https://wicca.com/celtic/akasha/samhainlore.htm>

What is Samhain?

amhain, pronounced *saah-win* or *saa-ween*, comes from the Gaelic word "Samhuin," which means summer's end. It is one of the eight annual Celtic festivals and one of eight "sabbats" that modern pagans celebrate in the course of

the year. Paganism is an umbrella term for a movement of different nature-based religions. It is not related to Satanism or any form of devil worship.

“Samhain is the turning of the wheel. It feels almost like shutting off the lights for the evening or closing down the store for the night,” Heather Greene, the managing editor of a pagan news site, the Wild Hunt, told IBTimes. “It is time to go inward and focus on family and self.”

For many, the festival is a time to honor ancestors and those who have died in the past year. Seances are popular rituals since this is the time when the veil between this world and the spiritual one is at its thinnest, pagans believe.

What's the difference between Samhain and Halloween?

In the eighth century, the Catholic Church decided to mark Nov. 1 as All Saints Day to honor saints and martyrs. This was in part influenced by the pagan festivals already taking place during this time of the year. The mass on All Saint's Day was called Allhallowmas in English. As a result, the night before became known as All Hallows Eve. This eventually became the popular holiday, Halloween.

While they might take place on the same day and mark the end-of-harvest season, Samhain and Halloween have different focuses. Halloween is considered a secular folk holiday celebrated by people of all denominations. Samhain is a religious observance honoring the dead. Rituals are somber and done in private.

While part of Samhain festivities involves a certain level of grief and

mourning, there are celebrations or *céilidh* (a Gaelic term) that take place. At Circle Sanctuary, a Wiccan church in Wisconsin, there's a witch's ball where people dress up in every version of witch imaginable. The term signifies herbalists, healers, medicine persons and

shamans who lived in old European villages -- not necessarily the black hat, green-faced women flying on broomsticks seen today. Although some people do dress up as those kinds of witches, Selena Fox said.

“We have a joyful evening. Some dress up outfits, sometimes in classic witch garb seen in pop culture,” Fox says, describing battery-operated wands and broomsticks she sees at the annual celebration -- especially since the release of the Harry Potter books and movies. “We have some fun with it,” she said.

<http://www.ibtimes.com/samhain-2014-3-things-you-need-know-about-pagan-festival-1715741>

Winternights / Vetrnaetr

The beginning of the winter season for the Northern folk. Rememberances of the dead and one's ancestors were made during this feast. Winternights was a ceremony of wild abandon; much like the Carnivale season in the Mediterranean countries, and it marked the end of the summer season

of commerce and travel and the beginning of the winter season of hunting. Much divination was done during Winternights to foretell the fates of those entering the coming year. It was said that if one sat on a barrow-mound (grave) all night long on Winternights, one would have full divinatory, shamanic (galdr and seith), and bardic (skaldr) powers . . . that is, if one retained one's sanity! Winternights marked the beginning of the Wild Hunt, which would continue until Walpurgisnacht. This festival corresponds roughly to the Celtic Samhain, and the modern American festival of Halloween, although the darker aspects of the

festival are not as pronounced among the Norse people. (The Norse festival of darkness was Walpurgis, a full 6 months away).

<http://www.wizardrealm.com/norse/holidays.html>

2. *Read, translate in oral or written form.*

САМАЙН (31.10 — 01.11)

Самайн — один из четырех главных календарных праздников кельтов, знаменует собой начало зимней, темной половины года. У многих кельтских народов 1 ноября — начало нового года (у древних ирландцев новый год начинался в Бельтайн).

Обрядность *Самайна* да и других календарных праздников у кельтов сложилась в период, когда в их хозяйстве преобладало скотоводство. *Самайн* знаменует скотоводческий, а не земледельческий цикл. Календарная датировка *Самайна* подтверждает это предположение.

Самайн — типичный календарный праздник, связанный прежде всего с окончанием пастбищного сезона. В конце октября овец и рогатый скот собирают в одно стадо и возвращают к людским жилищам. Часть скота идет на убой, часть — для размножения. Эта древняя скотоводческая практика в Европе была известна еще в эпоху неолита.

Период *Самайна* длится семь дней. Ирландская сага повествует о гуляньях уладов в другие дни *Самайна* (три дня до и три дня после) на равнине Муртемне. В *Самайн* собирались короли, вожди и весь народ. Король или вождь давал пышные пиры, на которых принято было обильно есть и пить до полного опьянения. Традиционные праздничные игры и соревнования тоже проводились в *Самайн*, а так же разрешение соперничества с помощью поединка. *Самайн* — срок уплаты долгов, подати, принесения даров. Каждый пришедший на пир должен был принести дар своему господину, чаще всего продовольственный, например, поросенка для того же пира.

Одним словом, общественная сторона праздника сводилась к сбору всех людей в традиционном месте — на пиру у вождя или короля, а также к сопутствующим этому пиру народным гуляньям и играм. Ритуальная сторона праздника более сложная, и ее концепция до конца не выяснена. Друиды проводили некую службу, жертвоприношения, обряды, одним из которых было возжигание огня. В ночь повсюду гасились огни, и новый огонь возжигался друидами.

На стенах домов и на частокол вокруг крепости насаживали и вывешивали человеческие головы и черепа, но отнюдь не с целью испугать случайного путника. Головы убитых врагов должны были отпугивать нечисть. Видимо, такое убеждение

происходит от веры кельтов в то, что жизненная сила и дух человека заключены в его голове. Этот обычай был зафиксирован еще в 16 веке.

К Самайну непременно тщательно убирали дом, чистили очаг. Для умерших оставляли еду и питье. Пища делилась на два вида — обычная праздничная еда, составляющая пир, и обрядовая пища, которая была часть магического ритуала. Такая пища воспринималась не как удовольствие, нередко ее остатки сохранялись с магическими целями (обереги, исцеление, увеличение плодородия, благосостояния) целый год.

На угольях обрядовых костров выпекали ритуальный хлеб, который по поверьям, обладал особой целебной силой. Магические свойства обрядового хлеба переходили ко всем, кто получал его кусок. Все члены рода приобщались к нему, хлеб давали даже домашним животным, крошки хлеба разбрасывали по полям.

Испеченные на золе лепешки из цельных зерен — ритуальное блюдо Шотландцев. Такие же рецепты были известны в Древней Галлии. Пекли также хлеб из овсяной муки с отверстием посередине. Такой хлеб пастухи разбрасывали по полям, чтобы оградить скот от хищников. Поедание пищи рассматривалось как способ защиты от нечистой силы и одновременно как путь к контакту с потусторонними сущностями. Пища так же приносилась в дар различным богам, духам, божествам, стихиям, умершим.

Часть жертвенной пищи полностью отдавалась божествам, часть — в форме причастия к божественному и сверхъестественному — поедалась людьми.

Главное место в ритуальной трапезе занимал хлеб. Месить тесто и готовить обрядовые лепешки нужно было на овечьей шкуре, обладавшей магическими свойствами оберега и плодородия. Рыбные блюда тоже входили в ритуальную трапезу. У жителей прибрежных районов рыба была повседневной пищей, и в ритуале ей придавалось особое значение. Например жители Оркнейских и Шетландских островов приносили с собой рыбу, когда шли праздновать *Самайн*, чтобы год был изобильным.

Как же мог выглядеть королевский пир у древних кельтов? Вот описание, сохранившееся в одной из рукописей. Большое общество во время пира садилось кругом на разостланные по земле шкуры. Пища подавалась на глиняных, бронзовых и деревянных подносах. Самый знатный сидел обычно в середине. Пиршество частенько

сопровождалось поединками, где победителю полагался лучший кусок мяса. Обильная еда в древности была уже сама по себе праздничным удовольствием. Пир состоял из хлеба и большого количества мяса говядины, баранины, свинины. Мясо варили в гигантских котлах или поджаривали на вертеле. Свинина особенно любима кельтами, как жаренная и вареная, так и солонина. В изобилии присутствовала рыба — печеная, вареная и соленая. В текстах упоминается один из способов приготовления рыбы: варить в соленой воде с уксусом и тмином — простота рецепта, свойственная древним традициям. Кости, оставшиеся от трапезы приносились в жертву — через огонь или зарывались в землю. Кроме того, на столе Самайна обязательно присутствовали молоко, масло, сметана, сыр, яблоки, орехи. Пир сопровождался пением бардов под аккомпанемент древнего аналога лиры. В Галлии большое распространение получило вино. Полибий упрекает галльских воинов в неукротимом пристрастии к пьянству и обжорству. В других кельтских странах пальма первенства принадлежала пиву, которое варили почти в каждом доме. В более древние времена готовили медовуху (*mid*) — напиток на основе забродившего меда. Пышность и изобилие пиршества обусловлено и тем, что после Самайна наступает период сезонного ограничения в еде, связанный с необходимостью экономить запасы. Ритуальные праздничные трапезы в этот период почти отсутствовали.

Один из самых главных ритуалов, совершаемых в *Самайн*, — это, конечно, разжигание священного огня. Ритуальный огонь непременно должен быть "новый", "живой", "чистый", т.е. только что добытый. Это требование к ритуальному огню существует не только у друидов, но и у большинства других народов. Все другие огни — светильники, очаги в домах, костры во дворах — должны быть погашены, чтобы вновь быть зажженными от этого нового ритуального огня. Возжигать огонь раньше огня, разведенного жрецами в очаге короля, было запрещено под страхом смерти.

Добывание нового огня производилось древнейшими способами — высеканием или трением. Считался священным и огонь, зажженный ударом молнии. Не смотря на появление более современных способов добычи огня, возжигание огня трением по-прежнему считается обязательной частью ритуала. Наиболее распространенным и древним видом ритуального огня является, конечно, костер. Священный огонь из костра разносился по жилым домам с помощью факелов, где им разжигались очаги. Также горящие факелы обносили вокруг

земельных участков и домов. Шествие с факелами вокруг деревни, вокруг полей и поселений — один из самых живучих обрядов.

Огонь может уничтожить любое зло, предохранить от колдовства, ведьм, нечистой силы. Огню и дыму ритуального костра придаются целительные свойства. Постройки окуривали дымом для очищения. Больных и детей подносили к огню, к дыму костра. Через дым костра прогоняли скот, чтобы он был здоров. Зола от священного костра ссыпали в воду, которая использовалась как целебная. Головни от костров и угольки считались оберегами от удара молнии. В Шотландии в костер бросали кости домашних животных, клочки их шерсти, а на Шетландских и Оркнейских островах — кости рыб. Обряд этот, кроме как жертвоприношение, имеет и другое толкование — вера в продуцирующую силу огня, магия воспроизводства. Подобные обряды широко зафиксированы в плодородных ритуалах — возвращение земле части ее урожая, чтобы улучшить урожай следующего года.

Жертвоприношения *Самайна*

Приношение жертвы носит две цели: первая — получить помощь богов (духов) или благодарение за эту помощь, вторая — оградить себя от их дурного воздействия. Это особенно касается духов умерших.

Поскольку культ умерших в большей степени развит у земледельческих народов, можно предположить, что изначально в *Самайне* умершим не уделялось столько внимания, поскольку древние кельты были скотоводческим народом, лишь со временем освоили земледелие, что и повлекло за собой изменения в структуре

празднества.

Основным жертвенным материалом служил скот — в жертву приносилось мясо домашних животных, кровь и кости. В прибрежных районах среди жертв присутствовала так же рыба. В основном жертвы приносились с помощью огня. Но известны и более кровавые жертвоприношения, когда жертве перерезали горло или закалывали. Таков ритуал заклятия ягненка, чьей кровью мазали лбы детям. Вероятно и это является пережитком более древнего ритуала, в котором в жертву приносились сами дети.

Человеческие жертвы

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference,*

ВЕЛЕСОВА НІЧ – СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ХЕЛЛОВІН

У слов'ян ніч з 31 жовтня (листопада) на 1 листопада (груденя) називається Велесовою ніччю, коли Білобог остаточно передає Коло Року Черногогу, а Ворота Наві до перших півнів (або до самого світанку) широко розкриті до Яві. Наступний день (1 груденя листопада) іноді називають Маріним днем.

Велесова ніч – це ніч великої сили, коли тоншають кордони між світами, коли душі наших предків і тих, що будуть жити після нас, постають

невід'ємним цілим, разом з вмираючим і оновленим світом, зі стихіями і їх міццю. Перш за все, це сімейне свято. Вважалося, що в Велесову ніч душі предків повертаються до своїх нащадків, щоб

піднести їм уроки і благословити весь рід. Перед настанням темряви розводили Вогонь, стрибки через який, а також ходіння босими ногами по розпеченому вугіллю було обрядом очищення і звільнення від злих сил. Саме тому святкування Велесової ночі для слов'ян мало особливе значення. Разом з розумінням цих явищ приходить несподівано нове сприйняття народних свят, звичаїв, а також противорочого єднання стихій.

У слов'ян цей день носив свої імена. Так в Білорусі – Дзяди – язичницький обряд поминання покійних. Обряд Дзяди є джерелом чистих думок і почуттів. Йому завжди надавалося особливе важливе значення.

Згідно з народними віруваннями, в цю ніч душі предків в останній раз в році провідують своїх нащадків, що живуть у Яві, після чого відлітають у Світлий Ірій до майбутньої весни.

Белесова ніч - магічна ніч випробування і посвячення. У цю ніч найлегше спуститися в підземелля своєї підсвідомості і здобути Силу, якщо зможеш подолати свій страх. Це час для очищення, осмислення, розуміння і, можливо, переходу на новий щавель. Вночі в цей час на вулицю виставлялася тарілка з частуванням для душ померлих. На підвіконня ставилася свічка, вона вказувала (як маяк) шлях душам, які готові прийти до нащадків і допомогти. На вітвар свята клалися яблука, гарбузи, кабачки, осінні квіти. Згадували близьких, друзів, родичів, що вже пішли, але без жалю.

Дні поминання предків свято шанувались у слов'ян. Перед святкуванням привиралися в будинку, милися в лазні, де залишали відро чистої води і новий віник для душ предків. Накривали святковий стіл, де господар будинку перед трапезою виголошував спеціальне слово (Діди приходіть, з нами пийте, їжте), і запрошував всіх предків на вечерю. У будинку відкривалися всі двері, щоб предки могли заходити і сідати за стіл. Перед тим як приступити до наступної страви, частина її відкладалася на спеціальну тарілку для предків.

Урочиста поминальна вечеря тривала досить довго, всі згадували найкраще в своїх померлих родичах, ті вчинки, якими може пишатися не одне покоління цього роду. Під час святкової вечері дозволялося говорити тільки про предків - їх життя, окремі випадки і риси характеру, згадувалися їх слова й настанови, мудрі поради і добрі справи. Починалася ця розмова з розповіді про самого найстарішого і найбільш відомого предка, а закінчувалася - спогадом про тих, хто помер зовсім недавно. По завершенні святкування, господар проводжав Дідів зі словами: Прощайте Діди, йдіть, з собою (віду, хворобу, тощо) заберіть, нас довго чекайте .

Пом'яніть в Гамайн всіх, хто вже помер. Вони теж прожили свої життя і віддали свої плоди світлу. Не важливо, були вони злими або добрими, щедрими чи скупими, сильними або слабкими. Не важливо, якими вони були і як вони жили - вони допомогли сформувати, створити той світ, в якому тепер живемо ми. Історія Світу приходить до нас разом із душами померлих. У це свято намагайтеся насолодитися кожним смаком, кожним запахом і відчуттям. Відчуйте, що ви - живі.

<http://www.kobu.kiev.ua/>

Gule

vs.

Коляда

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Yule (Norse)

What was the Heathen Yule concerned with, as a religious celebration? As a matter of fact, we do not know exactly. Yet as I will show in this little article, Yule includes many mythological features that may throw some light on what our ancestors were up to during Yule, and what they actually may have celebrated; the Rebirth of the Sun Goddess, the liberation from the Rule of Death and the Powers of the Underworld, the celebration of Thor, who is to protect us from these powers, and the celebration of the ancestral Mothers who will guide us through the time of darkness into the new Sun cycle. Being Norwegian, I will write this from a Norwegian perspective. During the 10th century AD, King Håkon the Good, who was a Christian, demanded that the júlablót should be held on the 25th of December in accordance with the continental Christmas celebrations, a decision which was part of a political process of trying to Christianize Norway. Yet this was not the original heathen date for Yule. Yule, or Jól (pronunciation: "yoh-l") was the name of the time between the Winter Solstice and the Júlablót - "Yule Sacrifice" - which originally may have happened on the 12th of January.

It means that Yule begins today with the Winter Solstice and lasts until the 12th of next year, if you are a heathen!

The Yule celebration as a whole was often referred to as “drinking jöl”, as in “to drink” yule. This descriptive term strongly suggests that drink was an important part of the celebration. We also know that apart from drinking a lot, there would also be feasting, banquets, games and song - and sacrifice to the gods and other powers of winter.

But it is uncertain what exactly was celebrated during the Yule drinking. It has been suggested that they sacrificed for a good new year, for the dead, or that it was a sun - or light celebration to counter the darkness of winter. We can but speculate, and speculate I will, taking a mythological approach.

The actual days of the great drinking and eating banquet associated with Jöl did not last for more than three days although the time of Jöl certainly did, lasting for more than three weeks. It would appear that the actual Yule banquets would last for three days and nights, and probably closer to the day of the Sacrifice on the 12th of January than to the Solstice - as such the sacrifice and the banquet may have been a way of celebrating and giving thanks after three weeks of expectation, beginning with the Solstice and the gradual

brightening of days.

© Anne Stokes - www.annestokes.com

Winter Solstice – the Rebirth of the Sun Goddess

Since Yule begins with Solstice, it is natural to assume that the Sun was an important feature of this ancient celebration. But how? Popular modern notions aside, it is a fact that we actually know very little about the Norse Pagan religion. What we “know” is based on how we interpret the few pieces of the puzzle we actually have, mostly

through old texts, folklore and archaeological finds, and how well we can imagine what winter must have felt like to people who did not have any of the modern comforts of our day. The day of the Winter Solstice is the shortest day of the year, and in Norway, as in other countries to the far north, it is particularly short, lasting for a few hours at best. In the Northern parts of Norway, the day of Winter Solstice is hardly a day at all, but rather a short moment of dark bluish light at midday before Night once more settles, and the Sun is not seen. To the ancients, it must have appeared as if the wolf of darkness was catching up on her, or that she had in fact succumbed, shining only a bleak light from the realm of Hel – or from the wolf's belly.

When the poem quoted above refers to how the new Sun goddess will begin to ride the ancient paths of her mother "when the gods are dying", it is not just a reference

to Ragnarok – it is a reference to a time when the gods are weakened, dying, awaiting the gift of new life that is given by the resurrected Maiden, as described in the skaldic poem *Haustlög*, when the gods begin to age and die while their shared, singular lover ("Asa leika"- The (one) Lover of (all) the gods), the Maiden goddess, resides in the Underworld. It may mean several things at once, but on one level this is a reference to winter, and to the "fact" that the gods depend on the fruit of their lover, the goddess of resurrections, in order to revive and retain their immortality, their youth and their strength. The Solstice may well have represented the return of the life-giving Sun goddess or even the rebirth of her new self, her "daughter", so essential for the return of life, light and nourishment. Yule began at Solstice and was a time of darkness when, day by day, the days grew longer, showing that the Sun was being reborn, and victorious. Perhaps Yule was, originally, that time of the year where time stood still, and where the goddess of the new time cycle (the new year) was still in her infancy, a fragile time that had to be supported ritually by all those who were in dire need of her success?

From the Viking Age, we know that the Sun (known in Old Norse as Sól, in Germanic as Sunna (hence “Sun”) was considered a goddess who dwelled among the Aesir and who rode or drove a chariot across the sky on an eternal flight from the devouring “wolf” of darkness. Eventually, she is doomed, doomed to be swallowed by the wolf. In the Völuspá, this would appear to be the time of Ragnarok, but it is also an annual event – because every year, the Sun of the North is in fact swallowed by darkness.

In Norse mythology, the wolf is a creature of Hel and the Underworld, representing death as well as related issues such as desire, life-force, survival instincts, hunger and greed. Not an evil creature but a formidable one and often an opponent, unless you learn to steer it like the giantesses Hyrokkin (“Fire Spinner”), Hyndla (“She-Wolf”) and the god Odin (“The Spirit”) appear to do. In the case of the Sun, we may safely assume that the wolf who eats her represents death, and death is in Norse myths not a fixed state but a transition phase associated with dark and coldness – and winter.

There are a few fragmented myths and texts about her which show that she was essential to the order of cosmos, to time and to the creation of life on Earth: She came from the southern realms of heat (same as the norms and the valkyriur) threw her right hand around the “steeds of heaven” (the planets?), claimed ownership to her “halls”

(the planets?) and shone her rays upon the rocks of the “hall” called Earth, which then began to sprout forth green growth.

Whereas that myth is a cosmic creation story (a genesis), we may also imagine that it was used as an image of the way the rays of the great goddess of light brings forth new green growth on her “hall”, the Earth goddess, after winter’s darkness. The swallowing of the Sun by a wolf may appear to be a reference to Ragnarok, but could also, or originally, have been an image of how the Sun is swallowed by darkness during winter.

Since Christian Christmas is all about the birth of a divine

“son”, a theme known to have been preceded by many older religions and often having to do with winter solstice, we may also recognize that the celebration of the birth of a “daughter” may have been an ancient theme in Scandinavia, where the Sun is a birth-giving mother; birthing her own new self at the beginning of a new cycle.

http://freya.theladyofthelabyrinth.com/?page_id=397

How we inherited Christmas from the Viking Yule

The celebration of Yule in Scandinavia predates the Christian holiday by thousands of years

Winter Solstice, the time of the year when the days get longer and the sun begins to return was truly a cause for celebration among our ancestors in Scandinavia. Their Midwinter Feast lasted at least twelve days. So there are the twelve days of Christmas.

Most Christmas traditions are rooted deep in ancient Yule rituals, many coming from the Vikings. Historic evidence indicates that Jesus was not born on December 25, but in the Spring. Why is then Christmas celebrated on December 25? A common theory is that the Christian church designated this date as the day of Christ's birth to coincide with the Nordic Midwinter Solstice celebrations, as well as with a Roman midwinter fest called Saturnalia, in order to "facilitate" the conversion of "heathens" to Christianity.

At Midwinter, or Solstice, the Vikings honored their Asa Gods with religious rituals and feasting. They sacrificed a wild boar to Frey, the God of fertility and farming, to assure a good growing season in the coming year. The

meat was then cooked and eaten at the feast. This is the origin of today's Christmas ham in Scandinavia.

During the festivities they burned a giant Sunwheel, which was put on fire and rolled down a hill to entice the Sun to return. According to one theory, this is the origin of the Christmas wreath.

Another Viking tradition was the Yulelog, a large oak log decorated with sprigs of fir, holly or yew. They carved runes on it, asking the Gods to protect them from misfortune. A piece of the log was saved to protect the home during the coming year and light next year's fire. Today, most know the Yulelog as a cake or cheese log rolled in nuts.

Even the Christmas tree goes back to pre-Christian times. The Vikings decorated evergreen trees with pieces of food and clothes, small statues of the Gods, carved runes, etc., to entice the tree spirits to come back in the spring.

Ancient myths surround the Mistletoe. The Vikings believed it could resurrect the dead, a belief based on a legend about the resurrection of Balder, God of Light and Goodness, who was killed by a mistletoe arrow but resurrected when tears of his mother Frigga turned the red mistletoe berries white.

The Yule Goat, (Swedish julbock, Finnish joulupukki, Norwegian julebuk) is one of the oldest Scandinavian Christmas symbols. Its origin is the legend about the Thundergod Thor who rode in the sky in a wagon pulled by two goats. An old custom was for young people to dress up in goat skins and go from house to house and sing and perform simple plays. They were rewarded with food and drink. The Yule Goat at one time also brought Yule gifts. This character was later replaced with "jultomten" (Santa Claus).

Our pre-Christian ancestors would dress up someone to represent Old Man Winter, who was welcomed into homes to join the festivities. Dressed in a hooded fur coat, Father Christmas traveled either by foot or on a giant white horse. Some think that this horse may have been

Odin's horse Sleipnir and that Father Christmas was originally Odin, who was often depicted with a long beard. When the Vikings conquered Britain in the 8th and 9th centuries, he was introduced there and became the English Father Christmas.

Today, Viking Yule is celebrated in reconstructed Viking Villages such as Foteviken in Skåne and Jörvik in England, where visitors in December can make Christmas decorations with the Vikings, listen to Viking legends and hang their wishes in Odin's Yule Tree. Viking Yule is also celebrated by Asatruers, who revive the old Nordic religion, called Asatru.

Of course, our Scandinavian forefathers were not alone in celebrating the Winter Solstice. All over the world, and throughout history, people have celebrated the sun's return after the winter with a wide diversity of rituals and traditions. And still are.

<http://skandland.com/vikxmas.htm>

Yule or Yuletide (“Yule time”) is a pagan religious festival observed by the historical Germanic peoples, later being absorbed into and equated with the Christian festival of Christmas. The earliest references to Yule are by way of indigenous Germanic month names *Ærra Jéola* (Before Yule) or *Jiuli* and *Æftera Jéola* (After Yule). Scholars have connected the celebration to the Wild Hunt, the god Odin and the pagan Anglo-Saxon *Modranicht*.

Terms with an etymological equivalent to Yule are used in the Nordic countries for Christmas with its religious rites, but also for the holidays of this season. Yule is also used to a lesser extent in English-speaking countries to refer to Christmas. Customs such as the Yule log, Yule goat, Yule boar, Yule singing, and others stem from Yule. A number of Neopagans have introduced their own rites.

Yule is the modern English representation of the Old English words *géal* or *géo*hol and *géo*la or *géo*li, with the former indicating the 12-day festival of “Yule” (later: “Christmastide”) and the latter indicating the month of “Yule”, whereby *ærra géola* referred to the period before the Yule festival (December) and *æftera géola* referred to the period after Yule (January). Both words are thought to be

derived from Common Germanic *jex la-, and are cognate with Gothic (fruma) juleis and Old Norse (Icelandic and Faroese) jól (Danish and Swedish jul and Norwegian jul or jol) as well as ýlir, Estonian jõul(ud) and Finnish joulu. The etymological pedigree of the word, however, remains uncertain, though numerous speculative attempts have been made to find Indo-European cognates outside the Germanic group, too.

The noun Yuletide is first attested from around 1475. The word is attested in an explicitly pre-Christian context primarily in Old Norse. Among many others (see List of names of Odin), the long-bearded god Odin bears the names jólfaðr (Old Norse ‘Yule father’) and jólnir (Old Norse ‘the Yule one’). In plural (Old Norse jólnar; ‘the Yule ones’) may refer to the Norse gods in general. In Old Norse poetry, the word is often employed as a synonym for ‘feast’, such as in the kenning hugins jól (Old Norse ‘Huginn’s Yule’ > ‘a raven’s feast’).

Yule is attested early in the history of the Germanic peoples; from the 4th century Gothic language it appears in the month name fruma juleis, and, in the 8th century, the English historian Bede wrote that the Anglo-Saxon calendar included the months geola or giuli corresponding with either modern December or December and January.

While the Old Norse month name ýlir is similarly attested, the Old Norse corpus also contains numerous references to an event by the Old Norse form of the name, jól. In chapter 55 of the Prose Edda book Skáldskaparmál, different names for the gods are given. One of the names provided is “Yule-beings.” A work by the skald Eyvindr Skáldaspillir that uses the term is then quoted, which reads “again we have produced Yule-being’s feast [mead of poetry], our rulers’ eulogy, like a bridge of masonry.” In addition, one of the numerous names of Odin is Jólnir, referring to the event.

The Saga of Hákon the Good credits King Haakon I of Norway with the Christianization of Norway as well as rescheduling the date of Yule to coincide with Christian celebrations held at the time. The saga states that when Haakon arrived in Norway he was confirmed a Christian, but since the land was still altogether heathen and the people retained their pagan practices, Haakon hid his Christianity to receive the help of the “great chieftains.” In time, Haakon had a law passed establishing that Yule celebrations were to take place at the same

time as the Christians celebrated Christmas, “and at that time everyone was to have ale for the celebration with a measure of grain, or else pay fines, and had to keep the holiday while the ale lasted.”

Yule had previously been celebrated for three nights from midwinter night, according to the saga. Haakon planned that when he had solidly established himself and held power over the whole country, he would then “have the gospel preached.” According to the saga, the result was that his popularity caused many to allow themselves to be baptised, and some people stopped making sacrifices. Haakon spent most of this time in Trondheim, Norway.

When Haakon believed that he wielded enough power, he requested a bishop and other priests from England, and they came to Norway. On their arrival, “Haakon made it known that he would have the gospel preached in the whole country.” The saga continues, describing the different reactions of various regional things.

It was ancient custom that when sacrifice was to be made, all farmers were to come to the heathen temple and bring along with them the food they needed while the feast lasted. At this feast all were to take part of the drinking of ale. Also all kinds of livestock were killed in connection with it, horses also; and all the blood from them was called hlaut [sacrificial blood], and hlautbolli, the vessel holding the blood; and hlautteinar, the sacrificial twigs [aspergills]. These were fashioned like sprinklers, and with them were to be smeared all over with blood the pedestals of the idols and also the walls of the temple within and without; and likewise the men present were to be sprinkled with blood. But the meat of the animals was to be boiled and served as food at the banquet. Fires were to be lighted in the middle of the temple floor, and kettles hung over them. The sacrificial beaker was to be borne around the fire, and he who made the feast and was chieftain, was to bless the beaker as well as all the sacrificial meat.

The narrative continues that toasts were to be drunk. The first toast was to be drunk to Odin “for victory and power to the king”, the second to the gods Njörðr and Freyr “for good harvests and for peace”, and thirdly a beaker was to be drunk to the king himself. In addition, toasts were drunk to the memory of departed kinsfolk. These were called “minni [memorial toast]”.

The Svarfdæla saga records a story in which a berserker put off a duel until three days after Yule to honour the sanctity of the holiday. Grettis Saga refers to Yule as a time of “greatest mirth and joy among men.” This saga is set soon after Iceland converted to Christianity and identifies Yule with Christmas: “No Christian man is wont to eat meat this day [Yule Eve], because that on the morrow is the first day of Yule,” says she, “wherefore must men first fast today.”

Haakon the Good ruled Norway during the early 900s. He lived from 920-961 and spent most of his youth being raised in England and fostered by King Haakon was fostered by King Athelstan, as part of a peace agreement made by his father, for which reason Haakon was nicknamed Adalsteinfostre. The English king brought him up in the Christian religion. When Haakon returned to Norway to claim his throne, he was successful in every way except converting the Norse to Christianity. Haakon was frequently successful in everything he undertook except in his attempt to introduce Christianity, which aroused an opposition he did not feel strong enough to face. So entirely did even his immediate circle ignore his religion that Eyvindr Skáldaspillir, his court poet, composed the poem Hákonarmál on his death, representing his reception by the Norse gods into Valhalla.

The Nordic regions were the most resistant and longest hold outs to the conversion to Christianity, perhaps that is one of the reasons that their ancient traditions have remained with us even though for the most part, theirs was an oral history and language. Their ancient beliefs were so strong that they have continued to influence us to the present day.

Scholars have connected the month event and Yule time period to the Wild Hunt (a ghostly procession in the winter sky), the god Odin (who is attested in Germanic areas as leading the Wild Hunt and, as mentioned above, bears the name Jólnir), and increased supernatural activity, such as the aforementioned Wild Hunt and the increased activities of draugar—undead beings who walk the earth.

Modranicht, an event focused on collective female beings attested by Bede as having occurred among the pagan Anglo-Saxons on what is now Christmas Eve, has been seen as further evidence of a fertility event during the Yule period.

The events of Yule are generally held to have centred on Midwinter (although specific dating is a matter of debate), and feasting, drinking, and sacrifice (blót) were involved. Scholar Rudolf Simek comments that the pagan Yule feast “had a pronounced religious character” and comments that “it is uncertain whether the Germanic Yule feast still had a function in the cult of the dead and in the veneration of the ancestors, a function which the mid-winter sacrifice certainly held for the West European Stone and Bronze Ages.” The traditions of the Yule log, Yule goat, Yule boar (Sonargöltr) still reflected in the Christmas ham, Yule singing, and others stem from Yule customs, and customs which Simek takes as “indicat[ing] the significance of the feast in pre-Christian times.”

When the Norse migrated to the British Isles, they brought their religion, their beliefs, traditions and Yule with them. In the northern regions such as Scotland, traces of it can be found in Hogmanay, and throughout the rest of the Isles, it has merged with the celebration of Christmas until it is difficult to differentiate any of it!

The celebration of Yule became Yuletide, Christmastide, Candlemas, Twelve days of Christmas... All of these had origins and roots in the ancient Yule celebration and observance.

One of the most familiar of the traditions is the Yule log.

A **Yule log** is a large wooden log which is burned in the hearth as a part of traditional Yule or modern Christmas celebrations in several European cultures. It may also be associated with the winter solstice festival or the Twelve Days of Christmas, Christmas Eve, Christmas Day, or Twelfth Night.

The Yule log has been said to have its origins in the historical Germanic paganism which was practiced across Northern Europe prior to Christianization. One of the first people to suggest this was the English historian Henry Bourne, who, writing in the 1720s, described the practice occurring in the Tyne valley.

Bourne theorised that the practice derives from customs in 6th to 7th century Anglo-Saxon paganism.

Robert Chambers, in his 1864 work, *Book of Days* notes that “two popular observances belonging to Christmas are more especially derived from the worship of our pagan ancestors—the hanging up of the mistletoe and the burning of the Yule log.” James George Frazer in his work on anthropology, *The Golden Bough* (p. 736) holds that “the ancient fire-festival of the winter solstice appears to survive” in the Yule log custom. Frazer records traditions from England, France, among the South Slavs, in Central Germany (Meiningen) and western Switzerland (the Bernese Jura).

There is some controversy over the origin of the tradition in England. Because there are no accounts of the custom in Great Britain prior to the 17th century, some historians and folklorists have theorised that it was not an ancient British custom but was in fact imported into Britain from continental Europe in the early modern period, possibly from Flanders in Belgium, where the tradition thrived in this period. My personal theory on this is that once the Saxons and Vikings who remained in England converted to Christianity, the practice would have been set aside in the Nobility classes who were trying to adhere to the Church beliefs. It most likely would have continued in rural areas that held on to the old ways much longer. When the practice returned in the 1600s, it would have been looked on as a novel, new and festive tradition without the previous ties to the pagan religion. There would have been those who remembered the old ways though and embraced this new acceptance of the practice.

The earliest origins of burning the yule log probably involved burning the log outdoors together as a group to keep the darkness at bay on the longest night of the year until the sun returned. There is evidence of burning of sacred trees such as the Yew tree in ancient Britain. Fire was sacred to all ancients and they would have revered the burning of such large and sacred trees as offerings to their Gods.

The yule log is a remnant of the bonfires that the European pagans would set ablaze at the time of winter solstice. These bonfires symbolized the return of the Sun.

An oak log, plus a fireplace or bonfire area is needed for this form of celebration. The oak log should be very dry so that it will blaze well. On the night of Yule, carve a symbol of your hopes for the coming year into the log. Burn the log to release it's power. It can be decorated with burnable red ribbons of natural fiber and dried holly leaves. In the fireplace or bonfire area, dried kindling should be set to facilitate the burning of the log. The Yule log can be made of any wood (Oak is traditional). Each releases its own kind of magick.

Ash — brings protection, prosperity, and health

Aspen — invokes understanding of the grand design

Birch — signifies new beginnings

Holly — inspires visions and reveals past lives

Oak — brings healing, strength, and wisdom

Pine — signifies prosperity and growth

Willow — invokes the Goddess to achieve desires

The time of Yule was one of great feasting and merriment as well as being full of sacred rituals. Besides being a time of greatest darkness and fear, it was also a time to look forward to the sun's lengthening and to new beginnings.

We have been focusing our discussion around the time period of the 800s with the Vikings arrival in England. I have chosen this time period because it provides for a good comparison between the early Christian Church's influence and the still strong beliefs held by those Vikings. I think it is one of the most interesting eras for the specific reason that it shaped the future of Europe in so many ways, was a turning point, and yet left such long lasting traces of the ancient beliefs. This time frame also showed how much power and influence the Roman Catholic Church had at the time in the fact that it so quickly assimilated and converted the Anglo-Saxons in the area. Prior to the 800s, the Saxons were still holding on to their Northern Germanic identities and cultures. Within the space of less than a century for the most part, those Saxons had completely settled into the areas of Britain. They became the dominant force with the help of the Church, and had as a compromise, given up any outward sign of their previous culture and belief system. I say outward sign, because many of the Overlords held their old beliefs in some secrecy and it was more a matter of acceding to the Church as a way of receiving the benefits the Church could provide.

When the Vikings arrived in England, they were introduced to new teachings, new ways and beliefs. These new beliefs would have an affect on many of the Vikings and would cause them to rethink their own ways. For what ever reasons, the Vikings would not forget their old beliefs and traditions as quickly or as easily as the previous Anglo-Saxons had. It would be a long struggle for Christianity to convert these followers of the old Norse Gods and Goddesses.

The Mistletoe Magic :

From the earliest times mistletoe has been one of the most magical, mysterious, and sacred plants of European folklore. It was considered to bestow life and fertility; a protection against poison; and an aphrodisiac. The mistletoe of the sacred oak was especially sacred to the ancient Celtic Druids. On the sixth night of the moon white-robed Druid priests would cut the oak mistletoe with a golden sickle. Two white bulls would be sacrificed amid prayers that the recipients of the mistletoe would prosper. Later, the ritual of cutting the mistletoe from the oak came to symbolize the emasculation of the old King by his successor. Mistletoe was long

regarded as both a sexual symbol and the “soul” of the oak. It was gathered at both mid-summer and winter solstices, and the custom of using mistletoe to decorate houses at Christmas is a survival of the Druid and other pre-Christian traditions. The Greeks also thought that it had mystical powers and down through the centuries it became associated with many folklore customs. In the Middle Ages and later, branches of mistletoe were hung from ceilings to ward off evil spirits. In Europe they were placed over house and stable doors to prevent the entrance of witches. It was also believed that the oak mistletoe could extinguish fire. This was associated with an earlier belief that the mistletoe itself could come to the tree during a flash of lightning. The traditions which began with the European mistletoe were transferred to the similar American plant with the process of immigration and settlement.

The Legend :

For its supposedly mystical power mistletoe has long been at the center of many folklore. One is associated with the Goddess Frigga. The story goes that Mistletoe was the sacred plant of Frigga, goddess of love and the mother of Balder, the god of the summer sun. Balder had a dream of death which greatly alarmed his mother, for should he die, all life on earth would end. In an attempt to keep this from happening, Frigga went at once to air, fire, water, earth, and every animal and plant

Henri-Paul Motte – Druids Cutting the Mistletoe

seeking a promise that no harm would come to her son. Balder now could not be hurt by anything on earth or under the earth. But Balder had one enemy, Loki, god of evil and he knew of one plant that Frigga had overlooked in her quest to keep her son safe. It grew neither on the earth nor under the earth, but on apple and oak trees. It was lowly mistletoe. So Loki made an arrow tip of the mistletoe, gave to the blind god of winter, Hoder, who shot it , striking Balder dead. The sky paled and all things in earth and heaven wept for the sun god. For three days each element tried to bring Balder back to life. He was finally restored by Frigga, the goddess and his mother. It is said the tears she shed for her son turned into the

pearly white berries on the mistletoe plant and in her joy Frigga kissed everyone who passed beneath the tree on which it grew. The story ends with a decree that who should ever stand under the humble mistletoe, no harm should befall them, only a kiss, a token of love. What could be more natural than to translate the spirit of this old myth into a Christian way of thinking and accept the mistletoe as the emblem of that Love which conquers Death? Its medicinal properties, whether real or imaginary, make it a just emblematic of that Tree of Life, the leaves of which are for the healing of the nations thus paralleling it to the Virgin Birth of Christ.

Christmas tree

Most historians and scholars agree on one of the origin stories of the Christmas Tree that we are familiar with. That story is of Martin Luther.

While it is clear that the modern Christmas tree originated during the Renaissance of early modern Germany, there are a number of speculative theories as to its ultimate origin. Its 16th-century origins are sometimes associated with Protestant Christian reformer Martin Luther who is said to have first added lighted candles to an evergreen tree. Legend has it that Martin Luther began the tradition of decorating trees to celebrate Christmas. One crisp Christmas Eve, about the year 1500, he was walking through snow-covered woods and was struck by the beauty of a group of small evergreens. Their branches, dusted with snow, shimmered in the

moonlight. When he got home, he set up a little fir tree indoors so he could share this story with his children. He decorated it with candles, which he lighted in honor of Christ's birth.

This is the story that most people are familiar with as the origin of our beloved Christmas Tree. It's history does go back a bit further than that. Martin Luther gets the most credit for introducing the tradition of the Christmas tree as we know it but there is, as usual, a deeper history that has gotten overlooked. What we need to consider is that Martin Luther should get the credit for the in door tree with lights on it, but not for the entire idea of the tree and it's significance!

the symbolism of trees in pre-Christian winter rites, in particular through the story of Donar's Oak and the popularized story of Saint Boniface and the conversion of the German pagans, in which Saint Boniface cuts down an oak tree that the German pagans worshipped, and replaces it with an evergreen tree, telling them about how its triangular shape reminds humanity of the Trinity and how it points to heaven.

According to the Encyclopædia Britannica, "The use of evergreen trees, wreaths, and garlands to symbolize eternal life was a custom of the ancient Egyptians, Chinese, and Hebrews. Tree worship was common among the pagan Europeans and survived their conversion to Christianity in the Scandinavian customs of decorating the house and barn with evergreens at the New Year to scare away the devil and of setting up a tree for the birds during Christmastime."

Alternatively, it is identified with the "tree of paradise" of medieval mystery plays that were given on 24 December, the commemoration and name day of Adam and Eve in various countries. In such plays, a tree decorated with apples (to represent the forbidden fruit) and wafers (to represent the Eucharist and redemption) was used as a setting for the play. Like the Christmas crib, the Paradise tree was later placed in homes. The apples were replaced by round objects such as shiny red balls.

Centuries ago in Great Britain, woods priests called Druids used evergreens during mysterious winter solstice rituals. The Druids used holly and mistletoe as

symbols of eternal life, and place evergreen branches over doors to keep away evil spirits.

Late in the Middle Ages, Germans and Scandinavians placed evergreen trees inside their homes or just outside their doors to show their hope in the forthcoming spring. Our modern Christmas tree evolved from these early traditions.

In looking at the history of the Christmas Tree and Saint Boniface, what is interesting to note is that it and Saint Boniface lead us back to Germanic/Norse and early Saxon origins!

The Norse Pagan History of the Christmas Tree

To fully appreciate the history of the Christmas tree, one must understand the mystical importance coniferous

evergreens held for the pagan Norsemen who inhabited the frigid and often enchanting forests of Northern Germany. This era of pre-Christian Germanic history can be characterized as a time as savage as it was beautiful, mystical as it was mysterious, and as warm hearted as it was cold and bitter in a frozen landscape. Pre-Christian Pagans inhabited a land that they believed they shared with numerous Gods, nature-spirits, and demons. A common example was the Norse worship of the Oak tree; its strong and long burning wood was a sign of the strength of the spirits that inhabited the Oak, and it was often used as a symbol of the Norse god chieftain, Odin.

- When the seasons turned, however, and winter brought with it numerous evils and malicious spirits stalking the shadows of wintery forests, the Pagan peoples would turn to the aid and magic of any nature spirits that would help them. Plants and trees such as mistletoe, holly and evergreen, unlike the forementioned Oak tree, were believed to have some special power against the darker magics of winter because they were the only plants that stayed green

throughout the year. During the winter, to shore their homes from malevolent winter spirits, Pagan Germanic peoples would hang wreaths and bushels of evergreens over their doors and windows, believing their spirit was enough to ward off winter evils. In many cases evergreen decor were brought indoors where their scent could freshen the dark, medieval homes of otherwise stagnant straw and thresh. The needles and cones would even be burned as a form of incense; its smoke and fragrance filling the home with the protective spirit-magic of the evergreen.

- During the Winter Solstice, when winter was at its darkest and the days were the shortest of the year by the Germanic Lunar Calendar, Celtic and pagan civilizations throughout Northern Europe would celebrate and sacrifice to the Norse god, Jul (Though pronounced and contemporarily recognized as “Yule.”), and celebrate their Yule Tide festival. This is the tradition from which we have our Yule log, today. The Germanic practice, however, involved cutting down a massive hardwood log that was large enough to burn for twelve days of feasting and sacrifice, and served as a fertility symbol to both help with the coming of spring and prophesize its bounty. During the Winter Solstice, when winter had its strongest influence on the frozen landscape, Norse pagans would, by tradition, bring entire evergreen trees into their homes. These massive evergreens were called Yule trees, and it was believed that the spirits of the trees would inhabit their home and bless its inhabitants. This practice was as much Winter Solstice tradition as it was mystical protection from night-faring spirits during the darkest times of the year.

<http://prsync.com/arbore-care-inc/the-visual-history-of-christmas-trees-507143/>

If you wish to see a Christmas Tree in the British Isles, you will have plan your time travel trip for no earlier than about 1800, and then you would most likely see one if you by

some means or chance find a way to be invited to spend the holiday with the Royal family at the time! Although the tradition of decorating the home with evergreens was long established, the custom of decorating an entire small tree was unknown in Britain until some two centuries ago. At the time of the personal union with

Hanover, George III's German-born wife, Charlotte of Mecklenburg-Strelitz, introduced a Christmas tree at a party she gave for children in 1800.^[23] The custom did not at first spread much beyond the royal family.^[24] Queen Victoria as a child was familiar with it and a tree was placed in her room every Christmas. In her journal for Christmas Eve 1832, the delighted 13-year-old princess wrote: "After dinner... we then went into the drawing-room near the dining-room... There were two large round tables on which were placed two trees hung with lights and sugar ornaments. All the presents being placed round the trees." After Victoria's marriage to her German cousin Prince Albert, by 1841 the custom became even more widespread as wealthier middle-class families followed the fashion. In 1842 a newspaper advert for Christmas trees makes clear their smart cachet, German origins and association with children and gift-giving. An illustrated book, *The Christmas Tree*, describing their use and origins in detail, was on sale in December 1844. In 1847, Prince Albert wrote: "I must now seek in the children an echo of what Ernest [his brother] and I were in the old time, of what we felt and thought; and their delight in the Christmas-trees is not less than ours used to be". A boost to the trend was given in 1848 when *The Illustrated London News*, in a report picked up by other papers, described the trees in Windsor Castle in detail and showed the main tree, surrounded by the royal family, on its cover. In fewer than ten years their use in better-off homes was widespread. By 1856 a northern provincial newspaper contained an advert alluding casually to them, as well as

reporting the accidental death of a woman whose dress caught fire as she lit the tapers on a Christmas tree. They had not yet spread down the social scale though, as a report from Berlin in 1858 contrasts the situation there where “Every family has its own” with that of Britain, where Christmas trees were still the preserve of the wealthy or the “romantic”.

Their use at public entertainments, charity bazaars and in hospitals made

them increasingly familiar however, and in 1906 a charity was set up specifically to ensure even poor children in London slums ‘who had never seen a Christmas tree’ would enjoy one that year. Anti-German sentiment after World War I briefly reduced their popularity but the effect was short-lived and by the mid-1920s the use of Christmas trees had spread to all classes. In 1933 a restriction on the importation of foreign trees led to the ‘rapid growth of a new industry’ as the growing of Christmas trees within Britain became commercially viable due to the

size of demand.

As I mentioned earlier in this discussion, if you plan to spend your time travel holiday in early America, (I must note here, Crag na dun time travel currently has no travel packages available to this area, so how you plan to get there is entirely up to you!) you would be wise not to travel prior to about 1780 if you are looking for a celebration that might include some kind of tree... or any other sort of actual celebration of the holiday. The holiday was not widespread before this time and as I mentioned too, was banned in many areas.

Should you find a way to travel to this area and want the tree experience, your best bet would be parts of Pennsylvania or Ohio. You might actually have better luck if you travel further north to the Province of Quebec!

The tradition was introduced to Canada in the winter of 1781 by Brunswick soldiers stationed in the Province of Quebec to garrison the colony against American attack. General Friedrich Adolf Riedesel and his wife, the Baroness von Riedesel, held a Christmas party at Sorel, delighting their guests with a fir tree decorated with candles and fruits.

Several cities in the United States with German connections lay claim to that country’s first Christmas tree: Windsor Locks, Connecticut, claims that a Hessian soldier put up a Christmas tree in 1777 while imprisoned at the Noden-Reed House, while the “First Christmas Tree in America” is also claimed by Easton,

2. *Read, translate in oral or written form.*

Время Йоля — это дни великого пира и праздника. Ставшая традиционной еда на *Йоль* — *йольская каша*, *йольское полено*, лимоны и апельсины, жареная индейка, булочки с тмином, вино с приправами, сухофрукты, свинина, бобы, человечки из имбирного хлеба. В этой статье приведены некоторые кулинарные рецепты, которые готовят на *Йоль*.

Йольская каша — это наш «сладкий рис», похожий на кутю: рис, сваренный в молоке, с миндалем, изюмом, медом, и корицей.

Нам понадобится:

- рис — 1,5 Чашки
- вода — 3 Стакана
- молоко — 2-3 Стакана
- изюм — 3\4 Стакана
- мед — 2 Ст. ложки
- сливочное масло — 2 Ст. ложки
- миндаль
- корица

Способ приготовления:

1. В кастрюлю положить рис и воду, варить на медленном огне, помешивая, пока вода не впитается рисом.
2. Постоянно помешивая добавить стакан молока.
3. Добавить изюм.
4. Долить оставшееся молоко и варить пока рис и изюм не станут мягкими.
5. Каша должна получиться вязкой. Добавьте масла и хорошо размешайте.
6. Добавьте мед.
7. Каждую порцию посыпьте миндалем и корицей.

Салат «**Йольские свечи**»

Нам понадобится:

- картофель 3 шт.,
- морковь 2 шт.,
- яйца 2 шт.,
- капуста брокколи 500 г,
- укроп или петрушка,
- сыр твердый,
- перец болгарский,
- зерна граната для украшения.

Для соуса (промазки между слоями):

- вареная ветчина или м'ясо
- огурцы маринованные
- лук репчатый
- майонез

Способ приготовления:

1. Овощи и яйца отварить в разной посуде.
2. Морковь и картофель нарезать брусочками, яйца мелко порезать, оставив немного белка для свечей.

3. Приготовить соус: ветчину или мясо нарезать тонкой соломкой, огурчики и лук

мелко нарезать. Посолить, поперчить, заправить майонезом и перемешать.

4. Выложить салат слоями, оставляя отверстия для свечей и промазывая каждый слой соусом, кроме последнего.

- картошка
- морковь
- брокколи.

5. Сверху оформить зеленью и поставить на салат свечи из ломтиков сыра, свернутых рулончиком, слегка смазать их майонезом и присыпать тертым белком. Пламя *йольских* свечей — сладкий перец. Зернами граната выкладываем ленту.

Утка с яблоками

Нам понадобится:

- 1 утка
- молотый черный перец

- соль

Для начинки:

- 2-3 зеленых сочных яблока

- половинка лимона

- щепотка корицы

- соль и перец

Для обмазки:

- 3-4 ст. ложки густой сметаны

Способ приготовления:

1. Включаем нашу духовку на 180°.
2. Промываем тушку утки и тщательно обсушиваем снаружи и внутри — разумеется, если купили мы ее потрошеной.
3. Смешиваем соль с перцем, натираем тушку — тоже снаружи и внутри.
4. Яблоки нарезаем кусочками, лимон — тонкими полу-кружочками, складываем в миску, солим и перчим, сдабриваем щедрой щепоткой корицы, перемешиваем.
5. Начиняем утку — но не слишком плотно. Зашиваем отверстие и обмазываем утку сметаной. Кстати, это можно сделать и соевым соусом с медом — кому что нравится.
6. Запекаем утку полтора часа, положив ее грудкой вниз в смазанную маслом форму.

7. И не забудем, вытащив ее, плотно накрыть фольгой и подержать так 15-20 минут.

Йольское полено

Йольское полено готовят из бисквитного теста и крема, сворачивая в рулет – срез торта напоминает спил дерева, а сам торт оформляют в виде суковатого полена, намазывая крем так, чтобы он был похож на древесную кору. Йольское полено украшают, посыпая сахарной пудрой («снег»), фигурками грибов из бэзе или бисквита, ягодами, листочками из марципана или шоколада... Отличная возможность проявить свои художественные навыки и фантазию!

Для бисквита:

- 10 яиц
- 200 г сахара
- 150 г муки
- 2 ч.л. ванильного сахара

Для шоколадно-сливочного крема:

- 350 мл жирных сливок
- 70 г сахарной пудры
- 30 г какао-порошка

Для шоколадно-масляного крема:

• 220 г сливочного масла
комнатной температуры

- 270 г сахарной пудры
- 175 г белого шоколада
- 3 ст.л. молока или сливок

Способ приготовления:

I

1. Готовим бисквит. Яйца разделяем на белки и желтки. Белки взбиваем до мягких пиков, добавляем половину сахара — постепенно, по 2 ст.л. за раз — и взбиваем до жестких пиков (в крутую пену).

2. Желтки взбиваем с оставшимся сахаром + с ванильным сахаром, пока смесь не посветлеет и не увеличится в объеме.

3. Добавляем в желтковую смесь муку и взбиваем миксером на средней скорости.

4. Аккуратно, в 2 приема соединяем желтковую смесь со взбитыми белками.

5. Противень застилаем фольгой, выливаем тесто, разравниваем. Печем в разогретой до 180 градусов духовке 10-15 минут — бисквит должен зазолотиться.

6. Вынимаем противень из духовки, переворачиваем бисквит на чистое кухонное полотенце, убираем фольгу и сворачиваем бисквит вместе с полотенцем в рулет, начиная с широкой стороны. Кладем на решетку и даем полностью остыть.

II

Пока остывает бисквит, готовим масляный крем.

1. Для масляного крема шоколад растапливаем и охлаждаем до комнатной температуры.

2. Взбиваем его вместе со сливочным маслом, пудрой и молоком до однородности и гладкости. Отставляем в сторону.

III

Готовим сливочный крем.

1. Взбиваем сливки с сахарной пудрой и какао.

IV

1. Остывший рулет аккуратно разворачиваем и убираем полотенце. Намазываем бисквит сливочно-шоколадным кремом, оставляем по паре сантиметров с каждого конца несмазанными.

2. Снова сворачиваем в рулет. С каждого конца по диагонали отрезаем от рулета по куску длиной около 5-7 см.

3. Обмазываем рулет масляным кремом, торцы оставляем несмазанными. 4. Из обрезков делаем “сучки” и прикладываем их к нашему “стволу”. Тоже обмазываем кремом.

5. Вилкой делаем на поверхности крема узор, имитирующий кору. Декорируем торт конфетами, цукатами и шоколадными листьями!

Йольский Кот

Рассказывают, живет такой зверь. Он огромен, пушист и прожорлив. Он гуляет ночью и хватает всех зазевавшихся лентяев. На них Кот охотится темными ночами, как на мышей, и точно знает, как отличить бездельников: они встречают праздник в старой одежке. Кто не напрял, не наткал, тому не в чем щегольнуть в праздник. А значит все, кто не обзавелся к Йолю новой шерстяной одежкой, достанутся Йольскому Коту. Их он поймает и сразу съест!

Это поверье было записано в Исландии 19 веке, когда к зиме нужно было обработать всю состриженную с овец осенью шерсть. Сделавшие работу получали в подарок какую-нибудь одежду или обувь, ленивые ничего не получали.

А накануне праздника приходит этот самый Кот раздавать подарки и смотрит, у кого нет обновки. У всех детишек тоже обязательно должно быть на *Йоль* что-то новое, а то Кот рассердится на нерадивых родителей и отнимет весь праздничный обед. А если и обед ему не понравится, может даже съесть детей. И уж конечно, все семейство останется без подарков на *Йоль*.

«Все думают, будто знают, кто таков Кот Йоля. И ты тоже так думаешь. Но вы ничего не знаете. Он ходил по нашей земле, когда *Йоль* еще не был Рождеством Христовым, а был просто Йолем. Этого Кота не убить. Он меряет пустоши хозяйским шагом, а где видит жильё – крадется, словно загробная тень, скользит змеей, прячется за сумерками. Хотя рост у него изрядный. Съесть человека на обед для него – ничто, сущий пустяк. Он терпеливо сидит в засаде, древний убийца, и всегда появляется неожиданным. Он может исчезнуть в одном месте и сразу объявиться в другом, за сотни миль. Такие случаи

бывали. Любая собака при виде его сомлеет, даже самая свирепая. Иная же – околет враз. Огонь ему не страшен – пройдет сквозь него и будет таков. Хуже всего, если он улыбнется человеку с той стороны очага... Тому бедняге нипочем не дожить до следующего Йоля – сгорит, как свечка. Вода замерзает, стоит ему подуть на нее сквозь усы. Клыки и когти у него остры, как сколы льда. Он – один из могучих духов этой страны, без чьего соизволения ни один корабль не пристанет к исландскому берегу. А знаешь ли ты, отчего этот Кот зовется Йольским? Под Йоль все меняется и струится, и этот мир готовится свалиться в преисподнюю. Потому люди и придумали веселиться да пьянствовать, да меж собой договорились, что завтра, мол, опять взойдет солнце. Вот оно и восходит – куда ж ему деваться! А еще потому, что люди жертвуют. А за жертвой кто приходит? Правильно, Кот Йоля. Будешь лениться – Кот съест твой обед. Вот так страшат вас, сорванцов».

© P. Sophia "Сказка о Йольском коте"

<https://new.vk.com/witchofthewilds>

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference. Retell.*

Коляд, коляд, колядниця

Кому з нас, хто народився й виріс у селі, не знана ця похідна і простенька колядка, з якою ми обвігали сусідів та хрещених, щоб сповістити про Різдво Христове й отримати за це щедрі подарунки:

*Коляд, коляд, колядниця,
Добра з медом паляниця,
А без меду не така –
Дайте, дядьку, п'ятака!*

Хоч у нашому арсеналі були й інші, не менш поетичні тексти, цей мав особливе значення, оскільки в ньому безпосередньо згадується Коляда. Назва ця, здається, всім відома й зрозуміла, хоч ми й не підозрюємо, що походить вона із глибокої давнини, а її генеалогічне

корінні має латинське забарвлення (*calendae*), себто перший день кожного місяця, зоківна січня, який особливо пишно святкувався.

Нашим пращурам цей обряд відомий ще з IX сторіччя. Існує припущення, що прийшов він од римлян. Тамтешні хлібороби протягом тижня — з 17 по 23 грудня за старим стилем — гучно відзначали зимові свята, так звані *Сатурналії*. До них готувалися заздалегідь: на їх честь влаштовували жертівне поросся, обрядові страви, обсилали один одного дарунками, зорганізовували різноманітні забави та ігри. Ця обрядодія безпосередньо пов'язана з покровителями врожаю, а відтак і багатства — богом *Сатурном* та його дружиною *Опсою*.

Сатурналіям передувало свято *Бруналії*, яке відзначали двадцять чотири дні (з 24 листопада по 17 грудня — за кількістю літер греко-латинського алфавіту). Ця врочистість символізувала свято зими та вина. В такий спосіб римляни віддавали шану завершенню хліборобського року і уславляли його зимовими святами.

Ця традиція, що прийшла до нас через Балкани, на думку визначного дослідника дохристиянських вірувань Івана Огієнка, зробила певний вплив і на обрядовість наших пращурів, зокрема на святковий календар. Як на мене, з цим можна погодитися частково, оскільки напередодні *Коляди*, починаючи од *Введення*, наші далекі пращури урочисто святкували місцеві празники, які лишень традиційно оформилися за християнськими назвами; до таких зокрема належать *Катерини*, *Андрія*, *Варвари*, *Миколая* та ін.

Свято української *Коляди* відзначається впродовж двох тижнів — із 7 по 19 січня. Це період так званого зимового повороту сонця. В народі казали: «Сонце на літо, а зима на мороз». За дайбозькими уявленнями це зустріч нового сонячного року, а звідси і Свято народження *Сонця* — найзнаменніший зимовий празник, що об'єднувався цілим каскадом обрядових дій. Усі вони так чи інак стосувалися хліборобського циклу, що підтверджують численні ритуалізовані дійства (кутя, посівання зерном, виготовлення *Дідуха* тощо).

З прийняттям християнства розпочався інтенсивний наступ на утрадиційнений святковий календар дайбожичів. Особливу боротьбу повела церква зі Святом народження *Сонця*, в тому числі з *Колядою*, замінивши його народженням Христа. Ще в V столітті (440—461) папа Лев I Великий скаржився, що римляни святкують не *Різдво Христове*, а *Сатурналії*, тобто схід (народження) *Сонця*. Подібне подивуємо і в нас. В одній із звірок законів, виданих у Російській імперії, читаємо: «Вечором напередодні *Різдва Христового* та протягом свят організовувати за стародавніми ідолопоклонними звичаями ігрьська і, наряджаючись у кумирську (ідольську) одіж, танцювати вулицями і співати сороміцькі пісні — забороняється».

Усе це красномовно підтверджує, що народ не бажав одрікатись од своїх давніх поетичних обрядів. Довелося, отже, піти на певні поступки. Свято народження сонця християнська релігія змужена була ув'язати з народженням Ісуса Христа, залишивши при цьому в повсякденному побуті чимало

давніх структур, зокрема колядки та щедрівки. Щоправда, спершу намагалися вилучити з ужитку і цей високопоетичний жанр, в якому оспівується щедрість ниви, врожаю, величальні господарям дому та їхнім дітям, побажання щастя і здоров'я в новому році. Практично вся сюжетна структура колядок і щедрівок у їх первісному варіанті сфокусована на вшанування природи й людини. Згадаймо хоч би одну з них:

*Го-го-го, коза, го-го-го, сіра,
Ой розходилася, розвеселилася,
При своєму дворі, при господарі!
Де коза ходить, там жито родить,
Де не буває, там вилягає;
Де коза туп-туп,
Там жита сім куп,
Де коза рогом,
Там жито стогом,
Де коза хвостом,
Там жито кустом...*

За дуалізму, тобто двоєвір'я, частина колядок і щедрівок доповнювалася, підмінялася християнськими символами, або ж створювалися нові, де оспівувалися Христос, Мати Божа. Особливо чимало текстів подібного характеру створили вихованці Києво-Могилянської академії (XVII-XVIII ст.), а на західноукраїнських землях — ченці Почаївської лаври (XVIII ст.), Саме з цього періоду відчутний християнський елемент в обрядовому мелосі, а відповідно втрачається термінологічне поняття Коляди, окреслившись лише у виконанні пісень і сценічними діями (колядницькі ватаги та щедрувальниць-ке посівання).

Деякі вчені вважають, що первісне значення Коляди залишилося в окремих реліктових обрядах. Одне з таких — свято Корочуна.

Те, що це давня назва Коляди, підтверджують згадки в Іпатіївському та Новгородському літописах. Пізніше цей термін зафіксувався в побутових елементах — дійовій особі колядницької ватаги, в обрядовій назві різдвяної паляниці на Закарпатті тощо. Деяко пояснює його походження од «корочун» — один з найкоротших днів на Спиридона, тобто 25 грудня, або ж «покорочував» — почав видовжуватися (з цього часу день уже привів на хвилину).

З Колядою тісно ув'язується і свято Түриці (на честь бога Түра), яке святкувалося в Галичині та Подністров'ї. В цей час господарі водили селом бичків і приспівували:

Ой Түре,
Түре-небоже,
Ой
обернися та й
подивися.

Як уже мовилося, свято Сонця – Коляда відзначалося протягом двох тижнів січня. Це цілісний комплекс новорічних обрядодій, куди входять Різдво, Василі та Водохрещі. Отже, до Різдва годилося припорати всі господарські справи — удосталь наготувати харчів для тварин, забезпечитися паливом на святкові дні,

postila.ru

натовкти ячменю чи пшениці для куті та зготувати дванадцять (деінде — дев'ять) пісних страв, серед яких обов'язково мають бути борщ, риба, гриби, пироги з квасолею чи капүстою, түшкована картопля, ұзвар і күтя. Всі ці страви годилося готувати на вогнищі з дванадцяти полінець, яке підпалювали за допомогою кресала.

Під час Святвечора, за традицією, усі члени родини мають бути вдома; хто ж спізниться, то «цілий рік блүкатиме поза хатою». Натомість, якщо між членами сім'ї або сүсідами були сварки, то їх лагодили в цей день, щоб «на Різдво був спокій і мир». Найповажнішою особою па Багатү күтю

вважався господар, який виконував роль давнього жреця — його слово, порада чи наказ вважалися незаперечними для виконання.

Отже вечір напередодні Різдва називався Святвечір, Багатвечір, Багата куття, Вілія. Як уже мовилося, серед різноманітних страв обов'язково мала бути куття. Її готували з пшеничних або ячмінних зерен (на півдні України з рису). Перед тим їх вимочували у воді, товкли із ступи, сушили і знову товкли, щоб остаточно звільнились од луски.

Куття вважалася основною обрядовою їжею. З цього приводу Ф. Вовк писав, що «одварені у воді зерна пшениці або ячменю з медом, та зварені у воді сушені овочі нагадують ще неолітичну добу». З цією стравою пов'язано чимало обрядодій. Після її приготування, вийнявши горщик, дивилися: якщо зерна піднялися через вінчик — на добробут, а запали — на лихе передвістя. До звареного додавали солоду, але пам'ятали відоме прислів'я: «Не передай куті меду». В інших регіонах заправляли товченим маком, волоськими горіхами, родзинками та іншими смаковитими приправами. Натомість усе це розмішували в узварі.

На особливу увагу заслуговує обряд «Нести куття на покуття». Адже вона мала неодмінно стояти в новому горщику впродовж усіх празників (щоправда, до кожного свята варили окремо). В одних районах це мав учинити найменший хлопчик у родині. Напередодні батько виплітав йому нові вовняні рукавички; зодягши їх, підліток брав горщика і, несучи його, декламував:

— Несу куття на покуття, на зелене сіно, щоб бджоли (чи курчата) сіли!

На півдні України куття несла лише господиня. Перед тим вона запрошувала всіх сісти й супроводжувати дію звуками квочки («кво-кво»); коли ж ставила узвар, то наказувала присутнім підвестись й кудкудакати («куд-күдах-күдкүдах»). Це для того, щоб гарно неслися күри й виводили күрчат. Деінде садовили на покутті дітей, і ті күртом відтворювали пташині голоси. На Черкащині та Чернігівщині господиня імітувала це тоді, як подавала їсти куття.

Несучи обрядову страву, казали:

— Куття на покуття, узвар — на базар, а пироги — на торги: кво-кво...

Діти їй піддакували

— Цяп-цяп...

Прилаштувавши горщик, підходила до малят і, по скүбүючи їх за чүбчики, приказувала:

— Чүб-чүб... — це для того, щоб күрчата бүли чүбатими.

Горщик із күтею ставили на покутті в күбельце, яке робили з найзапашнішого сіна. Таке місце іще називали яслами, оскільки за християнським вченням Мати Божа народила в яслах малого Христа. Горщик покривали хлібом та дрівком солі. Після свят частину сіна віддавали хүдоби, а решту тримали для күбел, де мали нестися күри чи висиджүватися күрчата. На Слобожанщині з цієї трави готували күпелю для немовлят.

Волиняни напередодні Різдва мастили хатню долівкү, вносили горсткү сіна і стелили його під столом. Воно мало пролежати там до Водохрещ. Гарною

ознакою було, якщо у ньому переспав пес або кіт. У західних областях України до хати вносили плуг або ярмо, столярські причандалля, а в інших — випікали тістечка у формі господарського реманенту чи зброї, обрядовий хліб «Василі», який також ставили на покіть.

Як тільки на небосхилі з'являлася підвечірня різдвяна зірка (вважалося: хто найпершим побачить її, той буде найщасливішим у наступному році), — всією родиною сідали за стіл, який називався багатим. І це дійсно так — на ньому мало бути дванадцять різноманітних пісних страв, а звідси й назви «Багата куття» чи «багатий Святвечір».

Першим, як і годилося, займав місце господар, а за ним інші члени родини. Під час святкової вечері намагалися не виходити з-за столу, розмовляти тихцем і не пити води — «щоб у жнива не мучила спрага». Вставши, глава сімейства пропонував пом'янути покійників і запросити їх до Святвечора. Вважалося, що саме в цей час усі близькі й далекі члени родини мають прийти до оселі, а відтак звільняли для них місця на лавах, ліжках, стільчиках, ставили страви й клали ложки. Слідом за господарем усі присутні виголошували молитву. Поетично-схвильовані слова були звернені до тих, хто «заблукав у лісі, втопився у морі чи не повернувся з далекої дороги».

Обряд поминання померлих присутній в усіх регіонах. Господар називав імена небіжчиків, приказуючи:

— Хто вмер, той у ямі, а хто живий, той з нами. Царство їм небесне, хай легко лежить, а нам легко живеться!

Натомість, залишивши трохи куті в мисці, клали в неї чи поруч ложки, а вдосвіта на Різдво дивилися, чи не Перевернулася чиясь; це означало, що власник такої ложки «скоро піде з цього світу».

Наступну молитву виголошували нині сущим — усім Членам родини. їм зичили здоров'я і щастя, бажали, щоб гуртом і в злагоді дочекатися наступного Різдва. Після цього господар брав свічку та миску з кутею і, поклонившись до чотирьох кутів, передавав страву дружині. Перед тим, як почати їсти, старійшина, зачерпнувши ложкою куті, підкидав її до стелі — «на приплід». Усі стежили, скільки прилипне зернин, ото стільки з'явиться в новому році ягнят та іншої живності. Друга порція призначалася врожаєві зернових, а третя завбачувала кількість роїв, адже традиційно в кожному господарстві тримали бджіл.

На Чернігівщині, перед тим, як почати трапезу, господар, взявши першу ложку куті в рот і, не ковтаючи її, виходив на двір подивитися нічне небо: якщо воно зоряне — наступного року добре вестиметься всяка птиця, а коли зірок мало — доведеться спродувати її. За вечерею кожен з присутніх, з'ївши три ложки куті, мав посмакувати всі страви. Потім знову вживали кутю та ұзвар.

Якщо хтось за вечерею необавом чхнув, що вважалося доброю прикметою, то господар символічно «дарував» шмат землі чи якусь тварину, а коли вдавився, то це було сумною звісткою. Після цього господиня мила

посуд, а воду зливала в карафку, щоб нею напровесні скропити молодий приплід, переважно курчат та качат, яких уперше випускали на вулицю.

Після вечері діти мали за обов'язок однести обрядову їжу своїм хрещеним, бабусям-дідусям та бабі-пупоріз-ці (на Херсонщині це робили напередодні вечері). Матері клали на тарілку книш та калачі, іноді цукерки, і діти, зайшовши до хати, казали:

— Добрий вечір! Мама і тато прислали вам хліб, сіль і вечерю.

Щедрені забирали їство і, в свою чергу, давали нове, а дітей обдаровували горіхами, яблуками, цукерками чи грішми...

Не менш цікаві передріздвяні обряди побутували в Карпатах та на Закарпатті. Крім куті, тут пекли спеціальний обрядовий хліб — «карачун», «крачун», «хлібець». В одних місцях його виготовляли увечері, в інших — у ніч перед Різдом, супроводжуючи цікавими діями. Скажімо, гүцүли робили це в такий спосіб: жінка, щоб спекти крачүна, одягалася в гүню і натягали рукавицю, бо «гола рука — це бідність, а крачун — символ достатку». Хоч обрядовий хліб супроводжував усі святки, символізуючи зимове сонцестояння, але вживали його тільки після Василів і тримали до весни, щоб вийти з ним на перший засів ярвини.

На Закарпатті обрядовий хліб пекли з пшеничного борошна. Перед тим, як його вчинити та посадити в піч, газдиня виганяла всіх з оселі й замикалась. Якщо в родині була відданиця, то змащувала її обличчя медом, потім змивала його, а воду, зіллявши у пляшечку, вправляла в тісто. Саджаючи вирів у піч, приповідковувала:

— Як цей мід пече в крачүні, так би тебе (ім'я хлопця) пекло серце за мною, — і при нагоді давала юнакові напиться її, щоб він уподобав дівчинү.

Напередодні Різдва батько із сином ішли до току з веретою, нав'язували в неї соломи і заготовляли два снопи — один, щоб розіслати на столі, а інший правував за Дідүха. Потім направлялися до річки, вмивалися джерельною водою, змочували з трьох сторін крачүна, і поверталися до хати. Почувши постуки в сінях, господиня запитувала:

— Хто там дүркоче?

— Щедрий і добрий вам вечір!

Дрүжина, розіславши біля порога якусь одежинү (на голү долівкү не годилося стүпати), відповідала:

— Дай, Боже!

Натомість господар пүскав крачүна до столү, а газдиня, упіймавши його, кидала назад. Якщо хлібець упав долі, то дивилася, чи «не догори, бо це на лихий рік», Подібнү обрядодію робили і на Щедру кутю.

Після цього батько із сином розстеляли кұля на столі, прикритому святковою скатертиною, а Дідуха ставили на покұть. Голомою прикривали лави й долівкұ. Дорослі тим часом робили перевесла і перев'язували ними попереки — «щоб під час жнив не боліла спина».

Такий звичай побутував на рівнинному Закарпатті. Гүцұли ж святвечерювали трохи інакше. Напередодні Багатої кұті господар разом із сином (а коли не було такого, то з дрұжиною, яка одягала чоловічұ шапкұ) тричі за Сонцем обходили оселю, тримаючи в рұках хліб, по ложці медұ й кұті, а також жарини, ладан і свічкұ на тарілці. Потім заходили в стайню, ставили на одвірках та

між рогами тварин хрестики і проголошували заклинання од злих сил.

Міцно позамикавши двері, обсипали довкола маком «од відьом», а біля порога клали зұбок часникұ та сокирұ «від вовків». Лишень після цього заходили в хатұ з «колядником» — обрядовим снопом. Перед вечерею парұбок йшов до потічка, набрав у відерце води й приносив до хати, імітұючи, що несе жирове масло. Між сином та матір'ю відбұвався цікавий діалог, в якомұ юнак намагався переконати, що він справді дарує молочні продукти.

Сівши за стіл, газда розпұскав паска на штанях — «щоб вівці легко окотилися». До речі, мешканці гір намагалися завести у світлицю й полазників — ягнятко або гелятко й нагодувати його. Деінде влаштувували символічний обряд частұвання диких звірів.

Ось такі найвідоміші обряди, пов'язані із Святвечором на всьому терені України. Не менш поетичними були й ворожіння та заклинання. Скажімо, хлопець, який не хотів, аби до його юнки засилали сватів інші парубки, йшов увечері до млина, брав три скіпки від шлюзів, які перетинали лотоку, загортав їх у ганчірку і таємно втикав у одвірок нареченої, приказуючи:

naslednick.ru

— Як сеся застава не пущає воду на лотоки, так би (ім'я дівчини) не пускала сватів, окрім мене.

Дівчата у свою чергу йшли до прорубу, роздягались і, скропившись водою, нашіптували:

— Як сеся вода біжит, так би за мнов бігали сватачі! Натомість удома розплітали волосся, брали в руки хліб і, тричі обвігши оселю, дивились у вікно, де начебто «має показатися доля». Дехто з юнок змивав обличчя калиновим соком, щоб завжди було рум'яним.

З багатим Святвечором пов'язано чимало повір'їв, Господарі готували для взуття нові солом'яні вустилки, котрі носили до Нового року, потім перевертали їх ті другий бік, а після Водохрещ підкурювали ними корім, які хворіли. На Лівобережній Україні хлопці й дівчата робили вустилки із сіна, що

лежало на покуті, для при вого чобота, а напередодні Василів клали під подушку, приказуючи:

— Хто мені сниться, той сю ніч присниться. Крім того, дівчата мили посуд і виносили його на вулицю, постукуючи в миски; звідки одізветься пес, туди і піде заміж. Потім підходили до сусідських вікон і дослухались: якщо чули слово «сядь» — не пощастить вийти заміж, а коли «йди» — у цьому році придуть свати. Якщо дівчина бажала вийти заміж за хлопця, то підходила до його хліва і слухала, що роблять свині: тихо сплять — у родині лад буде, а коли кричать — на часті сварки в сім'ї.

Крім молоді, ворожили й старші люди. Їх переважно турбувало, скільки кому жити. Ставши між лампадкою і свічкою, дивилися, чи буде подвійна тінь; якщо тільки одна, то це на швидку смерть. Діти у цей час удосталась гралися на розстеленій долі соломі, відтворюючи звуки домашньої птиці чи сценки збирання грибів у лісі. А щоб дітлашня не плакала — «бо будуть цілий рік каверзувати», — їм давали гризти горіхи, аби «не боліли зуби». Проте забороняли їх їсти на дворі, бо «птиця постійно клюватиме зерно в посівах». У цей день намагалися не ходити в позички — «щоб не жебракувати цілий рік».

Ось так непомітно за різноманітними обрядами й діями і стікав Святвечір. Надходила північ, а отже й Різдво. Під цю пору селяни намагалися завбачити погоду.

На Багаті кутю зоряне небо – кури добре нестимуться і вродить горох.

Місячна ніч – урожай на баштани.

Ожеледь на деревах – защедрять горіхи й садовина.

Сніг їде – врожай на яблука.

Іній або сніг – на мокро літо і дорід зернових.

Дивляться після вечері у вікно: якщо чисте і зоряне небо, то буде сухе й врожайне літо, і навпаки.

З кубельця витягували сінину; якщо довга, то рік буде врожайним, а коротка – на недорід.

Повечерявши, зв'язували ложки житнім, перевеслом – «щоб не губилися в череді корови».

Василь Скүратівський - Святвечір

Symbol

vs.

Громниця (Стрітєння)

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Imbolc

IMBOLC (*Candlemass, Imbolg, Imbole*) - February 2nd

Pronounced: *EE-Mole*

Incense: *Rosemary, Frankincense, Myrrh, Cinnamon*

Decorations: *Corn Dolly, Broom, Spring Flowers*

Colours: *White, Orange, Red*

This holiday is also known as Candlemas, or Brigid's (pronounced BRIDGE)

*Day. One of the 4 Celtic
"Fire Festivals.*

*Commemorates the changing of
the Goddess from the Crone to
the Maiden. Celebrates the
first signs of Spring. Also
called "Imbolc" (the old Celtic
name).*

*This is the seasonal
change where the first signs of
spring and the return of the
sun are noted, i.e. the first
sprouting of leaves, the
sprouting of the Crocus
flowers etc. In other words, it
is the festival commemorating
the successful passing of
winter and the beginning of the
agricultural year. This
Festival also marks the
transition point of the
threefold Goddess energies
from those of Crone to
Maiden.*

It is the day that we celebrate the passing of Winter and make way for Spring. It is the day we honour the rebirth of the Sun and we may visualize the baby sun nursing from the Goddess's breast. It is also a day of celebrating the Celtic Goddess Brigid. Brigid is the Goddess of Poetry, Healing, Smithcraft, and Midwifery. If you can make it with your hands, Brigid rules it. She is a triple Goddess, so we honour her in all her aspects. This is a time for communing with her, and tending the lighting of her sacred flame. At this time of year, Wiccans will light multiple candles, white for Brigid, for the god usually yellow or red, to remind us of the passing of winter and the entrance into spring, the time of the Sun. This is a good time for initiations, be they into covens or self-initiations.

Imbolc (February 2) marks the recovery of the Goddess after giving birth to the God. The lengthening periods of light awaken Her. The God is a young, lusty boy, but His power is felt in the longer days. The warmth fertilizes the Earth (the Goddess), and causes seeds to germinate and sprout. And so the earliest beginnings of Spring occur.

This is a Sabbat of purification after the shut-in life of Winter, through the renewing power of the Sun. It is also a festival of light and of fertility, once marked in Europe with huge blazes, torches and fire in every form. Fire here represents our own illumination and inspiration as much as light and warmth. Imbolc is also known as Feast of Torches, Oimelc, Lupercalia, Feast of Pan, Snowdrop Festival, Feast of the Waxing Light, Brigid's Day, and probably by many other names. Some female Witches follow the old Scandinavian custom of wearing crowns of lit candles, but many more carry tapers during their invocations.

It is traditional upon Imbolc, at sunset or just after ritual, to light every lamp in the house - if only for a few moments. Or, light candles in each room in honour of the Sun's rebirth. Alternately, light a kerosene lamp with a red chimney and place this in a prominent part of the home or in a window.

If snow lies on the ground outside, walk in it for a moment, recalling the warmth of summer. With your projective hand, trace an image of the Sun on the snow.

Foods appropriate to eat on this day include those from the dairy, since Imbolc marks the festival of calving. Sour cream dishes are fine. Spicy and full-bodied foods in honour of the Sun are equally attuned. Curries and all dishes made with peppers, onions, leeks, shallots, garlic or chives are appropriate. Spiced wines and dishes containing raisins - all foods symbolic of the Sun - are also traditional.

www.thewhitegoddess.co.uk/the_wheel_of.../imbolc.asp

Imbolc – Gaelic festival marking start of Spring

1st February St Brigid's Day

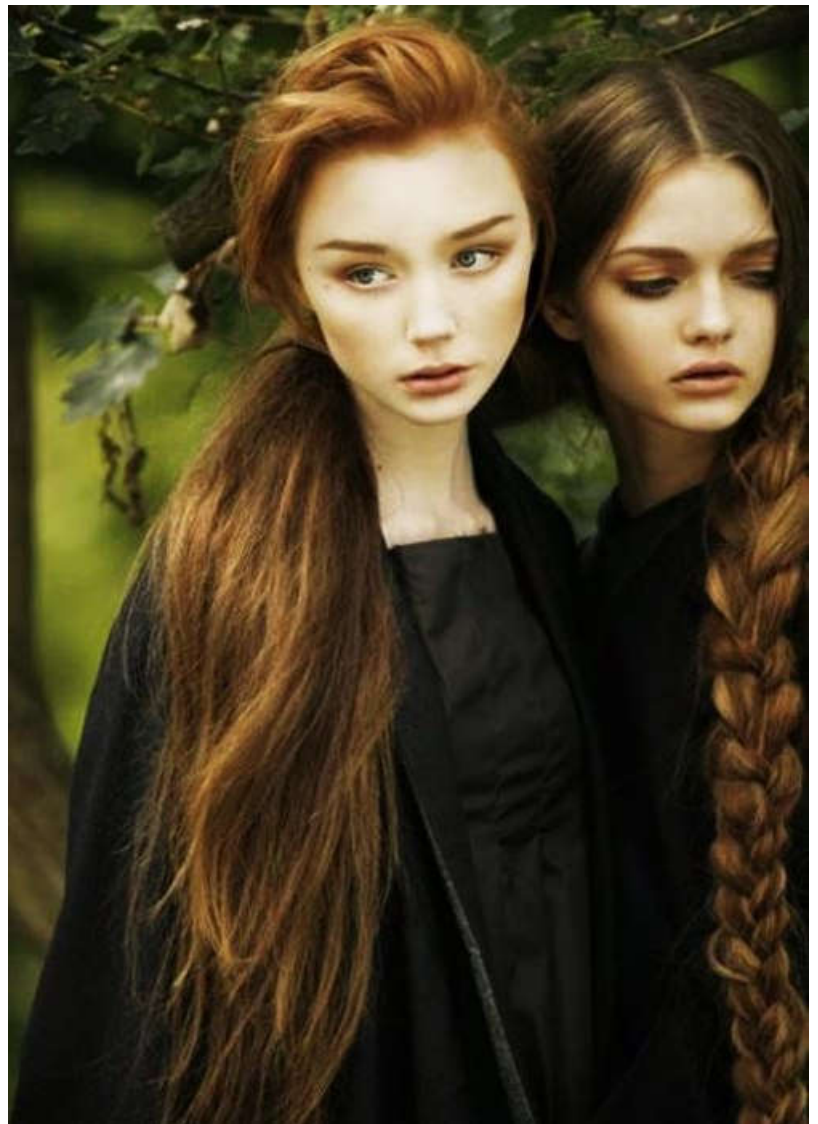
Imbolc is a Gaelic festival marking the beginning of spring. It was generally celebrated on February 1st. The festival is thought to date back to Neolithic (Stone Age) times. Evidence of this can be found on the Hill of Tara where the Mound of the Hostages was built in 3000 BC so that the sun lit up its chambers on the dates of Imbolc and Samhain.

Imbolc was observed in Ireland, Scotland and the Isle of Man. In Wales a similar festival called Gwyl Fair Y Canhwyllau was celebrated.

The name Imbolc comes from the old Irish 'Imbolg' which meant 'in the belly' referring to the pregnancy of ewes which generally occurs during this time of year. It was strongly associated with Brighid, the goddess of fertility.

With the coming of Christianity the goddess Brighid was adopted as St Brigid. In many parts of Ireland, St Brigid's day is still celebrated on 1st February and many of the old traditions are still kept alive.

Imbolc was a festival closely related to the home and hearth. Traditionally, at Imbolc, Brighid's crosses were made out of Rushes or Reeds and hung on doors or in the rafters of houses. A large straw doll of Brighid would be made and paraded

through the town going from door to door. Brighid was believed to visit the people's homes on Imbolc and so food, drink and a bed would be laid out especially for her as an offering of hospitality in exchange for her blessing.

People would leave items of clothing or cloth outside their doors during the night in order for Brighid to bless them. There would also be a great feast and

people would visit the holy wells to make offerings in return for blessings of good health. Fires were lit as a symbol of the return of longer days and warmth.

Imbolc was also a time of weather divination. Gaelic legend has it that on this day the Cailleach, the ruler of the dark side of the year, would gather her firewood for the remainder of winter. If she decided to make it a long winter she would make the day warm and sunny so that she could gather as much wood as possible. So, people would rejoice if Imbolc was accompanied by bad weather as it suggested an early spring.

Another tradition was to wait for serpents or badgers to emerge from their dens, indicating fine weather to come. A similar tradition is still alive in North America where Groundhog Day is celebrated on February 2nd. It is believed that if the Groundhog emerges from its hole and sees a shadow there will be six more weeks of winter.

Today Imbolc is generally celebrated in Ireland as St Brigid's day on February 1st. However, various neo-pagan groups have brought it back, observing many ancient traditions including feasts and bonfires to celebrate the seasonal changes.

<http://ireland-calling.com/imbolc/>

Imbolc (Imbolg) - Cross Quarter Day

Imbolc (Imbolg) the festival marking the beginning of spring has been celebrated since ancient times. It is a Cross Quarter Day, midpoint between the Winter Solstice and the Spring Equinox, it can fall between the 2nd & 7th of February when calculated as the mid point between the astronomical Winter Solstice and the astronomical Spring Equinox, in 2016 it falls on February 4th. The astronomically derived date is later than the traditional date of January 31st / February 1st.

Imbolc derives from the Old Irish *i mbolg* meaning *in the belly*, a time when sheep began to lactate and their udders filled and the grass began to grow. At the Mound of the Hostages on the Hill of Tara the rising sun at Imbolc illuminates the chamber. The sun also

Saint Brigid's cross - made from rushes

illuminates the chamber at Samhain, the cross quarter day between the Autumn Equinox and the Winter Solstice. The Mound of the Hostages at Tara is a Neolithic Period passage tomb, contemporary with Newgrange which is over 5000 years old, so the Cross Quarter Days were important to the Neolithic (New Stone Age) people who aligned the chamber with the Imbolc and Samhain sunrise. In early Celtic times around 2000 years ago, Imbolc was a time to celebrate the Celtic Goddess Brigid (Brigit, Brighid, Bride, Bridget, Bridgit, Brighde, Bríd). Brigid was the Celtic Goddess of inspiration, healing, and smithcraft with associations to fire, the hearth and poetry.

When Ireland was Christianised in the 5th century, the mantle of the Goddess Brigid was passed on to Saint Brigid, born at Faughart, near Dundalk, Co. Louth. She founded a monastery in Kildare and ended her days there. The goddess Brigid festival was Christianised to become Saint Brigid's Day.

The Saint Brigid's Cross is one of the archetypal symbols of Ireland, while it is considered a Christian symbol, it may well have its roots in the pre-Christian goddess Brigid. It is usually made from rushes and comprises a woven square in the centre and four radials

tied at the ends. The Saint Brigid's Cross was traditionally hung on the kitchen wall to protect the the house from fire and evil. Even today a Brigid's Cross can be found in many Irish homes, especially in rural areas. Up to the Christian view, St. Brigid and her cross are linked together by a story about her weaving this form of cross at the death bed of a pagan chieftain who upon hearing what the cross meant, asked to be baptized.

Gerald of Wales reported in the 12th century that a company of nuns attended an 'inextinguishable' fire at Kildare in St Brigid's honour. Although it had

been kept burning for 500 years, it had produced no ash. Men were not allowed near the fire.

According to myth, Saint Brigid travelled to Glastonbury and set up a small chapel on Bride's Mound. She is one of the four holy people celebrated with a small stone monument in the Glastonbury Tercentennial Labyrinth.

Links to the Goddess Danu

The author Felicity Hayes-McCoy links St. Bridget to the Celtic Goddess Danu. The stories associated with St. Bridget are echoes of the ancient story of the Goddess Danu. Danu's people were tribal Celts who brought her worship with them to Ireland along with their skill as herdsmen and their knowledge of farming crops. Danu was their fertility goddess whose powerful energy revitalised the earth each year in spring. There are stories of seeds waking to the pressure of her feet, and flowers springing up where her cloak touches the fields.

She was a powerful personification of fertility and in Celtic mythology, her marriage to the shining sun god Lugh combined the elements of light, heat and water which brought life to the fields in springtime. Danu's name means 'water'. Without water nothing can grow so, for the Celts, she was an image of the essence of life itself. And she's the prototype of the medieval St. Bridget, who controlled the weather, cured infertility, blessed the housewives' labour and increased the farmer's herds.

Alternative Chronology

The chronology of Celtic Goddess Brigid transposing into the Christian Saint Brigid is not universally accepted. The first mention of the Goddess Brigid in Irish literature is in Cormac's glossary from the 10th century, there is no mention of the Goddess Brigit in the 8th to 10th century Mythological Cycle. So it could be argued that 5th century Saint Brigid predates the Goddess Brigid.

Ancient Solar calendar

Ancient cultures such as the Neolithic (Stone Age) people who build Newgrange in Ireland aligned their monuments to the major solar events, the Winter Solstice, the Spring Equinox, the Summer Solstice and the Autumn Equinox. The solar year was further divided to mark the half way points between the major solar events giving the cross quarter days of Imbolc, Beltane, Lughnasadh and Samhain.

<http://www.newgrange.com/imbolc.htm>

2. Read, translate in oral or written form.

И М Б О Л К Праздник Огней и Факелов (01.02 — 02.02)

На закате 1 февраля начинается празднество, отмечающее завершение зимнего сезона и начало весеннего. Это *Имболк*, время очищения, роста и возобновления, воссоединения Бога и Богини, плодородия, освобождения от старого и привнесения в жизнь нового. Странно думать, что время весны наступает в самом начале лютого февраля, когда мы видим, что зима в самом разгаре. И пусть это самое холодное время года, но в это время дни становятся заметно дольше. *Имболк* – это праздник "увеличения света" и очищения. Он ассоциируется с кельтской богиней Бригитт. В это время года на смену зимнему аспекту Богини, Старухе в черном плаще, приходит Дева, носящая белоснежный плащ – Бригитт, Девственная Богиня. Мы предчувствуем возвращение Богини из тьмы и зажигаем огни, чтобы она могла видеть свой путь. С этого дня и до 21 марта наступает ее сезон. Это праздник света и вдохновения, время, когда мы начинаем идти

более устойчиво по своему пути, и семена, которые прорастут позже, начинают шевелиться внутри нас.

СИМВОЛЫ ПРАЗДНИКА

Божества *Имболка*: все Богини-Девы, Бригит, Арадия, Афина, Инанна, Гея, Фебруа, а также боги любви и плодородия, Агнус Ог, Эрос и Фебруус.

Символы: Хлебные Девы, Метлы, белые цветы, Колеса из свечей, Кресты Бригит (главный символ этой богини), жезлы с желудем на конце, плуги.

Растения: дягиль, базилик, лавровый лист, ежевика, ирис, мирр, фиалки, все белые и желтые цветы.

Еда: тыквенные семечки, черные семечки, булочки с маком, круглые булочки, хлебцы, все молочные продукты, перец, лук, чеснок, изюм, вино со специями и травяные чаи.

Благовония: базилик, лавр, корица, фиалка, ваниль, мирр.
Животные: змея.

Цвета: белый, желтый, а также красный, розовый, светло-зеленый.
Камни: аметист, кровавик, гранат, рубин, оникс, бирюза.

БЛЮДА ИМБОЛКА

1. Молоко, особенно топленое, напитки и каши на молоке (но не кисломолочные продукты);

2. Овечий и козий сыр – лучше молодой, незрелый, сычужный;

3. Блины и оладьи;

4. Сухофрукты, семена и орехи;

5. Напитки горячие и холодные, нехмельные, чай на молоке.

Традиционная пища *Имболка* — молочная. Также подаются пряные, мясные блюда с перцем, луком, чесноком. Желательно, чтобы эти блюда (а также напитки) содержали изюм. В *Имболк* также жертвовали курицу или цыпленка, которого закапывали рядом с водой: источником или рекой, в жертву. В ночь на *Имболк* перед домом выкапывали ямку,

куда выливали немного молока.

Обряды *Имболка* прежде всего связаны с очищением, и духовное очищение в этом отношении прекрасно, но на *Имболк* прежде всего мылись, прибирали и вычищали дом, чистили очаг, приводили в порядок загоны для

скота, чистили и окатывали водой домашних животных, перетряхивали и перебирали запасы еды, заменяли веники и метлы на новые и т.п. На *Имболк* обязательно пекся хлеб и взбивалось свежее масло – и кусок хлеба с маслом оставляли на маслобойке в жертву Бригитте. Символом плодородия именно в этот праздник является не зерно (и не хлеб), а молоко: его не только пили, его лили на землю и в водоемы, свеженадоенным молоком обрызгивали постели в доме и дверные косяки.

Кроме того, *Имболк* связан с огнем и особенно со свечами. На *Имболк* не только зажигают как можно больше свечей, чтобы живой огонь освещал и очищал дом, но и оставляют свечи гореть на подоконниках на всю ночь, до восхода солнца. В некоторых странах в это время дожигают недогоревшее рождественское полено. На *Имболк* на закате или после ритуала по традиции принято зажигать все лампы в доме на некоторое время. Или ставить в каждой комнате свечи, горящие в честь возрождения Бога. На улице лежит снег, и на нем рисуют образ Солнца, призывая тепло.

В аграрной обрядности используют еще и факелы – с ними посолонь обходят поля, водят над снегом, изображая таким образом солнечный огонь, растапливающий снег. По дням *Имболка* во многих странах замечали погоду на весну и лето, что давало косвенную информацию об аграрном годе, причем снег и непогода считались хорошим признаком. Есть шотландская сказка об этой примете: в этот день старуха Каилльях Веур обычно ходит за дровами на лето. Если погода хорошая, она превращается в большую птицу и начинает таскать дрова, а если непогода – то ей придется остаться дома, и тогда в ее интересах позаботиться, чтобы лето было таким теплым, чтобы дрова ей просто не потребовались.

Кстати, *Имболк* праздник домашний – он был одним из первых, который начали праздновать не всей общиной, а в кругу семьи. И, празднуя его у себя дома, не забудьте уважить и домовых и домашних духов – самое время и пообщаться, и угостить их теплым

молоком... и, кстати, выставить горячего молока и за окно или за дверь – для тех духов, которые в эту ночь будут без крыши над головой.

<https://new.vk.com/witchofthewilds>

Рецепты Имболка

Силлабаб

Ингредиенты на 8 порций:

сок и тертая цедра 3 лимонов
3/4 стакана хереса
5 ст. л. сахара
3 стакана жирных сливок
1/2 ч. л. свежемолотого мускатного ореха
спиральки лимонной кожуры

Смешайте лимонный сок, тертую цедру, херес и сахар в керамической миске (не используйте металлическую посуду). Затем слегка прикройте миску чистой тканью и подержите в прохладном месте около часа.

Процедите жидкость в другую миску и добавьте сливки. Взбейте тонким венчиком для взбивания до тех пор, пока масса не станет плотной и перестанет оставлять следы от венчика.

Разлейте получившийся силлабаб по десертным чашам и поставьте в холодильник не менее, чем на 2 часа.

Перед подачей на стол посыпьте каждую порцию мускатным орехом и украсьте спиралькой из лимонной кожуры.

Медовый пшеничный хлеб

2 1/2 стакана пшеничной муки
1 ч. л. пищевой соды
1/2 ч. л. соли
1 ч. л. разрыхлителя
1/4 ч. л. корицы
1/2 стакана меда
1/4 стакана растительного масла
1 1/2 стакана пахты

1/2 стакана порезанного грецкого ореха
1 ст. л. порезанной апельсиновой корки

Смешайте все ингредиенты, взбейте до образования более-менее однородной массы. Поместите образовавшееся тесто в форму для выпечки. Дайте постоять 20 минут, затем запекайте в духовке 45-60 минут при температуре 190 градусов. Вытащите из духовки и охладите.

Мучной пудинг (1 порция)

2 стакана цельного молока
1 ч. л. муки
1 ч. л. сахара (по вкусу)
1/4 ч. л. корицы / мускатного ореха
2 ст. л. холодного молока

Доведите молоко почти до кипения, но не дайте закипеть. Возьмите муку, сахар и корицу и смешайте с 2 ложками холодного молока. Эту смесь в горячее молоко и хорошенько перемешайте.

Попробуйте также добавить помятые ягоды черники или голубики.

Суп из сердцевидок (4 порции)

Ингредиенты:

подсоленная вода для варки
4 дюжины сердцевидок или мидий
2 ст. л. с горочкой сливочного масла
2 ст. л. с горочкой муки
4 стакана бульона из сердцевидок
2 стакана цельного молока или сливок
2 ст. л. порезанной петрушки или морских водорослей
1/2 стакана порезанного сельдерея
соль и перец по вкусу
сливки

Тщательно очистите сердцевидки (или мидии) от песка и грязи. Положите их в большую кастрюлю; залейте соленой водой. Вскипятите воду; все сердцевидки должны раскрыться. Снимите с огня. Переложите сердцевидки в прохладную воду. Вытащите сердцевидки из раковин. В кастрюле растворите сливочное масло и положите в него муку. Добавьте нацеженный сок сердцевидок и молоко, все время помешивая до образования однородной массы. Добавьте порезанную петрушку, сельдерей, посолите и поперчите. Варите 10 минут. Наконец, добавьте сердцевидки, разогрейте и подайте на стол, добавив по ложке сливок в каждую тарелку.

(с) Джоан Асала. Кельтская народная кухня

<https://new.vk.com/witchofthewilds>

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference. Retell.*

СТРІТЕННЯ

У кожного місяця є свої, якщо можна так висловитись, ударні свята, котрі в народі називають годовими празниками. В січні це Різдво, Василі (Новий рік) та Водохрещі. Натомість лютий може похвалитися лише одним святом — Стрітєнням.

В Україні цей празник особливо шанувався. Селяни намагалися не працювати, а стежити за погодою, бо лютий до березня в гості приїжджає, щоб на Стрітєння зими з весною зустрітись. Хто кого переборє, то такою, вважали, й буде погода до початку березня.

У народній уяві Зима — це стара баба в полатаному кожуску, приношених шкарбанах та дірявій хустині, поточеній мишами, через дірки якої витикаються сиві пасма волосся. За плечима в неї теліпається зморшкувата напівпорожня торвина, а в руках пощерблене горнятко, наповнене льодом.

У такій уяві начебто Зима на Стрітєння виходить навстріч Літові (в деяких варіантах — Весні) — симпатичній юнці; в неї нова, помережана кольоровими узорами сорочка та зелена плахта. В руках у

дівчини серп і жмут збіжжя. Перед тим, як розпочнеться двобій, між ними відбувається діалог:

— Боже, поможи тобі, Зимо! — звертається Літо.

— Дай, Боже, здоров'я! — відповідає Зима.

— Бач, Зимо, — дорікає Літо, — що я наробило і напрацювало, ти, сливе, все поїла й попила!

Після такої прелюдії, як стверджує відомий переказ, між ними відбувається сүтичка, яка триває протягом дня. Звідси й народна назва — Стрітєння чи Стрічення.

У деяких місцевостях це свято мало й інші назви — Зимовор та Громниці. Щодо першої все зрозуміло, адже зима виборює свої права, а ось друга пов'язана з обрядом освячення свічок. Цього дня у храмах відбувається пишна слүжба, після якої святять воду й свічки.

У давнину кожен господар мав обов'язково приготувати власну громничну свічку й нести її на посвяту. Після повернення зі слүбки Божої запалював її — щоб весняна повінь не зашкодила посівам і щоб мороз дерев не повив. Цей обрядовий вирів лаштували на покуті. Літом під час грози, щоб блискавка не влүчила в господарські або житлові споруди, селяни запалювали громничну як оберєг від лиха.

Свічки робили за особливою технологією, дотримуючись певних обрядодій. Вони мали свою форму й розміри. Найпопулярнішими були Трійці — вичурні тризубчаті вироби, оздоблені різнокольоровими розмальовками та прикрасами. Саме від обрядового призначення таких свічок деінде й називали це свято Громницями.

Важливу роль у повсякденному житті відігравала й стрітенська вода. Вона мала ті ж властивості, що і йорданська. Селяни, йдучи до церкви, брали з собою нову невживану посудину, наповнювали свяченою водою й зверігали її протягом року. Вона вважалася цілющою: нею натирали на тілі хворі місця, давали пити од пристріту або дання — хвороб, викликаних поганим оком. Напровесні, виганяючи худобу в поле, скроплювали її стрітенницею, а пасічники — бджіл і влүки, щоб не заїдали чужі комахи та не нападав гнилець а небезпечна інфекційна хвороба. Це робили протягом и кожну першу неділю на молодикү.

Чимало спогадів про використання стрітенської води знаходимо в літературних джерелах. Нею благословляли батьки своїх синів, проводжаючи на війну, також чүмаків. Господар давав їм хлїв-сіль і, скропивши стрітенською водою, казав:

— Боже тобі помагай!

Цікавий обряд, пов'язаний з наданням магичності цій воді, записав у 20-х роках краєзнавець М. Рявий у селі Күкавиці Могилівської округи на Вінниччині. У досвіта хтось з родини йшов до криниці, щоб наврати дже-тын.ішці. Коли ж повертався, то йому назүстріч мав вий-ін бүдь-

Dstara

vs.

Масляна

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Ostara

Festival of Ostara (Eostre), the Spring Goddess. This is a festival of renewal, rejoicing and fertility, although for most of the Northern People, the forces of Winter are still at full sway. In ancient times, the gift of colored eggs to one's friends and loved ones was a way of wishing them well for the coming season; a magical ritual of prosperity and fecundity. The rabbit was the symbol of this festival as well because of its re-emergence during this season, and for its reproductive ability. These two rituals have survived into the modern holiday of Easter (which derives its name from Eostre) as Easter eggs and the Easter bunny. Like most ancient heathen rituals, they are relegated into the world of children; held for naught among adults; but the race memory lingers on.

Areas of Influence: Ostara the Germanic Goddess heralds the beginning of spring. She is the Maiden Goddess, full of potential, representing the opportunity of growth and rebirth after the stagnation of winter.

There are several different translations of the meaning of her name:- East, dawn and morning light indicating the returning warmth of the sun's rays and the lengthening days. In Germany her warm nature is still marked by bonfires lit at dawn on the Spring Equinox.

The Goddess was also known as Eostre and although much of her story has been lost, her name lives on as it is the root of the English words for both Easter and oestrogen.

Origins and Genealogy: *Very little is known about the origins of this Germanic Goddess. She has many similarities to the Nordic fertility Goddesses Frigg and Freya.*

Strengths: *A warm, dynamic and compassionate Goddess.*

Weaknesses: *Her lateness nearly caused the death of a small bird.*

Symbolism: *The Rabbits and painted eggs are both potent symbols of fertility, reflecting the nature of this spring Goddess.*

When the Goddess came across a young bird that was dying of cold due to her late arrival, she warmed him up and turned him into a rabbit.

These ancient symbols are still found in our Easter celebrations today when the Easter bunny hides chocolate eggs for the children to find.

Festivals: *Dates of festivals to mark this Goddess range from the Spring Equinox to the first full moon after the Equinox.*

Traditionally people would dress up in new cloths, light bonfires at dawn and decorate eggs as offerings to the spring Goddess.

<http://www.wizardrealm.com/norse/holidays.html>

<http://www.goddess-guide.com/ostara.html>

The History Of Ostara – The ‘Spring Equinox’ The Vernal Equinox – The Festival of Ēostre

By Springwolf, D.D., Ph.D.

The Spring Equinox festival is based in Germanic Paganism. Ēostre or Ostara (Northumbrian Old English: Ēostre; West Saxon Old English: Ēastre; Old High German: *Ōstara) is a goddess in Germanic paganism who, by way of the Germanic month bears her name.

As a pagan holiday Ostara is one of the more confusing and convoluted festivals in terms of its history. It's claimed by German neo-Pagans, Norse, Saxon and Celt. Celts admit that holiday is not one of their original observances and therefore it's accepted to be part of a reconstruction of old Celtic ways.

There is speculation that this holiday owes its roots to the Romans who took their holiday into the invasion of Ireland and even spread into Germanic cultures. However, this does not play out when one reviews Celtic or Germanic mythology and history.

Ēostre derives from Proto-Germanic “Austrō” the translation of which is “to shine”. But the name alone doesn't help us figure out where the holiday started. German philologist, jurist and mythologist Jacob Grimm wrote in his 1835 *Deutsche Mythologie*:

This Ostarâ, like the [Anglo-Saxon] Eástre, must in heathen religion have denoted a higher being, whose worship was so firmly rooted, that the christian teachers tolerated the name, and applied it to one of their own grandest anniversaries.

He states the Old High German adverb *ôstar* “expresses movement towards the rising sun“, as did the Old Norse term *austr*, and potentially also Anglo-Saxon *ēastor* and Gothic *áustr*.

He continues his explanation:

Ostara, Eástre seems therefore to have been the divinity of the radiant dawn, of upspringing light, a spectacle that brings joy and blessing, whose meaning could be easily adapted by the resurrection-day of the Christian’s God. Bonfires were lighted at Easter and according to popular belief of long standing, the moment the sun rises on Easter Sunday morning, he gives three joyful leaps, he dances for joy ... Water drawn on the Easter morning is, like that at Christmas, holy and healing ... here also heathen notions seems to have grafted themselves on great christian festivals. Maidens clothed in white, who at Easter, at the season of returning spring, show themselves in clefts of the rock and on mountains, are suggestive of the ancient goddess.

Many scholars point to some of the earliest references of Ostara which can be found in the writings of an English Monk named Bede (*Venerable Bede*), sometimes known as St. Bede (672/673 – 26 May 735). Now Bede isn’t some fly by night Monk. His monastery had access to one of the most complete and highly regarded libraries of his time. He was a great scholar of history, as well as an adept linguist. His research through ancient writings, allowed him to document knowledge that would have otherwise been lost in his day. He was considered to be the foremost expert on English History. And it is from his research and writings that we have the first documentation on Ostara.

The problem is, by the 19th Century many scholars began questioning Bede’s “research” and writing. Some believe the pagan Goddess concept was a creation of the English Monk because it’s been so difficult to document here story in other histories, be they folklore or accepted mythologies. These academics believe the concept of a pagan festival at this time of year comes from 19th century reconstructions. There are extreme arguments on both sides for and against Bede and his writing of an early pagan Goddess named *Ēostre*.

In 1958 near Morken-Harff, Germany, 150 Romano-Germanic votive inscriptions are discovered. The inscriptions are incomplete as they have worn over time, but they are complete enough to tell they are written to and about the matron *Austriahenea*. In his writings Bede links *Ēostre* to *Austriahenea*. *Astriaahenea* is the older variant of *Aestorhild* which is the ancestor variant to *Ēostre*.

Charles J. Billson a translator, lawyer, and collector of folklore is known for his study and writings of ancient customs. In his search for customs and folklore of the hare, he cites

“whether there was a goddess named Eostre, or not, and whatever connection the hare may have had with the ritual of Saxon or British worship, there are good grounds for believing that the sacredness of this animal reaches back into an age still more remote, where it is probably a very important part of the great Spring Festival of the prehistoric inhabitants of this island”.

Other scholars have noted that little more is known about *Eostre* beyond the one passage provided by Bede. He describes her lights, as goddess of the dawn, were carried by hares. She represents fertility and carnal pleasures that lead to fertility. Because of this she is linked to Aphrodite who was also seen with the hare as a companion, along with satyrs and cupids.

Some have tried to link *Eostre* to the Norse Goddess Freya, but this doesn't make sense. Freya was seen with felines as her companions and not the hare.

Ostara From The Celts

From a Celtic perspective, things get even more confusing. The holiday seems more of a neo-pagan attempt to reconstruct a festival for the vernal equinox. But what it's based on isn't fully agreed to by historians. The holiday has been long associated with Nemetona, who is a Romano-Celtic Goddess of the magikal Grove. Nemetona means 'grove', and she holds special significance to the Celts. The woodlands are long thought to be magikal and sacred places. Her name is thought to be derived from Nemhedh who was (according to the Book of Invasions) the leader of the third invasion of Ireland.

As a goddess of the grove, Nemetona is often seen in the company of the hare, foxes and other woodland creatures. A story from folklore describes the Goddess Nemetona using a hare to carry a message across a battlefield who gives orders to a chieftain that permits his army to win the day. I've looked for reliable resources for this myth and have not been able to find it or any reference to it. I can't tell if this is a modern folktale for entertainment, or if the story has some basis in myth.

So with all this confusion, what exactly is the history of Ostara? There are many who will give you their opinion and tell you it's a pagan holiday that honors the equinox. The equinox is a time to be acknowledged. It occurs twice a year and marks the day when the Earth is neither pointed to or away from the sun. It's perfectly perpendicular, for lack of a better word, to the sun.

Even in the cool wetness of the early spring, it is obvious to all that winter is over. The blooms and buds of the next growing season are pushing through their winter slumber. The rebirth of the world is honored at Imbolg, but it can be seen and felt at Ostara. Whither you connect to the Germanic roots or favor the Celtic version of Ostara, it's a festival that is celebrated by some and honored by many in the pagan communities around the world.

The Purpose of Ostara

Ostara is seen as the time of total balance. The longest day and longest night, not winter and not yet spring. It marks the rebirth of nature and the return of the God who comes to join the Maiden to bring new life and fertility to the coming growing seasons.

For pagans, this is a day of preparation. Clear and cleans old tools and consecrate them for new workings. Bless seeds for spring planting, or start a garden by cleaning the area and tilling the soil. It's a good time for the lady to acquire a new broom and for the gentleman to craft a new staff.

It's also a time for introspection. Meditation and evaluation of the current events and attitudes in your life. Examine where you might be unbalanced and where you might need to let go of the past and prepare for a fertile future. If you've been working extra hard during the winter months, then now you should turn some attention to home and hearth. If you've secluded yourself from the world other than school and work, then now turn some attention to family and friends. Too much of a good thing, still has its draw backs.

Ostara Celebration

On the eve of Ostara, when the sun has set, honor the fertility of the season by sorting seeds to be honored during a festival ritual. If you have children, or if you're a kid at heart, this is a good time to boil eggs and decorate them with beautiful colors and symbols.

As the night progresses, decorate your altar with simple symbols of spring and conduct a small ritual honoring the rebirth of Mother Nature and the coming of spring. Once your honoring has been completed, spend the rest of your evening on introspection.

While the world is quiet and at peace, review your current life and take stock of your emotions toward yourself, others and events in your life. Try not to justify anger or sadness by placing the responsibility of what might be occurring in your life upon someone else. Rather step back without blame and take a look at how you and your actions have contributed to the events, good or bad, in your life.

For those things that are working well, commend yourself. Give yourself some credit and think of something you can do as a celebration or congratulations for your efforts. For those things that have not been going well, take responsibility for your part in the event and forgive yourself of the actions, words or even thoughts that may have contributed to the event. Then think of way to turn things around.

On the day of Ostara, plan a walk through the park or arboretum. Hide the eggs you decorated, and help your children play games to find them. Work in your garden or flower beds and prepare them for the growing season. Spend the afternoon sharing in the preparation of a feast of celebration. A ham, vegetables, and potatoes are always a good sampling for the spring

2. *Read, translate in oral or written form.*

О Г Т А Р А Весеннее равноденствие (19.03 — 21.03)

Остара – праздник Колеса года, середина весны, когда день по длительности равен ночи. *Остара* приходится на весеннее равноденствие 20-21 марта. Праздник связан с весной, пробуждением земли, первыми травами и цветами, первым сокодвижением деревьев, первыми ростками на полях, началом сельскохозяйственных работ – в зависимости от климатической зоны. Вероятнее всего, *Остара* – это богиня земли и растений, земного плодородия, семян, ростков и роста вообще, богиня календарная, отмечающая своим появлением начало сельскохозяйственных работ. Она мало связана с человеческим плодородием – по большей части с земным, что хорошо прослеживается в сохранившихся обрядах: почти не осталось обычаев, связанных с плодородием людей и животных, но очень много – связанных с растениями, с ритуальным возвращением плодородия деревьям и полям. Людей и животных в этот календарный период преимущественно очищали от «скверны зимы», от дыхания смерти, которое могло их коснуться, пока зима правила миром (дымом, прыжками через огонь, метанием огненных стрел, огненными кругами и колёсами, обливанием водой и т.п.), и проводили множество разнообразных ритуальных действий, призванных уберечь их от болезней.

Кроме того, надо помнить, что у многих древних народов год отсчитывался с весны, поэтому весенняя обрядность – в каком-то отношении и новогодняя. В викканской традиции Богиня в этот праздник молодеет, восстанавливает девственность и до Бельтайна выступает в ипостаси Девы, вместе с Богом, который к этому времени вырастает и становится юношей.

Весеннее равноденствие почти повсеместно воспринимается как праздник начала весны и «отворения земли». В зависимости от климатической зоны считалось, что этот день либо окончательно заканчивает зиму и начинает весну, в других, где похолоднее, полагали, что в этот день весна побеждает зиму, но еще не прогоняет ее. У многих народов год отсчитывался с весеннего равноденствия, и поэтому сопровождался многочисленными обрядами и магическими действиями, особенное значение придавалось красному цвету (цвету жизни) или сочетанию красного и белого цветов – цветам жизни и смерти, лета и зимы и т.п. У гуцул считается, что красный и белый – это цвета крови и молока, и детей в марте поят кровью козлят или ягнят, смешанной с молоком – чтобы росли сильными и не болели.

Если проследить народную обрядность, праздник оказывается связан с очищением и защитой: например, проводились обряды изгнания змей (Болгария, Словакия), так как «раскрывшаяся» земля в этот день выпускает наружу зимовавших «гадов» – змей, лягушек, жаб, кусачих насекомых и т.д. Это любопытная группа ритуалов, призванная отогнать или напугать змей: собирали и сжигали весь мусор, накопившийся в доме и дворе, вокруг дома раскидывали горящие тряпки или навоз, обходили его с медными колотушками, били камнями по камням – но в то же время запрещалось убивать змей или наносить им какой-либо вред.

Кстати, с этим же днем связаны поверья и о том, что снова появляется на земле нечистая сила (уже не боится замерзнуть), а заодно просыпаются медведи и домовые (проводились игры "пробуждения медведя", выставлялось угощения для домового). Там, где разводили пчел, проводили очистительное окуривание травами пасеки или (в более теплом климате) праздновали вылет первого роя.

Проводились обряды по защите стад от волков – звонили в колокольчики, били в металлическую посуду и громко кричали: считалось, что волк не подойдет к стадам ближе того расстояния, на которое разносится звон и крик.

Дома в некоторых регионах (Украина, Польша) обводили по кругу топором, чтобы нечисть не переступила, и старались ничего не давать из дома, ни вещей, ни еды (кроме заранее испеченных для этих дней хлебцев) – чтобы не сглазили хозяев и хозяйство. Те, у кого были соломенные тюфяки – сжигали их, и набивали новые.

На 25 марта (а в некоторых областях и за день до того) считалось грехом работать – даже делать самую легкую работу, даже есть поговорка: «Птица гнезда не вьет». Нельзя было отправляться в дорогу (потому что придется увязывать вещи в узел – жизнь себе «завяжешь»), нельзя было печь хлеб и топить печь (чтобы «не запечь землю», не сделать ее неплодной). Женщины в этот день избегали расчесывать волосы, чтобы куры летом не «расчесывали» грядки на огороде, а девушки не плели кос, чтобы потом год не плутать в лесу. В этот день не спаривали скот, не сажали птиц на яйца, да и сексуальные отношения между женами и мужьями тоже не приветствовались. Дом к этому дню должен быть прибран и вычищен. Так же, как в первый день Йольтайда, «день слов», придавалось большое значение тому, что люди говорят и делают: требовалось избегать злых слов и поступков, ссор, обид и ругани.

Считается, что именно в это время птицы возвращаются из вырия, «развязываются птичьи языки», и они начинают петь. Первое птичье пение следовало встречать, имея в кармане хоть немного денег – иначе до следующей весны будешь ходить голодным, сердитым и неимущим. Существовало поверье, что нехорошо в этот день увидеть одинокую ласточку – весь год будешь одиноким или схоронишь супруга. Особенное значение придавалось аистам, как птицам, сулящим домашнее благополучие, и жаворонкам – птицам, приносящим на крыльях весну.

В это же время у славян начинались заклички весны, дети пели веснянки. В день прилета аистов пекли специальные хлебцы в виде аистиной лапы, и раздавали их детям. Один такой хлебец старались закинуть в аистиное гнездо. Другая ритуальная «птичья» выпечка – «жаворонки» и «кулики», использовавшиеся в закличках птиц и весны (детские обряды).

Обязательно зажигались костры, через которые следовало прыгать для защиты от зла и очищения, с той же целью на рассвете умывались водой из реки или источника.

Символика и кухня Остары

Цвета Остары – зеленый, белый, нежно-желтый, светло-лиловый, сиреневый – именно такого цвета и выбираются свечи.

Цветы выбираются преимущественно из луковичных: крокусы, нарциссы, лилии, гиацинты, кроме них: первоцветы, маргаритки, мать-и-мачеха. Цветы выбирают белые, желтые, сиреневые, красных обычно избегают. Еще алтарь украшают заранее взятыми в дом и распутившимися ветками, в том числе и вербой.

Направление обращения, если кто ритуалит – восток. Акцент – на природу и растения, на завершение одного цикла и начало нового.

Пища выбирается легкая, из мяса – если только крольчатина или зайчатина. Преимущественно рыба, яйца, овощи и зелень. Выпечка – хлеб с травами, печенье, кексы, «жаворонки», лепешки.

«Венок»

☞ Для теста:

500 гр. Муки

— 30 гр. дрожжей (тут имеются в виду сырые дрожжи, сухие добавлять в пересчете на массу)

— 1/4 литра молока

— 50 гр. масла или маргарина

— 1 яйцо

— 1 ч. ложка соли

☞ Пряная смесь:

— 1 ч. ложка паприки

— перец

— мускатный орех

— 2 пучка свежих пряных трав. Можно брать больше двух наименований, главное, чтобы общий объем был два пучка. Годится петрушка, шнитт-лук, розмарин, тимьян, кервель... Словом, любая пряная свежая зелень, которую, теоретически, могла достать в "лохматые века" хозяйка в середине марта.

☞ Для обмазки:

— 1 желток, 1 ст. ложка молока

☞ Приготовление:

Муку тщательно просеять в миску, лучше дважды. Дрожжи раскрошить в середину, добавить немного тепловатого молока и сахару, чтобы смесь начала бродить, размешать. Оставить опару минут на 20 (по моему опыту, двадцати минут со свежими дрожжами было очень мало, да и при использовании сухих дрожжей это "нижняя планка". Лучше в обращении с дрожжевым тестом не торопиться). Добавить оставшееся молоко, размягченное (но не топленое!) масло, яйцо, соль. Пряности смешать с мелко рубленой зеленью (следует ли говорить, что палочки мы резать не будем, только листики?), вложить в тесто и хорошо вымесить до гладкости. Вот на этом месте немецкая хозяйка предлагает сразу же приступать к формовке теста, я же настаиваю, что его неплохо бы еще разок оставить полежать, причем желательно в теплом месте. Итак, тесто делим на 2/3 и 1/3. Большую часть раскатываем на три жгута длиной 40 см, из меньшей части - тоже три жгута, но уже тридцатисантиметровой длины. Сплести две косы, свернуть в кольца, большую выложить на смазанный маслом противень, меньшую - на нее, склеив их между собой небольшим количеством воды. Желток размешать с молоком, и полученной смесью обмазать венки. Печь при температуре 180 градусов от 30 до 45 минут.

Зяц

Как уже было упомянуто ранее, *Остара* — это праздник возвращения плодородия земли и торжество Весны над зимними холодами. Весна является главным брачным сезоном зайцев и кроликов и, наверное, именно поэтому зайцы

стали олицетворять плодородие и прочно заняли свое место в качестве спутников или тотемных животных многих лунных богинь, связанных с женскими репродуктивными циклами, сексуальностью и плодородием. Так, в Древней Греции кролики состояли в свите Афродиты. Да и у германской богини плодородия Эостры, покровительницы Остары, был лунный Заяц, который откладывал яйца, символизирующие обновленную жизнь во время ежегодного праздника богини. Именно таким образом возникли обычаи, связанные с «пасхальными яйцами» и «пасхальным кроликом».

Кстати, английское выражение “безумный, как мартовский заяц” (вспомним знаменитого зайца из “Алисы в стране чудес”) появилось именно в результате наблюдений за поведением этих животных в данное время года. Зачастую зверькам предписывают лунную атрибутику, так как Луна сама по себе является символом женской плодovitости. Отсюда возможно и представления о “Лунном Зайце”.

Вообще, зайцы и кролики – одни из самых популярных персонажей в мировой мифологии. Обычно зайцу присущи черты хитреца и ловкача, в некоторых же мифах он символизирует плодovitость и жизнелюбие. Этих животных почитают за их игривый нрав и находчивость в обстоятельствах, при которых куда более крупные животные терпят поражение.

Однако, не везде и не всегда зайцам жилось вольготно. Так в Европе XV-XVI веков на зайцев устраивались самые настоящие гонения, так как считалось, что ведьмы могут оборачиваться зайцами или кроликами, и в таком виде творить свои злобные дела... Но, хотя для нас эта идея и кажется непривычной, она очень типична для европейского ведьмовства. Так, в довольно известном процессе против шотландских ведьм Изабель Гоуди в 1662 году приводила ряд заклинаний, якобы использовавшихся ею для обращения в животных. У этого превращения даже было научное название “лепантропия”. Однако не все официальные лица верили в такую возможность и некоторые полагали, что в здравом уме такое представить невозможно. Впрочем, оставим фантазии на тему зайцев официальным лицам. И будем праздновать.

Крашенные яйца

Одним из символов Остары является яйцо. Есть мнения, что на весенних празднествах, предшествовавших Пасхе, люди обменивались ярко раскрашенными яйцами, символизовавшими потенциал, плодородие, обновление и жизненную силу. Таким образом яйца тысячелетиями ассоциировались с этим временем года.

Вообще, яйцо имеет глубокое и древнее символическое значение. Так мировое или космическое яйцо — это символ, встречающийся во многих культурах. Во многих мифопоэтических традициях известен образ мирового яйца, из которого возникает вселенная или некая персонифицированная творческая сила: бог-творец, культурный герой-демиург, иногда – род людской (имеются фольклорные мотивы рождения человека из яйца или превращения яйца в человека). Чаще всего встречаются мотивы происхождения из верхней и нижней половинок Яйца (или из яйцеобразной хаотической массы) неба и земли или солнца (из желтка). Во многих случаях мировое Яйцо описывается как золотое, иногда ему присущи и другие атрибуты солнца.

Важная роль именно куриных яиц в ритуалах плодородия может объясняться еще и тем, что во многих верованиях оно являлось солярным символом – ведь именно из него рождается Петух – солярная птица, чей крик отгоняет нечистую силу и каждое утро пробуждает Солнце к новому дню. Таким образом, символика праздника – как солярная (яйцо), так и лунная (заяц) одновременно, что ещё раз подчёркивает гармонию и единение противоположных начал в этот день.

А теперь хотелось бы перейти к более практической части. Какие натуральные красители для яиц можно использовать? Самый распространенный краситель – луковая шелуха, но здесь можно дать волю фантазии и вашим талантам и расписывать яйца как вам вздумается.

☞ Примеры натуральных красителей:

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference. Retell.*

ДЕНЬ ВЕСНЯНОГО РІВНОДЕННЯ – СВЯТО З ДРЕВНІМИ КОРЕНЯМИ

Походження свята

В першу чергу слід сказати, що Масляна – це ще язичницьке свято, який був відомий людям до прийняття християнства на Русі. Тоді це був День Сонця, коли млинці символізували саме це небесне тіло: жовте і кругле. Це було прийняття весни, тепла, повернення гарячого й ніжного сонця, яке мало відродити всі рослини до життя. З прийняттям християнства це свято нікуди не подівся. Але слід зазначити, що в церковному календарі такого дня як Масляна не існує. Зате є якась трансформована Сирна седмиця (або в народі – Сирна неділя), яка, втім, і є така от замаскована народна Масляна. Проте церква постаралася викоринити більшість язичницьких традицій відзначення даного дня, залишивши його, в основному, для відпочинку та приємного часу спілкування з Богом. Люди ж намагаються зберегти ті сакральні звичаї та обряди, які так шанували наші прабабусі.

Даждьбожий

Велікодень,
Масляна,
Комоедїци – назви
Дня весняного
рівнодення, одного
з чотирьох
головних свят
календаря Древніх
Словян. Історія
цього свята сягає
корінням у сиву
старовину, до
архаїчних
язичницьких часів.
Вважалося, що в
цей день 25

березня (березозола) річне колесо повертало до літа, починалася світла (явна) половина року. Стародавні вірили, що небесні врата в цей день відкривав, і добрі боги поверталися до людей, а з раю (Ірія) на пташиних крилах прилітали душі покійних предків, щоб відвідати своїх

внучат. А ще більшість слов'янських народів вважало саме цей день початком нового року.

Дійсно, день весняного рівнодення – свято, що має космічне значення, адже саме з цієї дати день ставав довшим ночі.

Святкування супроводжувалося обємною, часто багатоденною, обрядовою частиною. Найважливіше значення приділялося зазиванню весни. У різних регіонах Русі хід святкування міг в якійсь мірі відрізнятись, однак, існували характерні загальні особливості.

Саме святкування, як правило, відбувалося на свіжому повітрі. Молодь ділилася на 2 умовних війська, одне з яких видобувало Весну, а інше боронило Зиму, але в кінці, звичайно ж, здавалося. Якщо дозволяла погода, будувалася і бралася приступом сніжна фортеця.

Влаштовувалися показові бої між воїнами з обох сторін, але перемагали неодмінно прихильники Весни. Боротьба весни та зими, холоду і тепла не випадково оспівувалась саме в день весняного

рівнодення, коли і день з ніччю як би боряться, міряться силами. Як логічне завершення війни, і як головний сенс святкового обряду, наприкінці спалювалося опудало Марени-Зими, зроблене дівчатами з соломи і дрантя. Горів вогонь крадного багаття, а разом з ним горіла-догорала зима, даючи дорогу молодий Весні.

Повсюдно на комоедіці пекли млинці – коми (звідси й назва). Рум'яний круглий блинок уособлював собою Сонце. Ще одне частування – дрібні булочки, закручені особливим чином у формі пташок, як символ повертаються, як тоді вважалося, з Ірія, перелітних птахів. Взагалі ж, частування в день весняного рівнодення у слов'ян були щедрі та багаті. Крім млинців і булочок-пташок подавалися різноманітні м'ясні та рибні страви, випічка, солодощі, хмільні напої.

З приходом на Русь християнства Масляна, як і інші стародавні свята, потрапила під заборону. Однак протягом кількох століть народ продовжував святкувати день весняного рівнодення, як, втім, і більшість інших свят. І лише в XVII столітті інтерес церкви до гонінню древніх свят

поступово затих. Переставши вважатися бісівським веселощами, Масляна була наповнена новим змістом - православним. Зберігся навіть явно язичницький (язичницький) звичай спалювати опудало зими. Що став частиною православного календаря, свято Масляна вже не звігається з датою рівнодення і несе тільки обрядову навантаження - після багатого і щедрого олійного столу починається один з найбільш строгих постів.

Свято Масляна. Традиції та звичаї

Традиції та звичаї цього веселого часу збереглися до наших днів. Тільки деколи суетне життя не дає нам ними вдосталь насолодитися. І даремно, так як безліч приємних хвилин можна пережити, якщо використовувати ті можливості, що надає Масляна, звичаї якою пов'язані з сімєю і простими задоволеннями.

Народна Масляна: традиції і звичаї

Відомо, що гуляння тривають цілий тиждень. Раніше у всіх будинках прийнято було готувати частування і запрошувати гостей. Навіть порядок рандеву був розроблений. Так, у середу зазивали і годували досхочу зятів, у п'ятницю - задоврювали тещу. Починалися веселощі в понеділок. Усім народом виготовляли опудало з соломи, яке ставало символом Масниці. Його носили по селу, а потім спалювали, щоб урожай був багатим, хвороби пішли, а народ жив у мирі та добробуті. Вівторок вважався загравання - це був самий улюблений день для молоді. Повсюдно влаштовувалися веселі ігри, пісні, танці. У цей тиждень сумувати було поганою прикметою!

Як зустрічалася Масляна

Традиції та звичаї шанувалися в старовину. Так, було прийнято, що старша баба в будинку обов'язково ходила до річки (колодязя) і зазивала місяць, щоб він всьому роду щастя подарував! Коли млинці приготують, то перший -- не їдять. Це Δ данина пам'яті пішли членам

роду. Його виносили на вулицю і просили небіжчиків поласувати. Ровилося це з тією метою, щоб душі їх з небес стежили за благополуччям сімейства. Після того як данину пам'яті була віддана, можна було і самим откушати млинчиків.

Гуляння на Масляну

Кожен день влаштовувалися спеціальні ігрища. Особливо цікавим був четвер-розгуляй. У цей день будувалися фортеці і проводилися снігові бої. Особливо азартні могли і на кулаках силушкой богатирської помірятися. Тільки злови не вітала Масляна. Традиції та звичаї були придумані так, щоб основна мета веселощів була виконана: матінка-земля отримала заряд, який будив її від зимової скітості. Для цього і влаштовувалося веселощі, щоб енергетика запалу, радості передалася навколишньої природи, пробудила її, підштовхнула до весняного цвітіння. З точки зору енергетики – прекрасний випадок, який показує, як стародавні руси управляли своєю землею!

Катання на санях

Цікавим є й те, що робили на Русі на Масляну. Перший звичай – кататися і

показувати себе. Багатії каталися на кінних упряжках, красуючись перед відняками, люди з малим достатком любили кататися на санях. Обов'язково в цей день повинні були виїжджати сім'ї, які взимку

одружилися. Так вони подібним чином як би розповідали про свій новий статус, хвалилися перед жителями, і в цей день їх ніхто за це не картав. Це ж стосувалося і майбутніх молодят: на Масляну женихи хвалилися перед усіма своїми нареченими, представляючи їх у всій красі громадськості. У деяких районах Русі на санях потрібно було обов'язково катати повітун – як символ родючості і нового життя.

Катання з гори

На Русі на Масляну також було прийнято кататися з гір на санках. Причому робили це всі – від малого до великого. Однак дорослі до дітей приєднувалися тільки з середи, катаючись вже до кінця тижня. Що стосується молодят і засватана пар, вони повинні були зіхати з гірки

Beltane

vs.

День Майї (Івана Старопечерника)

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Beltane

Beltane, also spelled *Beltine*, Irish *Bealtaine* or *Belstaine*, also known as *Cétamain*, festival held on the first day of *May* in Ireland and Scotland, celebrating the beginning of summer and open pasturing. *Beltane* is first mentioned in a glossary attributed to *Tormac*, bishop of *Cashel* and king of *Munster*, who was killed in 908. *Tormac* describes how cattle were driven between two bonfires on *Beltane* as a magical means of protecting them from disease before they were led into summer pastures—a custom still observed in Ireland in the 19th century. Other festivities included *Maypole* dances and cutting of green boughs and flowers.

Irish divided the year into two main seasons. *Winter* and the beginning of the year fell on *November 1* (*Irish: Samain*) and *midyear* and *summer* on *May 1* (*Irish: Bealtaine*).

These two junctures were thought to be critical periods when the bounds between the human and supernatural worlds were temporarily erased; on May Eve witches and fairies roamed freely, and measures had to be taken against their enchantments.

Termaic derives the word Beltaine from the name of a god Bel, or Bil, and the Old Irish word tene, "fire." Despite linguistic difficulties, a number of 20th-century scholars have maintained modified versions of this etymology, linking the first element of the word with the Gaulish god Belenos (Irish: Belenus).

In early Irish lore a number of significant events took place on Beltane, which long remained the focus of folk traditions and tales in Ireland, Scotland, and the Isle of Man. As did other pre-Christian Celtic peoples, the Irish divided the year into two main seasons. Winter and the beginning of the

year fell on November 1 (Irish: Samain) and midyear and summer on May 1 (Irish: Beltaine). These two junctures were thought to be critical periods when the bounds between the human and supernatural worlds were temporarily erased; on May Eve witches and fairies roamed freely, and measures had to be taken against their enchantments.

Termaic derives the word Beltaine from the name of a god Bel, or Bil, and the Old Irish word tene, "fire." Despite linguistic difficulties, a number of 20th-century scholars have maintained modified versions of this etymology, linking the first element of the word with the Gaulish god Belenos (Irish: Belenus).

<https://www.britannica.com/topic/Beltane>

Beltane - The Fire Festival

Beltane is the Celtic Festival of Beltane (Beltain, Beltainne, Beltaine, Bealtaine, Beltany) which marks the beginning of summer in the ancient Celtic calendar is a

Cross Quarter Day, half way between the Spring Equinox and the Summer Solstice. While the Beltane Festival is now associated with May 1st, the actual astronomical date is a number of days later. The festival was marked with the lighting of bonfires and the movement of animals to summer pastures. In Irish mythology, the beginning of the summer season started with the Fire Festival at Beltane. Great bonfires would mark a time of purification and transition, heralding in the season in the hope of a good harvest later in the year, and were accompanied with rituals to protect the people from any harm by otherworldly spirits. At the Beltany (Beltony) Stone Circle in the North West of Ireland, the sunrise at Beltane is aligned with the only decorated stone in the circle. The Beltany Stone Circle gets its name from Beltane which is associated with the lighting of hilltop fires in a rekindling of the sun.

<http://www.newgrange.com/beltane.htm>

A Detailed History of Beltane

“... There have been many waves of Beltane festivals, each in its own generation with a different facet, but all saying ‘We Need To Celebrate’”
- Margaret Bennett, 2006

To the pastoral Celtic people's of Europe the changing pattern of the seasons was a matter of life and death, and marking these changes key moments in the life of the community. Beltane – “bright fire” – was one such marker celebrated in various forms across Ireland, Scotland and Man as the starting point of summer. A celebration of the time of light and growth to come, Beltane was associated with a variety of practices, from the display of fresh greenery to the baking of Beltane bannocks. Perhaps the most important element, however, was the lighting of Beltane fires on the first of May, which would recall the growing power of the sun and provide an opportunity to cleanse and renew the conditions of a community – both humans and their animals – that had spent the dark months

indoors. In Scotland, the lighting of Beltane fires – round which cattle were driven, over which brave souls danced and leapt – would survive into modern times,

although a process of slow decline saw towns and villages slowly abandon the practice in the nineteenth century. The last Beltane fire recorded in Helmsdale took place in 1820. In the middle years of the century the fires of Fife spluttered out, and by the 1870s they would go unlit in the Shetland Isles. By the start of the twentieth century, Edinburgh, which had for time immemorial seen beacons lit on Arthur's Seat, ceased such public Beltane celebrations.

In 1988 Edinburgh's Beltane fires were brought to life once more, led by Angus Farquhar – then of industrial band Test Dept, who took part in the first Beltane performance, now of NVA. The inspiration here was the idea of recreating a sense of community and an appreciation of the cyclical nature of the seasons and our connection to the environment. With the aid of choreographer Lindsay John and a folklorist Margaret Bennett of Edinburgh University's School of Scottish Studies, this first performance drew on existing folk traditions surrounding Beltane to create a modern celebration of the festival which has continued to grow and evolve as the years have gone by.

This first modern Beltane saw only five performers take to Calton Hill, watched by an audience of fifty to a hundred people. Within five years this had grown to several hundred performers and three thousand audience members, during which time the Society came into place to support the continuation of the festival. While Arthur's Seat had traditionally been the location for Edinburgh's Beltane celebrations, at the time of the planning of the 'new' Beltane Festival a location was needed that was more accessible and central, while still maintaining an association with nature and the environment. Calton Hill also at that time had a bad reputation relating to sex and drugs and was a 'no go' area of the city, and part of the aim was to 'reclaim' that space for the local community through our celebrations.

As the Beltane Fire Festival has grown and developed, change has been inevitable. In 1992, Angus Farquhar organised his last Beltane, and the following year the Beltane Fire Society formed to take on his mantle. By 1999, audience numbers had reached ten thousand, and in 2001 the Festival took on its first paid production manager to co-ordinate the growing event, currently a part-time paid role in an otherwise volunteer organisation. Growing costs, attendance numbers and council licensing requirements meant that in 2004 the decision was made for the previously free

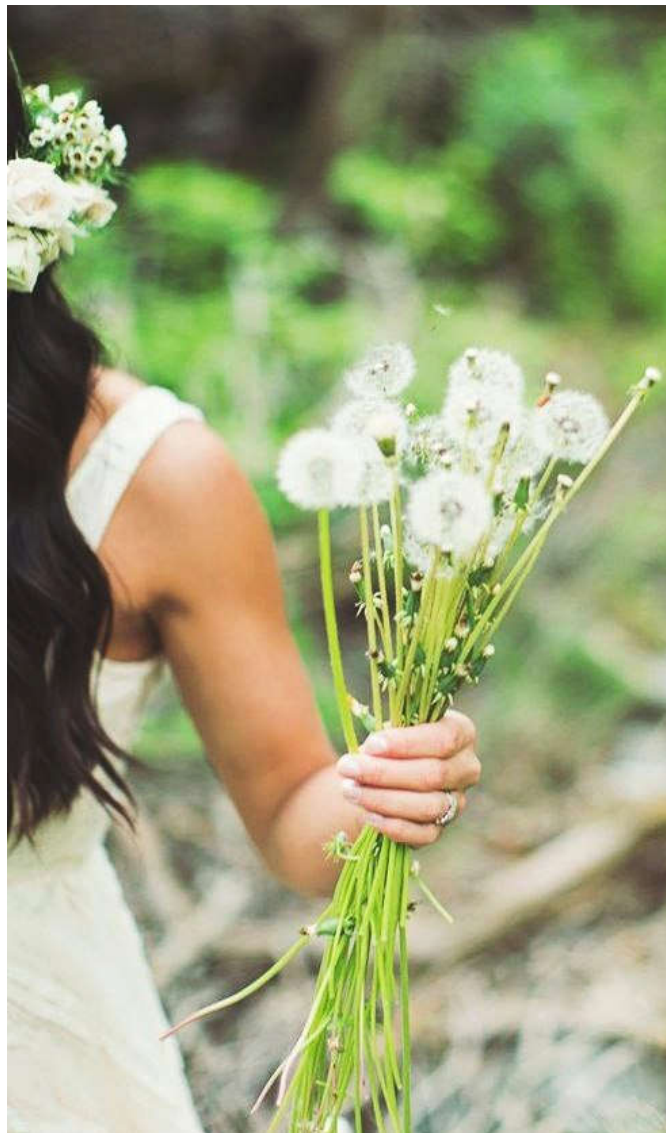

event to be ticketed for the first time. An admission charge did little to effect the festival’s popularity, however, and in 2004 the event sold out for the first time with an audience of twelve thousand. In recent years, the audience has varied between six and twelve thousand people, experiencing a cast of around three hundred performers, plus support groups, technicians and production groups.

As “Beltane” has got bigger, it also expanded outwith the night itself, part of a cultural mileau which helped to spawn several performance groups which would move beyond the bounds of Beltane. Most notable was te POOKa, a performing arts charity which for many years had a symbiotic relationship with the festival, sharing personnel, headquarters and, in its early years, the name “Beltane Productions”. The charitable objectives of the Society, which in part seeks to raise awareness of the Quarter Days of the Scottish seasonal calendar, have also expanded its own performances to mark these complementary festivals. While the festivals of Imbolc and Lughnasadh have generally been small, informal affairs for members of the Society, the most established alternate celebration is Samhuinn – 31st October – when the coming of winter is marked by a public procession in Edinburgh city centre.

Despite these changes, BFS remains a volunteer-run community charity, with the performance on the night itself at its core. And, while the performance itself has grown and changed, it has firmly retained key elements – the procession of the May Queen, the death and rebirth of Green Man, the lighting of the bonfire – which provide a backbone of continuity while allowing a huge amount of flexibility within each group and each character as to how they wish to engage with and shape the story of our Festival. The Beltane fires have returned to Edinburgh in a vibrant, modern tradition which has become a world-renowned spectacle.

<https://beltane.org/a-detailed-history-of-beltane/>

2. Read, translate in oral or written form into English.

Б Е Л Ь Т Е Й Н Праздник Начала Лета (30.04 — 01.05)

Отмечаемый в ночь на 1 мая праздник, Бельтейн — один из двух самых важных праздников кельтского календарного года, который делился на два равных периода, открывавшихся большими праздниками — Самайном и Бельтейном. Эти даты были связаны с важнейшими вехами скотоводческого календаря: выгоном скота на летние пастбища в первые числа мая и возвращение его в стойла на зимний период, к 1 ноября. С древности обряды, приуроченные к этим двум праздничным дням, имели большое сходство между собой, так как по существу смысловое значение их совпадало: обрядовыми действиями люди стремились обеспечить благополучие своей семьи, всей общины, сохранить основу их благосостояния — скот и посевы. Как и на Самайн, центральным ритуалом праздника Бельтейн было разжигание больших костров на вершинах гор или расположенных вблизи селения высоких холмов.

По своему происхождению этот обряд, судя по отдельным сохранившимся фрагментам и по описанию его в исторических источниках, связан с культом солнца, составлявшим важную часть языческих верований древних кельтов. Вот как описывался этот ритуал в средневековых источниках: в течение нескольких дней перед 1 мая жители общины собирали топливо для костров Бельтейна. Только определенные породы деревьев можно было класть в такой, считавшийся священным, огонь. На вершине горы готовили место и топливо для двух костров, а вокруг обоих костров рыли круглый ров, достаточно просторный, чтобы вместить всех собравшихся.

В канун Бельтейна во всех домах селения гасили огни. Задолго до рассвета жители выходили из домов и начинали подниматься вверх, по склону, гоня перед собой весь свой домашний скот. Процессию возглавляли друиды, облаченные в белые плащи. Достигнув подготовленного для костра места, все становились в ров вокруг костра и молча ждали рассвета. Когда восток начинал алеть, особо уважаемые в селении люди добывали огонь для костра (путем трения друг о друга двух сухих кусков дерева).

Костер зажигался с появлением первых лучей солнца. Пели торжественный гимн солнцу, после чего собравшиеся трижды обходили по рву костер, три раза также прогоняли через огонь скотину (по узкому проходу между кострами), с зажженными

факелами в руках обходили животных, вокруг своих земельных участков и домов. Этими же факелами зажигали и новый огонь в очаге.

Цель церемоний с огнем была двоякая: более древняя — умилоствление и почитание сил природы и прежде всего бога солнца, направленное на то, чтобы сохранить невредимыми стада, получить хороший приплод скота, урожай на полях. На Шетландских островах эти костры горели обычно три дня, и в эти дни ранним утром каждый житель селения должен был приветствовать солнце, сказав ему: «Доброе утро!» («Gude morneen!»).

Таким образом, Бельтейн обозначает начало нового жизненного цикла, пришедшего из зимы или ночи (из потустороннего, из-за моря etc.), обозначает победу порядка над хаосом, а сверх того — так же, как в канун Самайна — это время, когда истончается граница между мирами, время соприкосновения реальностей. Однако надо помнить, что Бельтейн и Самайн противостоят друг другу в колесе года, и некоторые различия специально акцентировались в ритуалах: например, щедрость, которую следовало проявлять на Самайн прямо противоположна традиции ничего никому не давать из дома на Бельтейн, кроме приготовленной заранее и специально для ряженных еды. Считалось дурной приметой поделиться с кем-нибудь в майский день водой, едой, угольком от очага, молоком своих коров, солью, одолжить посуду и т.п. Во многих местностях даже традиционные майские хлебцы «на удачу» (совсем простенькие по составу, мука, нередко овсяная, и вода) замешивались и пеклись только собственноручно. К Самайну все, что можно, вносилось в дом — потому что после этого праздника все, оставшееся за пределами человеческого жилья, становилось собственностью фэйри. В Бельтейн, наоборот, ломали и сжигали все лишнее.

Если рассматривать значение Бельтейна в сельскохозяйственном календаре, то сразу надо отметить разницу между обрядностью кельтских народов (скотоводческий тип) и англосаксонских (земледельческий): обряды Бельтейна у этих двух групп совершенно различны, и имеют лишь несколько точек пересечения. Можно выделить следующие общие черты, свойственные торжествам всех празднующих его народов, вне зависимости от занятий. Это, во-первых, потухание всех зимних огней и разжигание нового, летнего, праздничного огня; во-вторых — жертвоприношение (бескровное и/или кровавое); и, в-третьих, встреча рассвета праздничного дня. Прочие традиции и обряды весьма разнообразны и связаны преимущественно с типом ведения хозяйства в той или иной местности.

Праздничный стол Бельтейна

Собственно, при учете ведения натурального хозяйства к началу весны из «изысков» почти ничего не остается. Поэтому первое и основное — пирожки «с чем осталось в кладовой», преимущественно с зеленью — в частности и с той, которую предусмотрительная хозяйка успела вырастить на подоконнике. В пирожки же отправляются остатки меда, сушеных яблок и пр. Похлебка из зелени — зеленые щи, щавелевый суп (можно с сухими грибами). Молоко — подслащенное медом, сахаром, «миндальное молоко», заварной крем. Ну, и пиво, оговоренное классиками :)

Ирландский суп из крапивы

- 3 столовые ложки сливочного масла
- 3 стакана картофеля, почищенного и порезанного
- 1 луковица, нарезанная
- 2 лука-порея средних размеров, порезанных
- Соль и перец по вкусу
- 5 стаканов куриного бульона
- 1 стакан молодых листьев крапивы, помытых и порезанных
- 1 стакан сливок

Расплавьте масло на дне кастрюли. Добавьте картофель, лук и лук-порей в масло. Посолите и поперчите по вкусу. Оставьте на слабом огне на 10 минут. Добавьте куриный

бульон. Доведите до кипения, уменьшите огонь и добавьте листья крапивы (молодые листья можно смело трогать руками — они не обожгут). Варите лишь несколько минут. Добавьте сливки. Блендером сделайте суп-пюре и подавайте на стол в горячем виде.

Щавелевый суп

- 200 грамм сливочного масла
- 2 большие луковицы, мелко нарезанные
- 4 зубчика чеснока, почищенные и мелко нарезанные
- 10 стаканов листьев щавеля, плотно упакованных
- 4 стакана куриного бульона
- ½ стакана порезанной петрушки
- 1 чайная ложка соли, или по вкусу
- 1 чайная ложка перца, или по вкусу
- 2 чайные ложки мускатного ореха
- Щепотка красного перца
- 1 стакан простокваши (см. примечание)
- Лук и яйца, сваренные вкрутую, для заправки

Расплавьте масло на дне кастрюли. Добавьте лук и чеснок, накройте крышкой и готовьте примерно 15 минут на среднем огне. Добавьте щавель и готовьте еще 5 минут. Залейте куриный бульон, добавьте петрушку, соль, перец, мускатный орех и красный перец. Блендером сделайте суп-пюре. Снова нагрейте и поварите на слабом огне. Разлейте по глубоким тарелкам и добавьте сметану. Подавайте на стол с луком или яйцами.

Цветочный пунш

- 1,1 литра красного грейпфрутового сока
- 4 столовые ложки сахара
- 40 мятных листочков
- 1 литр красного вина
- 1 литр крепкого чая, охлажденного
- Сок 3 лимонов
- Набор съедобных цветов, таких как настурции, ноготки, примулы, анютины глазки, огуречник аптечный и цветки апельсинового дерева и яблони.

Нагревайте грейпфрутовый сок с сахаром, пока сахар полностью не растворится. Добавьте листья мяты и дайте настояться ночь. Процедите получившуюся жидкость, чтобы избавиться от листьев, и добавьте вино, чай и лимонный сок. Поставьте в холодильник охлаждаться хотя бы на 2 часа.

Молочный пунш

Молочный пунш можно приготовить разными способами. Самый распространенный вариант — это смешать одинаковое количество горячего виски и теплого молока. А теплое сливочное масло, сахар, корицу, мускатный орех или гвоздику можно добавить по вкусу.

Весенний пудинг

Растение с зазубренными листьями, манжетка, получило такое название, потому что напоминает плащ Девы Марии на средневековых картинах. Тем не менее считается, что это растение священо для Богини. А пудинг, приготовленный по этому рецепту, кельты обычно готовили весной.

- 450 грамм листьев горлеца, верхушек крапивы, листьев одуванчика и листьев манжетки
- ¾ стакана ячменной крупы, промытой
- Соль по вкусу
- 1 яйцо
- 1 столовая ложка сливочного масла

Порежьте листья зелени и посыпьте их промытой ячменной крупой. Посолите по вкусу. Варите в муслиновом мешочке около 2 часов. Перед тем, как подавать на стол,

смешайте травы с яйцом и взбейте, добавьте масло и соль. Придайте массе форму маленьких пирогов и поджарьте в небольшом количестве жира.

Салат Зеленого Человека

Зеленый Человек, которого также называют Лиственный Человек или Майский Король, — это древний образ супруга Богини. Сегодня его изображения украшают колонны древних церквей и соборов, где он выглядывает из-под резных веток и листьев.

- 5 стаканов порезанного зеленого листового салата
- 2 стакана свежих листьев одуванчика
- 6–8 кусочков бекона
- 2 столовые ложки белого уксуса
- 2 чайные ложки сахара
- Соль по вкусу

Крупно порежьте листья одуванчика. Бекон порежьте на кусочки примерно 2 сантиметра и поджарьте, пока они не станут хрустящими. Слейте в стакан жир. Добавьте в кусочки бекона уксус, сахар и соль, залейте жиром и доведите до кипения. Посолите по вкусу и подайте на стол.

Майское вино

Продолжаем тему напитков к грядущему майскому дню: некоторые из вас беспокоятся, что "мед" Бельтейна настояться не успеет. Если Вы по времени и правда ограничены, попробуйте вариант, который может настояться за ночь в холодильнике (но лучше хотя бы две).

Ингредиенты:

- полусладкое белое вино*
- горсть клубники
- горсть подмаренника душистого или мяты (что найдете)

Помойте, очистите клубнику, порежьте на половинки и забросьте в кувшин так, чтобы заполнить его на четверть или на треть.

Ополосните мяту или/и подмаренник и добавьте поверх клубники несколько веточек. Залейте вином и уберите на сутки-двое в холодильник.

Если Вам нужен походный вариант, то можно открыть бутылку, слить оттуда вино в один стакан (т.е. не всю жидкость), добавить клубнику и мяту и, если останется место, вернуть часть вина обратно. Останется только закупорить бутылку пробкой, выдержать ночь в холодильнике и брать с собой на празднование.

*Технология производства полусладких вин такая, что хорошими могут быть только дорогие сорта. От бюджетных болит голова, в отличии от сухого. Просто от способа прерывания брожения. Поэтому тем, кому сухое кислотовато, а хорошее дороговато лучше брать не полусладкое, а сухое с добавлением меда или сиропа. Спасибо Марие Сургай за хорошее добавление). Веселого вам Бельтейна!

Рецепты собраны из книги "Кельтская народная кухня" Джоана Асала.

<https://new.vk.com/witchofthewilds>

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference. Retell.*

Прачі в'ють - Івана чуть

До повсякденних клопотів; пов'язаних з весняною сівбою та висаджуванням городніх культур, додавалася ще одна важлива для жіноцтва робота — вивілювання полотна. Протягом осінньо-зимового і частково весняного сезонів селяни обробляли льоносоломку та коноплі, микали мички, заготовляли прядиво й ткали полотно.

Традиційно одяг, речі господарського вжитку виготовляли лише з доморобного полотна. Ця нелегка праця лягала переважно на ніжні жіночі плечі, а тому, щоб заздалегідь навчити народного р'юкомесництва, матері й бабусі ще з дитинства навчали дівчаток ткацької справи. В одній з давніх веснянок мовиться:

— Ой весно, весно,
весняночко,
Де ж твоя дочка-паняночка?
— Десь у садочку шиє
сорочку,
Шовком та біллю вишиває,
Своїм мильному пересилає:
— Надівай її щонеділеньки,

*Згадуй мене щогодиноньки,
Шовком я шила, біллю р'убила
Для свого милого, що любила.*

Для того, щоб виткане полотно мало приємний зовнішній вигляд, його, як подекуди й пряжу, вивілювали на сонці. Процес цей відомий на всьому терені України.

Ткали полотно переважно в лютому та березні. До іочатку сіви намагалися впоратись із цією тр'юдомісткою роботою. З настанням теплих сонячних днів — а це було переважно в травні — починали вивілювати тканину. Найкращим днем для початку вважалося свято Івана Старопечерника, яке припадає на 2 травня.

Зранку господині виносили сүвої полотна до річок та ставків, і зүсівіч линула обрядова пісня, яку свого часу записали Осип та Федір Бодянські:

*Ой білила дівчинонька біль, біль,
Да внадився козаченько в двір, в двір:*

*— Одчиняй же, дівчинонько, сіни,
Трохи мене собаки не зіли!*

*Ой дівчинонько, вірная дружино,
Я без тебе, серденько, загину.*

*— Да хіба в же я да безбатьківна була,
Щоб я тобі загинути дала.*

*— Дівчинонько, вірная дружино,
Да подай, серце, у віконце сірмяжину,
Я без тебе, серденько, загину!*

*— Да хіба в же я безбатьківна була,
Щоб я тобі да загинути дала.*

*— Да куплю ж тобі да
рогожу з рогозу —*

*Да таки тебе,
серденько, не ізморожу.*

*Да куплю тобі да й ще
ж нагаєчку, —*

*Щоб не забула мого
звичаєчку.*

Змочене водою полотно звивали прачами і розстеляли долі, щоб його вивілювали сонце та вітер. Коли ж ляна тканина просихала, її знову скроплювали водою. Цей процес тривав доти, доки доморовний вирів не ставав білим і м'яким. Залежно від погодніх умов, сүвої тримали на сонці протягом тижня, а то й вільше. Починати роботу годилося з пісні.

Процес вивілювання полотна сүпроводжувався різноманітними обрядовими діями. Найвідомішим

Sitka

vs.

Івана Купала

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Litha

Litha / Midsummer

Summer Solstice, Samradh, Aerra Litha, Gathering Day, Vestalia, Feast of Epona, Gŵyl Ganol yr Haf (Welsh), Alban Hefin (Druid, 'Light of the Shore'), Midsomarsblot (Norse)

~ June 20-23

Litha, or Midsummer, celebrates the summer solstice. It is the longest day of the year, when the earth is at its closest tilt to the sun. Midsummer marks the end of the waxing year and beginning of the waning year, when the sun's power begins to fade and the days grow shorter. It is opposite to Yule, or Midwinter, which marks the shortest day of the year.

It is thought the term 'Litha' comes from Anglo-Saxon names for the months roughly corresponding to June and July (the "early Litha month" and the "later Litha month").

At this time, the powers of nature reach their highest point. The days are warmer and the earth is bountiful. Midsummer marked the middle of summer in ancient times, with the beginning of summer at Beltane and the end of summer at Lughnasadh (Lammas).

Astronomically, Litha marks the first day of summer,

which is reflected on North American calendars.

The mythos of Litha celebrates light's triumph over darkness and that of the bountiful beauty that light brings into our lives. In Wicca, it is thought the Sun God is at his zenith, and the Goddess moves towards her mother aspect. Traditionally, it is thought this is the time when the Oak King is bested by the Holly King. The Oak King is thought to rule from Midwinter (Yule) to Midsummer (Litha), a period of fertility, expansion and growth. He is 'slain' by the Holly King at Litha (to rule from Midsummer to Midwinter), a period of harvest, withdrawal and wisdom.

The date roughly corresponds to the Christian Feast of St. John (Johnmas) on June 24. The Oak King and Holly King can be compared to the John the Baptist and Jesus, with Jesus' birth celebrated at the winter solstice (Yule) and John's celebrated at the summer solstice (Litha). This time is also associated with the festival of Vestalia, which celebrated the Roman goddess of virginity, and the Feast of Epona, the Roman goddess of the horse and fertility.

Midsummer is a great time to connect with nature and the outdoors. It is associated with much joy and feasting, including honeycakes and fresh fruit. Flowers, oak trees and sun wheels are common symbols. Bonfires were common, and some would leap over the flames to encourage fertility, purification, health and love. It is also thought that faeries abound at this time, and it was customary to leave offerings for them in the evening. Traditionally on Midsummer Eve, it was said elves, sprites, and faeries are found in great numbers, making this a great time to commune with them if you so choose! In Ireland, this day is dedicated to the faery goddess Aine.

<https://thenewpagan.wordpress.com/midsummer-litha/>

Midsummer (St John's Day)

Midsummer, also known as St John's Day, is the period of time centred upon the summer solstice, and more specifically the Northern European celebrations that accompany the actual solstice or take place on a day between June 19 and June 25 and the preceding evening. The exact dates vary between different cultures. The Christian Church designated June 24 as the feast day of the early Christian martyr St John the Baptist, and the observance of St John's Day begins the evening before, known as St John's Eve.

These are commemorated by many Christian denominations. In Sweden the Midsummer is such an important festivity that there have been serious discussions

to make the Midsummer's Eve into the National Day of Sweden, instead of June 6. It may also be referred to as St. Hans Day.

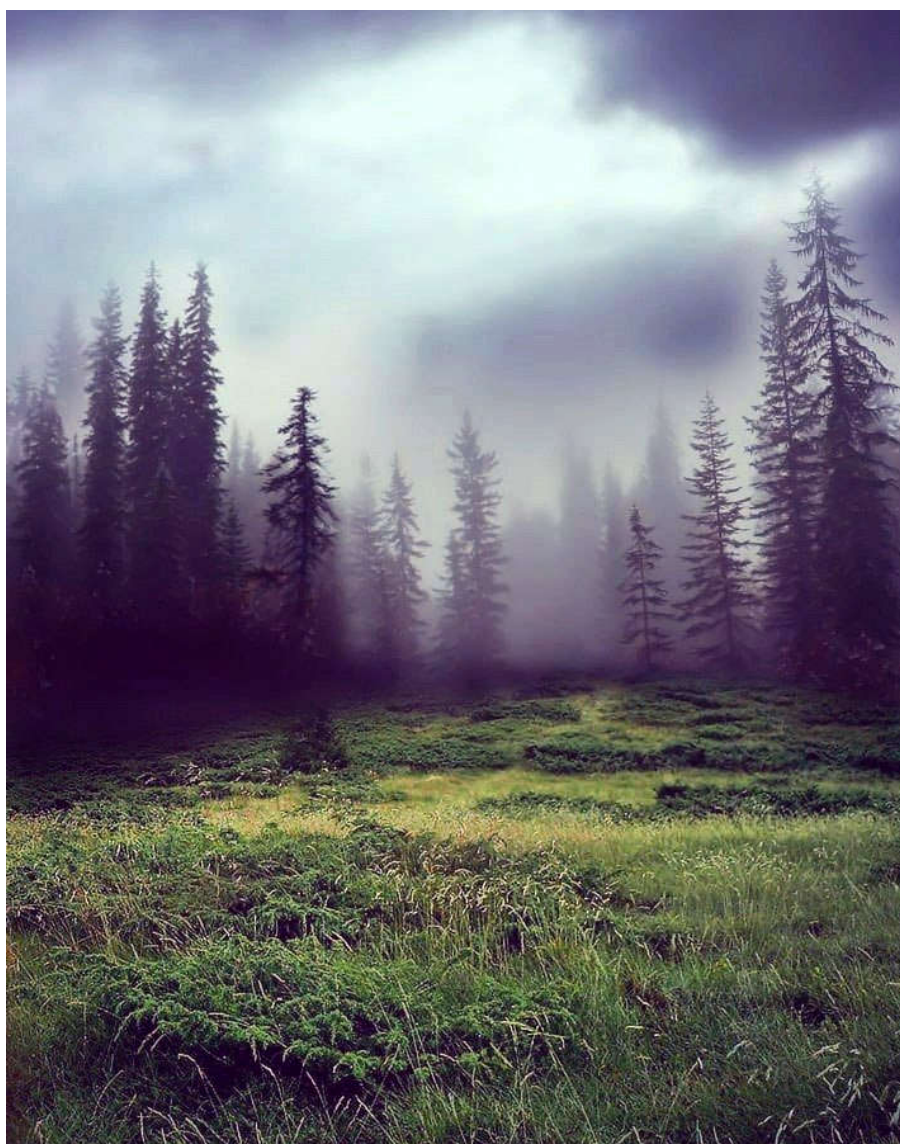
Background

European midsummer-related holidays, traditions, and celebrations are pre-Christian in origin. They are particularly important in geographic Northern Europe – Sweden, Denmark, Norway, Finland, Estonia, Latvia and Lithuania – but is also very strongly observed in Poland, Russia, Belarus, Germany, Netherlands, Ireland, parts of the United Kingdom (Cornwall especially), France, Italy, Malta, Portugal, Spain, Ukraine, other parts of Europe, and elsewhere – such as Canada, the United States, Puerto Rico, and also in the Southern Hemisphere (mostly in Brazil, Argentina and Australia), where this imported European celebration would be more appropriately called "Midwinter".

Midsummer is also sometimes referred to by some Neopagans as Litha, stemming from Bede's *De temporum ratione* which provides Anglo-Saxon names for the months roughly corresponding to June and July as *se Ærra Lipa* and *se Æfterra Lipa* (the "early Litha month" and the "later Litha month") with an intercalary month of *Lipa* appearing after *se Æfterra Lipa* on leap years. The fire festival or Lith-Summer solstice is a tradition for many pagans.

Solstice celebrations still centered on the day of the astronomical summer solstice. Some choose to hold the rite on June 21, even when this is not the longest day of the year, and some celebrate June 24, the day of the solstice in Roman times.

Although Midsummer is originally a pagan holiday, in Christianity it is associated with the nativity of John the Baptist, which is observed on the same day,

June 24, in the Catholic, Orthodox and some Protestant churches. It is six months before Christmas because Luke 1:26 and Luke 1.36 imply that John the Baptist was born six months earlier than Jesus, although the Bible does not say at which time of the year this happened.

In Estonia, Latvia, Lithuania and Quebec (Canada), the traditional Midsummer day, June 24, is a public holiday. So it was formerly also in Sweden and Finland, but in these countries it was, in the 1950s, moved to the Friday and Saturday between June 19 and June 26, respectively.

In Wicca, practitioners celebrate on the longest day and shortest night of the year which has not had a set date since the retirement of the 13-month Celtic calendar.

History

The celebration of Midsummer's Eve (St. John's Eve among Christians) was from ancient times a festival of the summer solstice. Bonfires were lit to protect against evil spirits which were believed to roam freely when the sun was turning southward again. In later years, witches were also thought to be on their way to meetings with other powerful beings.

The solstice itself has remained a special moment of the annual cycle of the year since Neolithic times. The concentration of the observance is not on the day as we reckon it, commencing at midnight or at dawn, as

it is customary for cultures following lunar calendars to place the beginning of the day on the previous eve at dusk at the moment when the Sun has set. In Sweden, Finland, Latvia and Estonia, Midsummer's Eve is the greatest festival of the year, comparable only with Walpurgis Night, Christmas Eve, and New Year's Eve.

Ancient Romans would hold a festival to honor the god Summanus on June 20.

In the 7th century, Saint Eligius (died 659/60) warned the recently converted inhabitants of Flanders against the age-old pagan solstice celebrations. According to the *Vita* by his companion Ouen, he'd say: "No Christian on the feast of Saint John or the solemnity of any other saint performs *solestitia* [summer solstice rites] or dancing or leaping or diabolical chants."

As Christianity entered pagan areas, midsummer celebrations came to be often borrowed and transferred into new Christian holidays, often resulting in celebrations that mixed Christian traditions with traditions derived from pagan Midsummer festivities. The 13th-century monk of Winchcomb, Gloucestershire,

who compiled a book of sermons for the feast days, recorded how St. John's Eve was celebrated in his time:

Let us speak of the revels which are accustomed to be made on St. John's Eve, of which there are three kinds. On St. John's Eve in certain regions the boys collect bones and certain other rubbish, and burn them, and therefrom a smoke is produced on the air. They also make brands and go about the fields with the brands. Thirdly, the wheel which they roll.

The fires, explained the monk of Winchcombe, were to drive away dragons, which were abroad on St. John's Eve, poisoning springs and wells. The wheel that was rolled downhill he gave its explicitly solstitial explanation: "The wheel is rolled to signify that the sun then rises to the highest point of its circle and at once turns back; thence it comes that the wheel is rolled."

On St John's Day 1333 Petrarch watched women at Cologne rinsing their hands and arms in the Rhine "so that the threatening calamities of the coming year might be washed away by bathing in the river."

Saint John's Eve

The evening of 23 June, **Saint John's Eve**, is the eve of celebration before the Feast Day of Saint John the Baptist. The Gospel of Luke (Luke 1:36, 56–57) states that John was born about six months before Jesus; therefore, the feast of John the Baptist was fixed on 24 June, six months before Christmas Eve. This feast day is one of the very few saints' days which commemorate the anniversary of the birth, rather than the death, of the saint being honored.

The Feast of Saint John closely coincides with the June solstice, also referred to as Midsummer in the Northern hemisphere. The Christian holy day is fixed at 24 June; but in most countries festivities are mostly held the night before, on Saint John's Eve.

Symbolic elements

Fire

Fire is the most typical element associated with the Saint John's Eve celebration. In many countries, such as Croatia, bonfires are lit on the evening of 23 June for people to jump over.

- In Croatia, the feast is called *Ivanje* (Ivan being Croatian

for John). It is celebrated on June 23, mostly in rural areas. Festivals celebrating Ivanje are held across the country. According to the tradition, bonfires (*Ivanjski krijesovi*) are built on the shores of lakes, near rivers or on the beaches for the young people to jump over the flames.

- The Danes often meet with family and friends to have dinner together. If the weather is good, they then proceed to a local bonfire venue. Here the bonfire with the effigy of a witch on top is lit around 10 pm. Beforehand, a bonfire speech is often made, at large events normally by a well-known person. According to popular belief, St John's Eve was charged with a special power where evil forces were also at work. People believed that the witches flew past on their broomsticks on their way to the Brocken. To keep the evil forces away, the bonfires were usually lit on high ground. Placing a witch – made of old clothes stuffed with hay – on the bonfire is a tradition which did not become common until the 20th century.^[2]

- In some rural parts of Ireland, particularly in the north-west, Bonfire Night is held on St. John's Eve, when bonfires are lit on hilltops. Many towns and cities have "Midsummer Carnivals", with fairs, concerts and fireworks, around the same time. In County Cork in southwest Ireland the night is commonly referred to as bonfire night and is among the busiest nights of the year for the fire services.

Medicinal plants

Traditionally, women collect several species of plants on St. John's eve. These vary from area to area, but mostly include fennel, rue, rosemary, lemon verbena, mallows, laburnum, foxgloves and elder flowers. On the Feast of St. John, it is customary to gather the perennial herb "St. John's Wort". It's long been seen as a means to keep evil away, and since medieval times, the herb has been hung over doors, windows and icons to keep witches and evil spirits away. It is also used medicinally, and was used thus by the Knights Hospitallers. In some areas, they are dipped in a

vessel with water and left outside exposed to the dew of night until the following morning when people use the resulting flower water to wash their faces.

Yarrow has been used since ancient times for healing wounds, and its essential oil has anti-inflammatory properties. Yarrow was also used as a ward against evil, and traditionally it was burned on the eve of St John's Day.

Bracken (*Pteris aquilina*) is sometimes called brake or female fern. The minute spores of this fern were reputed to confer invisibility on their possessor if gathered at the only time when they were said to be visible, i.e., on St. John's Eve at the precise moment at which the saint was born.

In Denmark, the celebration is called sankthans or sankthansaften ("St. John's Eve"). It is the day where the medieval wise men and women would gather special herbs that they needed for the rest of the year to cure people.

Night on Bald Mountain

Modest Mussorgsky's composition *Night on Bald Mountain* was originally titled *St. John's Night on the Bare Mountain*. The first version appeared in 1867 and was revised around 1872 and again in 1880. In this last version he added a hauntingly beautiful quiet ending; in which a church bell announces the dawn, and daybreak chases away the evil spirit. *Night on Bald Mountain* has remained an audience favorite ever since its appearance in Walt Disney's landmark movie, *Fantasia*.^[5]

Food

Customarily, in Connaught, Ireland, a special dish called "Goody" was made. This was white 'shop-bread' which had been soaked in hot milk and flavored with sugar and spices. It was usually made in a large pot that was either placed on the communal bonfire or heated on a smaller fire close by. Revelers brought their own spoons and bowls if they wanted to share in the "Goody."

Traditional celebrations

England

The feast of St. John the Baptist, is one of the quarter days in England. The town of Midsomer Norton, in Somerset, England, is sometimes said to be named after the Feast Day of St John the Baptist, which is also the parish church. Wynkyn de Worde (d. 1534) of old England cooked a special soup for the occasion in the manner of his ancestors.

It was the custom in Yorkshire for every family who had come to live in the parish within the last year to put a table outside their house, on St. John's Eve, and place on it bread and chee beer and offer this to anyone who passed by. Any of the parish might help themselves, and if the fortunes of the family ran to it, would be invited indoors for a further supper and a festive evening. By this means the newcomers to the parish made many acquaintances and friends, and were helped to see themselves as having a definite place in the local community.

<https://en.wikipedia.org/wiki>

Midsummer (or Litha, Sonnenwende, Sankthansaften, Midsommardagen, etc.), is without a doubt, a day with heavy connections to the sun.

S or those of us in the Northern Hemisphere, Midsummer is the longest ‘day’ of the year, as the sun appears in the sky for far longer than any other day of the year. In certain places of the Northern hemisphere including parts of Scandinavia, the sun may never fully set, giving locals an eye-witness view to what’s colloquially known as a ‘midnight sun’. As such, it should come as no great

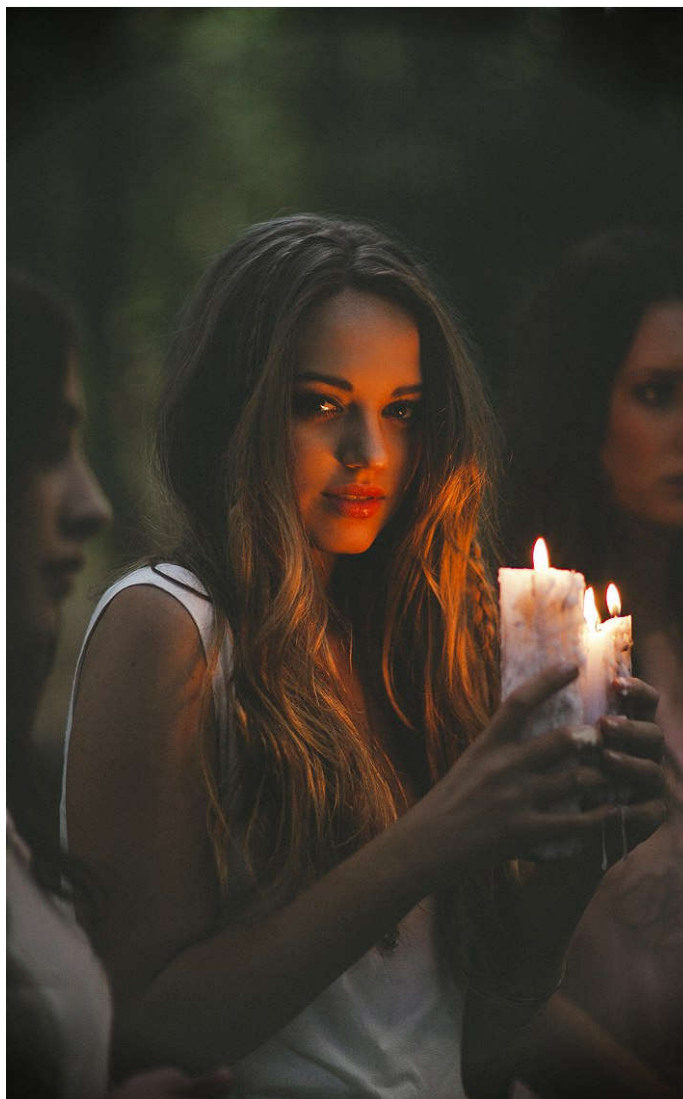
surprise that in pre-Christian times, as well as for pagans and Asatru today, the day is marked with celebration honoring the sun itself.

Sunna (or Sol) is described in our tradition as the Goddess who in her chariot drawn by horses guides the sun in its track, as her brother Mani similarly drives the moon coursing through the sky. We have no actual depiction in the archaeological record of Sunna herself, the closest we come is the Trundholm sun chariot from the Nordic Bronze Age (1700 BCE – 500 BCE) found in Denmark, which depicts the sun (not the Goddess) being pulled by a horse drawn chariot, and the wheels of the chariot are clearly in the form of solar crosses, or sunwheels.

From ancient sources going back thousands of years, we have two types of sunwheels present in the archaeological record. The first is known as a solar cross, which is a circle bisected by a horizontal, and a vertical line arranged in the shape of a cross. The other incorporates the sowilo rune (which literally means ‘sun’) and may be known as a fylfot or swastika (which infamously was misappropriated by the Nazi party in World War II). Variations of this later type of sunwheel can incorporate a varying number of sowilo runes (two or more) into its symmetrical design.

Grimm’s Teutonic Mythology describes the traditional folk practices for Midsummer celebrations in the areas where the Norse Gods were once (and in some cases still are) honored is to set a sunwheel (or a wagon wheel) on fire. In some cases the wheel was simply lit locally and incorporated into the Midsummer bonfire. In other cases people trekked out into the countryside, found a hill, set the sunwheel on fire, and let it roll down the hill as they chased after it, people watching and cheering as they watched it roll along it’s fiery way, as vegetation caught fire. Sometimes mini-fires were set in the fields, as a way of directly burning in offering the crops that the sun had helped to grow, or fragrant herbs were tossed into local bonfires instead.

<http://www.patheos.com/blogs/pantheon/2010/06/wyrd-designs-litha-sunwheels-alight/>

*Litha or Midsummer, a time of bonfires, mugwort, mythical beings, nights
and days of mischief and love.*

The veil is thin. The Celts, the Norse and the Slavs believed that there were three ‘spirit nights’ in the year when magic ran amok and the Otherworld was near. The first was Halloween, the second was May Eve and the third was Midsummer Eve. All sorts of enchantments are in the air now and Spirits and Fairies abound. What follows here are some of them. These are not your good fairies but tricksters and darker spirits.

Will-o’-the-wisp

A will-o’-the-wisp, Medieval Latin: “foolish fire”, is an atmospheric ghost light seen by travellers at night, especially over bogs, swamps or marshes. It resembles a flickering lamp and is said to recede if approached, drawing travellers from the safe paths. The phenomenon is known by a variety of names, including jack-o’-lantern, friar’s lantern, hinkypunk, and hobby lantern in English folk belief, well attested in English folklore and in much of European folklore.

The names will-o’-the-wisp and jack-o’-lantern are explained in etiological folk-tales, recorded in many variant forms in Ireland, Scotland, England, Wales, Appalachia, and Newfoundland. In these tales, protagonists named either Will or Jack are doomed to haunt the marshes with a light for some misdeed.

In European folklore, these lights are believed to be spirits of the dead, fairies, or a variety of other supernatural beings which attempt to lead travelers to their demise.

The Will o’ the Wisp and the Snake by Hermann Hendrich (1854-1931) / Public Domain via Wikimedia Commons

Sinky-Punk

Its flame burning through the darkness guides unsuspecting travellers into swamps or over cliffs. Bands of them are often found at the site of Shipwrecks.

Another name for the Will-o’-Wisp, magical lights of European folklore.

Spunkies

Spunkie in the Scottish Highlands where it would take the form of a linkboy (a boy who carried a flaming torch to light the way for pedestrians in exchange for a fee), or else simply a light that always seemed to recede, in order to lead unwary travelers to their doom. The spunkie has also been blamed for shipwrecks at night after being spotted on land and mistaken for a harbor light. Other tales of Scottish folklore regard these mysterious lights as omens of death or the ghosts of once living human beings. They often appeared over lochs or on roads along which funeral processions were known to travel.

Pixies

Also related, the Pixy-light from Devon and Cornwall is most often associated with the Pixie who often has “pixie-led” travellers away from the safe and reliable route and into the bogs with glowing lights.

In Welsh folklore, it is said that the light is “fairy fire” held in the hand of a púca, or pwca, a small goblin-like fairy that mischievously leads lone travellers off

the beaten path at night. As the traveller follows the púca through the marsh or bog, the fire is extinguished, leaving them lost.

Phooka

Phooka may refer to Púca, a creature of Celtic folklore or from the Old Irish poc, 'a male goat'. Puck was the goat-footed satyr made famous in Shakespeare's *A Midsummer Night's Dream*. Often thought of as an animal spirit, some accounts believe it gets its name from Poc, meaning he-goat in Irish. In fact, Pooka is a changeling, and can take animal or human form. The animal Pooka is usually jet black with fiery golden or red eyes.

The mountains and hills are this creature's domains.

Depending on the part of Ireland you lived in, Pooka was thought to be either helpful or menacing. It has been known to help farmers for example, but it can also wreak havoc. Generally however, perceived wisdom holds that an encounter with Pooka is not considered propitious, as this fairy creature is a portent of oncoming doom. Known for its cunning and wile as well as lies and deception, Pooka's archetype is trickster. It is also a fertility spirit since it has power to create or destroy, as well as ability of human speech, it is a gifted prophet.

Woodwose

The wild man (also wildman, or "wildman of the woods", archaically woodwose or wodwose) is a mythical figure that appears in the artwork and

2. *Read, translate in oral or written form into English.*

Л И Т А

Летнее солнцестояние (20 — 22.06)

Лита – праздник равновесия, время самого долгого дня и самой короткой ночи, астрономически приходится на 20-21 июня. Лита – годовой пик силы солнца, но надо помнить, что, начиная с летнего солнцестояния, день начинает понемногу убывать, и колесо года поворачивается в сторону зимы. На протяжении тысячелетий этот день (как и зимнее солнцестояние 21 декабря) имел огромное значение для наших предков, живших в гармонии и подчинявшихся природным циклам.

● Празднование у кельтов ●

Для кельтов лето начиналось Бельтайном 1 мая и завершалось Лугнасадом 1 августа. На фестивалях Литы органичным образом сочетались труд и досуг, обряды и развлечения, свадьбы и общение с духами, гадание и ворожба.

Празднующие Литу украшали себя и жилища ветками, гирляндами и венками из цветов. Обязательными растениями на летнее солнцестояние были: зверобой, береза, фенхель, заячья капуста и белые лилии. Люди выходили петь, танцевать и водить хороводы, а также участвовали в ритуальных церемониях. К вечеру шли в ближайшую рощу, чтобы оставить для фей и эльфов приношения из еды и душистых пряных трав (последние, по поверьям, обладали особой магической силой, если были собраны на Литу). С наступлением темноты устраивались факельные шествия и костры, которым также приписывалась магическая сила. Прыжки через костер, по верованиям древних, могли обеспечить процветание и защиту всей семьи. Влюбленные, взявшись за руки, прыгали через огонь трижды, чтобы их брак был счастливым, богатым и многодетным. Даже угольки из костра на Литу сохраняли и использовали позже, чтобы исцелять раны и отводить непогоду в период сбора урожая.

Празднующие Литу украшали себя и жилища ветками, гирляндами и венками из цветов. Обязательными растениями на летнее солнцестояние были: зверобой, береза, фенхель, заячья капуста и белые лилии. Люди выходили петь, танцевать и водить хороводы, а также участвовали в ритуальных церемониях. К вечеру шли в ближайшую рощу, чтобы оставить для фей и эльфов приношения из еды и душистых пряных трав (последние, по поверьям, обладали особой магической силой, если были собраны на Литу). С наступлением темноты устраивались факельные шествия и костры, которым также приписывалась магическая сила. Прыжки через костер, по верованиям древних, могли обеспечить процветание и защиту всей семьи. Влюбленные, взявшись за руки, прыгали через огонь трижды, чтобы их брак был счастливым, богатым и многодетным. Даже угольки из костра на Литу сохраняли и использовали позже, чтобы исцелять раны и отводить непогоду в период сбора урожая.

В июне собирают первый мед, поэтому июньское полнолуние называлось медовым месяцем. После гуляний на Бельтайн многие пары ожидали прибавления, и конец июня был временем массовых языческих свадеб. Таким образом, понятие свадьбы было тесно связано с медовым месяцем июнем, и уже позднее превратилось в традицию, которой мы с удовольствием следуем и сейчас. Любопытно, что июнь до сих пор является самым популярным месяцем для бракосочетаний во многих странах.

● Празднование на Руси ●

На Руси перед солнцестоянием отмечали Русальную седмицу, чествуя русалок – духов рек и озер. Эта неделя была тесно связана с поминанием предков, из-за существовавшего с древности европейского обычая справлять по рекам сожженный прах воинов на ладьях. Непосредственно в день солнцестояния на Руси отмечали Купалу – окончание весны и начало лета с его первым месяцем Кресенем. Ритуалы Купалы очень

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference. Retell.*

На Івана Купала

День Купала, який припадає на 7 липня, збігається з літнім сонцеворотом. У давніх слов'ян Дажбог — бог Сонця — був найшанованішим серед інших мітологічних святих. Наші пращури вважали, що саме він подарував життя на землі. Відтак Сонце було прообразом свого покровителя, а тому його річний цикл співпадав з певними ритуальними діями. Одне з таких — Купало, котре символізувало літній сонцеворот, тобто найвищий культ Сонця.

Пізніше християнство, якому не пощастило остаточно знівелювати дійство, «долучило» до нього свято Різдва Святого пророка Предтечі й Хрестителя Господнього Івана. Ось так і з'явивсь охристиянізований празник з подвійною назвою — Іван Купало.

Основним стержнем, довкола якого відбуваються дієства, є купальський вогонь як символ небесного сонця. Він мав горіти цілу ніч. Щоб підтримувати багаття, парубки заздалегідь заготовляли хмиз. Зладнавши спеціальний, сплетений із соломки, рогози чи дубців, козубок, тягли його селом, і кожен господар дарував «на розпал» будь-яку вийшлу з вжитку річ, чи пару ломачин; деінде годилося накрести купальських дров лише в дівчат (нерідко для цієї мети розбирали й плетені тини). Зібране ломаття одвозили на леваду, що обов'язково сусідилася з річкою чи ставком, і складали в купки.

Крім купальського вогню, зі святом пов'язані два найголовніші персонажі — власне Купало та Марена. Оскільки чіткої думки про походження

цих дійових осіб немає, то вчені по-різному трактують їх генеологію. Деяко вважав, що в прообразі Купала маємо дажбозького бога земних плодів, котрому приносили в жертву хліб.

Але цілковито узгодитися з цією думкою навряд чи можна: Купало, як і Марену, спалюють або топлять у воді, а це суперечить віруванням, оскільки «боги завжди безсмертні». Цю думку підтримував і М. Грушевський: «Найбільш інтригувала дослідників загадкова й дуже неясна, в нинішніх остатках містерія Купала й Марени: дві символічні фігури робляться парубками й дівчатами, а потім топляться, або іншим способом нищаться».

Що в там було, але Марена й Купало — основні дійові особи обряду. Напередодні, себто 6 липня, дівчата, зібравшись у лісі чи на луці, таємно споряджали опудало — Марену. Ляльку в зріст людини плели із соломки, вбирали, наче живу людину: одягали вишиту жіночу блузку, підв'язували плахту й фартуха, скріплюючи їх однією чи двома крайками, а шнур прикрашали намистом; на неї зодягали сап'янці чи подекуди каптур (у давнину так пов'язували ноги покійникам).

На Київщині в минулому столітті Марену готували в такий спосіб. Зрізували гілляку з вишні з трьома сучками (один для голови, а двоє для рук) і увивали квітами, стрічками та ламистом. Одна з дівчат, зодягнувши на голову вінок, несла мовчки опудало на вигін, а решта юнок супроводжували її пісню:

Ходили дівочки коло Мареночки, Зелені два дубочки — парубочий, Червона калинонька — то дівочки. Як пішли дівчата в ліс по ягідочки, Та й прийшлося їм три річки брести, Три річки брести і Дүнай плисти. Усі дівки Дүнай переплили, Дівка Марина в Дүнаї втопилася. На дівці Маринці плахта-чорнитка...

Діставшись левади, дівчата насипали невеличку күпку з жовтого піску, вправляли в неї Марену й водили хороводи. Невдовзі до місця розваг сходилися хлопці. Вони живосилом одбирали Марену і, оточивши колом, підстрибували та приспівували всіляких жартівливих пісень.

Дівчата в цей час готували іншу ляльку, та хлопці вдрүге відбирали її. Юнки не гнівались за такі витівки, дорікаючи лишень, що парубкам дісталася щонайгірша, а вони, мовляв, зготують ще ліпшу...

У давніші часи за Марену здебільшого правувала велика гілка, зодягнена в лахміття. Встромивши її у землю, прикріплювали порүч свічку й запалювали. Під повлимки вогника водили хороводи й співали пісень.

На Полтавщині Марену називали «Марою». Біля неї клали великий жмүт жалкої кропиви, через яку перестрибували босоніж. В кінці дійства Мару несли до річ-ши й топили, а віночки чіпляли на дерева (дехто забирав їх додому і тримав у хаті або стайні як оберег від нечистої сили).

В окремих селах не виготовляли солом'яних опудал, а лише зрүбували гілку з листям, під нею садовили дитину й завітчували віночками та живими квітами. В такий спосіб об'єднували Марену (гілку) та Күпала, роль якого виконував підліток. Дівчата довкіл водили хороводи, співали жартівливих пісень.

Такі чи подібні дійства, пов'язані з Мареною, влаштовували майже на всьому терені України. Як правило, хлопці намагалися обов'язково знищити опудало — зненацька накидалися на дівочий гүрт, одбирали ляльку, розривали її на шмаття чи топили у воді.

Нарүбки в свою чергу також готували опудало — Күпала. Воно нагадувало високу — в зріст людини — ляльку із соломи. Для цього робили тичку з перекладиною й обкүрчували солом'яним күлем. Поверх зодягали штани, сорочку, бриля, до рүк приправляли батіг або кий, голову оздоблювали вүсами та бородою. Нерідко, щоб опудалові надати виразніших форм, голову ліпили з білої глини й засүшували на сонці. Замість очей вправляли вүглини, а щоки розфарбовували яскраворожевими барвниками. Такі ідоли сприймалися присутніми з надмірною містичністю.

Вчинивши «самосүд» над Мареною, парүбки йшли до Күпала, що стояв неподалік на пагорбі, й розпалювали багаття. Це мав зробити юнак, котрого найбільше поважали в селі. Доки розгорявся вогонь, хлопці й дівчата, взявшись за рүки, ходили за сонцем навколо Күпала. Після хороводу організовували ігри. Упіймавши котрүсь із юнок, тягли її до води чи обливали джерелицею. Дівчата також не ловили гав: скроплювали парүбків водою — «бо негоже на Күпала сүхому бүти».

Натомість розпочинались ігри біля вогнищ. Спочатку хлопці по старшині — поодинці чи парно — перестривували багаття, а як воно трохи прижухало — запрошували й дівчат. Вважалося за честь кожному «очиститись вогнем» — тричі перестривнути через нього. Якщо парубок стривнув якнайвище, то це віщувало на гарний врожай у родині, щонайспритніше — здоров'я привуде, а вскочить у полум'я — протягом року трапиться нещастя, зачепить ногою дрова — накличе в оселю неладки. Коли ж вдало перестривнуть багаття юнак з дівчиною, то неодмінно пошлюбляться і в злагоді проживуть вік. Тому таким іграм надавали особливого значення. В них, крім молоді, брали участь чоловіки та молодиці.

На купайлівське свято, як правило, сходилося все село — діти й літні мешканці. Найменші учасники також розпалювали невеличкі багаття або ж зносили на купу кропиву й перестривували через неї. У деяких селах молодиці приносили з собою вареники, а чоловіки та парубки — напої.

Розподілившись на гурти, частувалися.

Непомітно надходила північ, поступово догоряли вогнища. Але, перш ніж погасити їх, хлопці мали спалити чи

втопити у воді під супровід жалісливих пісень своє Купало.

Залишки од вогню заливали водою, а вугілля й попіл розмітали навсебіч — «бо то є чарівні омүлети»; якщо упирі, відьми чи вовкулаки скористаються жаром з купальського вогнища, то неодмінно заподіють людям лихо. Дехто з присутніх навіть пов'язував у вузлик попіл і брав його із собою, щоб, йдучи додому, не наздогнали відьми, котрі в цю ніч звігаються на свої оргії. При цьому не годилось «оглядатися й думати про хвостатих нечестивців».

По цім дівчата, запаливши свічки, пускали на воду заготовлені вдень два віночки — один для себе, а інший судженому. Якщо вінки пливли в парі, то вважалося, що цього року повернуться, а коли урозтіч — не судилося бути замужем. Хлопці в таких діях участі не брали, а лише звіддала або на протилежному березі уважно стежили за вінкопүсканням. Дехто кидав

непомітно камінці, щоб віночки спарувались, а ті, котрим це не загрожувало, чекали нагоди, доки вони пристануть до берега, щоб взяти їх на пам'ять. Таких щасливців називали «пересемцями».

Поступово згасали вогні, зникали з овиду віночки, а відтак наступала глибока купальська ніч. Поволі розходилися люди, освятившись романтичним настроєм. То там, то там розлого одгукувалися протяжні наспіви. Лишень найсміливіші хлопці, розбившись на гурти, не полишали левади — обмірковували, куди піти, щоб побачити, як цвіте папороть і зірвати чарквітку. Вважалося, кому пощастить зробити це, переборюючи найнеймовірніші жахи,— обов'язково віднайде закопаний у землі скарб або відкриються йому таємниці провідництва; рука, яка доторкнулася цієї квітки, матиме чудодійну силу — легко вчарує найкращу дівчину, одводитиме град, грім, бурю...

Немає, очевидно, потреби переповідати легенди, пов'язані з папороттю в ніч на Івана Купала. Ця тема широко висвітлена в українській літературі. Скажу тільки, крім хлопців, у ліс ходили й деякі найвідважливіші дівчата, щоб відшукати загадкове тирлич-зілля, котре вважалося «чарівним зелом кохання».

На Іванівську ніч більшість людей намагалася не спати. За народною уязою, в цей час усе оживає й бенкетує, з'являються на світ злі й добрі духи — домовики, мавки, русалки, потерчата, ұпирі, мольфари, водяники, лісовики, польовики, мерці. Особливо активними стають відьми. Вони збираються на своє улюблене місце — Лису гору біля Києва, щоб, приховавши місяця, викраденого напередодні, голотілом бігати довколою на своєму верескливому гульбищі. Тому господарі звечора обтикали хати, корівники та пасіки пучками полину чи осиковими кілочками, біля воріт і на порозі залишали сокиру або ножа, жінки обкурювали торішнім купальським зіллям корів, а дівчата прив'язували до поперека зубок часнику — «щоб убезпечитись од нечистої сили». Протягом ночі намагалися не згадувати злих істот, аби не накликати їх.

Той, хто не спав усю ніч, міг начебто зустрітись з добрим Ладом — опікуном господарства й роду. Вважалося, що саме цієї ночі найяскравіше запалюють свої ліхтарики трав'яні світлячки.

Передівакова, або Іванова ніч — найпоетичніше купальське дійство. Воно супроводжувало протягом сторіч духовне єднання людини з природою, опоетизовувало й возвеличувало побут, освячувало почуття молодих сердець, жило сподіванками на краще майбутнє. Символом свята було очищення од всього гріхотворного вогнем та водою. Тому, природно, що темні сили в прообразі Марі (Марени) мали обов'язково, як це мовиться в пісні, втопитися. І цієї хвилини — зустріти схід сонця, а отже й день Івани Купала — люди чекали з особливим нетерпінням.

Василь Скүратівський – Святвечір

Singhrasadh (Geltic) /

Sararas

vs.

**Медово-Маковий Спас
Свято Брожаю**

1. *Read, translate and retell by your own words in brief.*

Lughnasadh (Celtic) / Lammass

1st August – The first harvest

Lughnasadh is the festival that marks the beginning of the harvest. It is held half way between the summer solstice and autumn equinox, around 1st August.

The festival of Lughnasadh was celebrated in Ireland, Scotland and the Isle of Man. In Wales a similar festival of Calan Awst was celebrated and in England it was known as Lammass.

Lughnasadh was named after the pagan god Lugh. It was believed in ancient times, that Lugh began the festival as a funeral feast and games for his mother, Tailtiu, the earth goddess. The funeral games, similar to the ancient Olympic Games, were known as Óenach Tailten and involved athletics and sporting contests. This tradition continued throughout the years and was incorporated into the Lughnasadh festivities along with other events.

During the festival people would meet and trade goods such as corn, cattle and various goods. The festival's main event was a large feast of the newly harvested crops and livestock. Everyone took part. People also picked bilberries which have become significant to surviving rituals relating to this day.

The festival also involved matchmaking. There was a custom of trial marriages during Lughnasadh where a young couple would hold hands through a wooden door while a ceremony took place to unite them. After a year and a day the trial could be made official or forgotten.

Religious rituals were also a part of Lughnasadh. People would visit holy wells to make offerings of coins or cloth while walking sun-wise around the well. In exchange they

were thought to receive good health. People would also climb sacred hills to make offerings of the first cut corn or a sacred bull in order to give thanks for the harvest. The climbing of hills and mountains on Lughnasadh carried on into the modern era. These treks were adopted by Christians as pilgrimages.

There is still a famous pilgrimage at Croagh Park in Co. Mayo called Beek Sunday Pilgrimage, which attracts thousands of people every year.

Although many of the old traditions died out for a time, several towns in Ireland have started to reintroduce Lughnasadh fairs and festivals into modern day culture with food stalls, traditional music, dancing and crafts. It is now known more

commonly as Lughnasa.

ireland-calling.com/lughnasadh/

Lughnasadh - Lammás

The Celtic Harvest Festival

Beginning at sundown on the eve of July 31st to sundown on August 1st

The Celtic Harvest Festival – Lughnasadh – also known as Lammás – is a harvest celebration beginning at sundown on the eve of the 31st of July until sundown on August 1st and derives its name from the Irish God Lugh. In Wales, this time is known simply as Gwl Awst, the August Feast. Lugh is associated with the power of sun and light, and so fires were burned in honor of Him on this day. In addition to His associations with light, Lugh is a God of Skill and Craft, a

master of all human skills. On this His feast day, it is particularly appropriate that we celebrate our own abilities and skills.

Lugh dedicated this Celtic festival to his foster-mother, Tailtiu, the last queen of the Fir Bolg, who died from fatigue after working and clearing a great forest so that the land could be cultivated. When the men of Ireland gathered at her death-bed, she told them to hold funeral games and celebrations in her honor. As long as they were held, she prophesied Ireland would not be without song.

Lammas (was christianized as Lammas: the word 'Lammas' is an Old English word meaning 'Loaf Mass') celebrates the first harvesting of crops, the first of three harvest festivals. The Earth yields up Her first gifts to us ... a blessing from the Mother and the product of our human hands. It is a time to celebrate the fruitfulness of the Earth and fruits of our labors. We have sown and nurtured, and now we are reaping the benefits in rhythm with the Earth. In later times, the festival of Lughnasadh, but in rural areas it was often remembered as "Bilberry Sunday," the people would gather the earth's freely-given gifts of black berries. As well people sang and danced jigs and reels to the music of melodeons, fiddles and flutes, and held uproarious sporting contests and races.

Corn, grains and berries are of particular significance at this holiday (see recipes below from corn, flour and grains). Traditionally, the newly harvested grain is made into bread to be shared with all in this celebration. Fruits and vegetables are ripe and ready for canning and preserving. We celebrate and partake in the fullness of the Earth while beginning to make provision for the cold months ahead.

This was also an occasion for handfasting and displaying of their skills and specialized crafts. Through the centuries, Ireland's country-people have celebrated the harvest at revels, wakes and country fairs. Some still continue this festival

today with an entertaining manner and it is usually celebrated on the nearest Sunday to August 1st, as so that a whole day could be set aside from work.

It is a time to ask ourselves: “What are my talents? What are my skills? How do I express my creativity? How do I use my abilities to re-craft my world ... to add beauty color ... richness? Our skills may include woodworking, designing, creating, sewing and needlecraft, art, music, dance, sports or communication, organizing, healing, parenting, problem solving etc. Whatever our talents or abilities, this is a time to recognize them and honor them, and to share our recognition of the talents and abilities of others around us. If you have had an interest or urge to develop a particular skill or creative outlet, now might be the time to make a pledge or commitment to yourself to pursue your interest. By offering the fruits of our labors back to the Universe we enrich both ourselves and our world.

Because Lughnasadh is a celebration of the new harvest, people cooked special ritual foods and festive meals.

www.mysticfamiliar.com/library/witchcraft/lughnasadh.html

Lughnasadh - Cross Quarter Day

Lughnasadh (Lughnasad, Lughnasa, Lughnasad, Lúnasa) – pronounced *Lou-na-sa*.

In Celtic mythology the god Lugh one of the chief gods of the Tuatha De Danann, established the Lughnasadh festival as a funeral feast and games commemorating his foster-mother Tailtiu. She died on August 1st of exhaustion after clearing the plains of Brega for farming. The ancient kingdom of Brega was bounded on the south by the River Liffey and extended northwards across the Boyne Valley. The first Teltown Games (Áenach Tailteann) were held where Tailtiu was buried on the banks of the River Blackwater before it joins the River Boyne.

The Neolithic (Stone Age) people of the Boyne Valley aligned their monuments to the major solar events, the Winter Solstice, the Equinoxes and the Summer Solstice. The solar year was further divided to mark the half way points between the major solar events giving the cross quarter days of Imbolc, Beltane, Lughnasadh and Samhain. In the Celtic era it was the cross quarter festivals that gained prominence.

The stage play *Dancing at Lughnasa* by Brian Friel is set in 1936 in the fictional town of Ballybeg (based on the Glenties in Co. Donegal). The play takes place around Lughnasa, the festival of the first fruits, when the harvest is welcomed. *Dancing at Lughnasa* was adapted for film in 1998 starring Meryl Streep.

Lughnasad is the Celtic name for Lammas, time of the ‘first fruits’ of harvest. Lugh (Lleu) is an ancient god associated with the time of harvest, horse and livestock fairs, often held on hilltops. The painting suggests the sudden summer storms which sometimes occur at this time of year, with the sun mirrored in the round shape of Silbury Hill – part of the Avebury Complex. The gold torc and Bronze Age spearhead were both recovered from the local downs in 1844 by a man digging for flints.

Featured are mature corn and sloe berries which ripen through August. A livestock fair was held on Tan Hill at this time of the year for centuries – close to where the torc was found – and may even date back to the Neolithic period. The chalk hill figure is the nearby white horse from Alton Barnes which seems to be echoed in the ‘horse head’ shape of West Kennet Avenue Stone 37B (lower right). The horse heads, of which there are several at Avebury may also be deer or doe; a quantity of carefully deposited deer antler was recovered from Silbury Hill during excavation.

<http://www.newgrange.com/lughnasadh.htm>

Irish Harvest Festival

In Ireland they celebrate an autumn harvest festival where the farmers bring their harvests to trade or sell. Potatoes are used to make Poteen, a drink that is sold at fairs. There is lots of dancing, singing, music, and storytelling.

Lughnasadh also called Lammas. August 1st Commemoration of Lugh, the Celtic god of the sun - on which, the summer celebration of the first grain harvest occurred.

Lammas also known as the **Celebration of Bread**, the preparation of bread as a primary staple is a ritual in and of itself. It is the time of year when they celebrate the passing summer and lean into fall, storing their goods and thanking the Gods/Goddesses for a plentiful harvest and asking them for a safe winter.

The grain was made into hearty breads, ale, and mead. These gatherings signified abundance as the people ended the period of survival on last year's grain and began to eat this year's. This is the first of three Celtic harvest festivals. This one marking the beginning of the harvest.

Lammas is the first of the three harvest festivals, the other two being Mabon and Samhain. It marks the middle of summer and beginning of the harvest season. Lammas heralds the coming autumn. It is during this time between Lammas and the Autumn Equinox that we see the theme of the God's sacrifice coming into being. The God must die and merge with the earth in order for the harvest to be plentiful. In the Celtic tradition, Lugh's decline toward his sacrifice is celebrated; his death is not celebrated until the Autumn Equinox.

Lughnasadh is the first of the 3 harvest festivals and is celebrated on August 1st or 2nd. Other names this holiday may be known as are Lammas, First Harvest, Bread Festival, August Eve, and Elembiuos.

Lughnasadh is an Irish tradition, with the Old Irish word Lunasa which meant "August". The celebration is in honor of the Celtic Sun God, Lugh. Lughnasadh is a cross-quarter Sabbat, meaning it lies between Sabbats based on solar occurrences.

For most people, this time of year is when people have picnics, county fairs, rodeos, ice cream socials. The first crops have ripened and been harvested at this time for centuries, and it seems to be a time when life needs to be enjoyed. Lughnasadh is all about celebrating and acknowledging the earth's abundance and your spirit alive in the body and enjoying life on earth.

Autumnal Equinox occurs on September 21st or 22nd. This is the time of equality of day and night with the forces of light on the decrease. This is the second of the harvest festivals. This time marking the end of the harvest.

The Autumnal Equinox is associated with the colors yellow, orange, and brown, the astrological sign of Libra, and the element of air.

Irish Catholics celebrate the **Feast of Saint Martin of Tours** or as it is also known **Martinmas**, held on November 11. This feast was

held to honor the Hungarian saint who, as legend goes, hid in a barn when he heard he had been appointed a bishop and believed he did not earn such an honor. A

2. *Read, translate in oral or written form into English.*

Ламмас (Лугнасад) - 1 августа

Ламмас очень часто называют другим названием – Лунаса (Лугнасад, Lughnasadh) в честь кельтского бога Луга, чье имя означает "свет" или "сверкающий". Луг – это бог огня, покровитель наук и искусств. Согласно ирландской легенде, Луг был вождем племени людей богини Дану. Каждый год во время сбора урожая Луга приносили в жертву, чтобы он смог возродиться заново. Его жертвоприношение праздновали три дня, а иногда и целый месяц, с играми, кострами и пирами.

Каждый год в начале сезона сбора урожая проводился памятный пир в честь кормилицы Луга – Тэллте. Легенда утверждает, что ее похоронили под курганом, названный в ее честь, и в этом месте, на холме Тэллте, проходило первое празднование Лунаса в Ирландии. Частью этого праздника были игры и различные соревнования, а на пиршественном столе стояли блюда, приготовленные из первых плодов летнего урожая. Поэтому еще одно название Ламмаса – "Игры Тэллте". Особенностью этих игр были "Свадьбы Тэллте", которые длились 1 год до следующего Ламмаса, когда пара решает, продолжать ли им быть вместе или встать спиной к спине и разойтись в разные стороны, расторгая тем самым свадебное соглашение. Праздничная ярмарка Лунаса на холме Тэллте привлекала племена со всей Ирландии, чтобы помериться силами в скачках и соревнованиях на силу и ум, а также, чтобы принять участие в пире и поторговать.

В начале второго тысячелетия, 1 августа 1100 года, одному из монахов английской часовни Глоцестер приснился сон, в котором Бог предвещает скорую смерть злого короля Вильяма Рыжего, который получил это известие на следующий же день во время своих приготовлений к охоте в Нью Форесте. Ходили слухи, что в этом лесу состоится языческое празднество, но Вильям Рыжий не послушался предостережений и выехал на охоту. Вскоре его нашли мертвым со стрелой в глазу, а его брат, Генри, принимавший участие в охоте, торопился унаследовать трон. Есть версии, что Вильям Рыжий стал жертвой Ламмаса, что его принесли в жертву ради возрождения страны. Некоторые считают, что его брат Генри тоже принимал в этом участие. Тело рыжеволосого короля несли в город через деревни, и народ выходил, оплакивая его как Джона Ячменное-Зерно. Нью Форест до сих пор является священной землей для английских ведьм и цыган. Джон Ячменное-Зерно стоит до тех пор, пока не прорастет его борода под летними дождями. Потом его срезают, катят вокруг поля, сбивают и связывают. Из него выпекают хлеб и варят пиво, эль, делают виски.

Саксонский праздник Ламмас отмечает урожай зерна. Устраивали церемонию жатвы, молотбы и мелки первого снопа пшеницы, из которого сразу же пекли хлеб. Семья, которая первая заканчивала сбор урожая, делала зерновую куколку и передавала ее

следующим, кто собирал урожай. Цепочка обрывалась на семье, которая заканчивала последней и оставляла куколку себе. В день Бригит куколка кладется в кроватку в корзине вместе с буханкой хлеба или кувшином виски, и ее носили по домам, чтобы поторопить весну. В Шотландии самый маленький ребенок срезает последний сноп и плетет из него зерновую куколку.

В Ламмас большое тележное колесо смазывали дегтем, поджигали и скатывали с холма. Это древний языческий обряд, символизирующий конец лета. Пылающее колесо символизирует бога солнца на закате своих дней.

Очень часто Ламмас празднуют в последнее июльское воскресенье или первое воскресенье августа. В современной Ирландии семьи до сих пор ходят в холмы и леса собирать чернику в последнее воскресенье июля.

Поваренная книга в потертой обложке • Оливковый хлеб с розмарином

- 3 чашки простой муки
- 2 чайные ложки соли
- 1/2 чайной ложки сухих дрожжей (с шапкой)
- 1 1/2 чашки теплой воды (теплой)
- 1/2 стакана оливок каламата, мелко нарезанных
- 1 веточка сушеного розмарина
- морская соль в хлопьях

Просеять муку в большую миску (из стекла или металла, который можно поместить в чуть теплую духовку). Добавьте соль и дрожжи и хорошо перемешайте. Медленно добавьте теплую воду, перемешивая ложкой. Когда тесто будет липким, но хорошо размешиваться, нужно его накрыть пленкой и поставить в слегка разогретую духовку на 3 часа (можно оставить на 6 часов или на ночь).

Когда опара увеличилась вдвое, выньте ее из духовки. Разогрейте духовку до 230°C и поместите в нее жаровню с крышкой. Если у вас есть камень для пиццы, поставьте жаровню сверху, а его – вниз, это не даст хлебу подгореть.

Добавьте оливки и розмарин в тесто и вымесите его руками. Насыпьте муки на подпыл, затем выложите тесто и сформируйте его в хороший каравай. Накройте полиэтиленовой пленкой и оставьте на 30 минут, пока духовка нагревается.

После 30 минут, аккуратно выньте кастрюлю из духовки, снимите крышку и поместить тесто в центр. Посыпьте оставшимся розмарином и парой щепоток морской

3. *Read, translate in oral or written form. Compare the information of the two nations and found out common features and difference. Retell.*

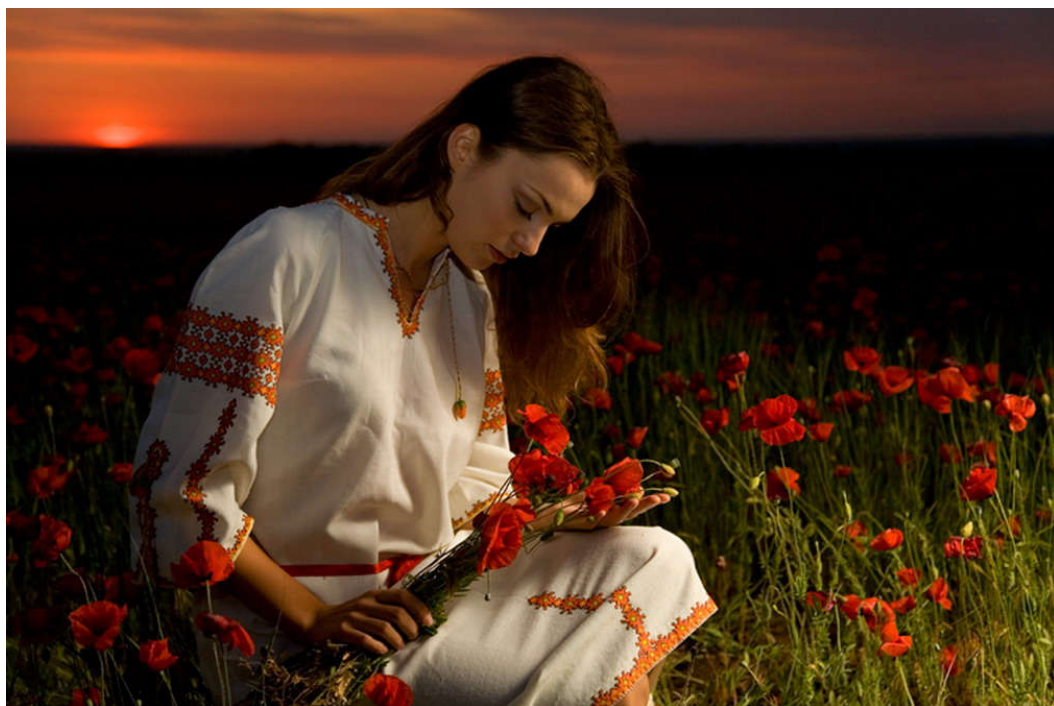
1 серпня - Медово-Маковий Спас

1 серпня – Медово-Маковий Спас (Свято Врожаю). Початок серпня у наших далеких предків називався Спасівкою. Це свідчить про те, що існував Бог, якому присвячувались спасівські обряди, що дожили навіть до наших днів. Хто ж такий Спас? У Велесовій Книзі серед назв місяців (тижнів чи декад) знаходимо назву Спасиць (Спасич). Можемо припустити, що це були дні, призначені вшануванню Спаса.

Спасич, Спасівка – давнє праукраїнське свято Врожаю, одне із свят Кола Сварожого. Спасівка – час, коли ду́хи і ду́ші Предків (покійних родичів) відвідують свої родини, з'являються на землю. Наш народ вірить, що Предки сприяють цвітінню і дозріванню плодів, охороняють ниви, садки і городи. Тому в ці дні приносили жертви Роду і Рожаницям, як родинним Богам. Саме їм урочисто виготовляли і запалювали спасівські свічі з нового воску, кришили хліб, виливали медовий напій. До нас дійшли давні язичницькі молитви, що читалися до кожної свічки (а їх було три – «трійця»): «Пресвята родюча Земле наша, ниви, сади, городи – світ Сонця вам! Праведне Сонце, Місяцю ясний, Зорі світлі, Небо пречисте, будьте милостиві до людей і до худівки! Ліси, води, повітря чисте, всі ду́ші праведні, лада наші – всім вам на добро, на пожиток!». Як бачимо, тут прославляються давні, саме язичницькі Боги – Сонце, Місяць,

Зорі, Земля,
Небо та дүхи
Предків,
якими відає
Бог Велес.
Недаремно в
обжинковому
обряді
Велесу
присвячують
ся останні
незжаті
колосся, які
просто на
полі үрочисто
зав'язуютьс
я червоною

стрічкою і яким приноситься в жертву хлібина. Цей обряд має назву Велесової або Спасової Бороди (подекүди – Дідова Борода).

Спасич (Спасівка) має три етапи.

Перший – Маковій, або Спас на воді (Мокрий Спас), що пов'язується з Богинею Води Даною, або Мокошею, яка водночас є покровителькою жінок, родючості, рослинності – взагалі водної стихії. До Першого Спаса пасічники відбирають мед, щільники (соти), топлять віск; господині заготовляють мак та зілля, квіти, колосся для вінків – все це призначене до освячення. В давнину саме в цей день відбувалось богослужіння біля річок та джерел, яким приносились жертви з меду та хліба.

Мак в Україні з давніх давен є символом плодючості та оберегом від зловорожих сил. Обрядові страви цього свята: медяники, печиво або бублики з маком, шүлики (печені коржики з тертим маком і медовою ситою), күтя

(каша з необлүщеного зерна з медом і маком), завиваники з маком, варені күкүрудзяні качани та ін. До Першого Спаса виготовлявся також священний напій – мед. Існував звичай ү цей день күпатися в освяченій воді річки або обливатися свяченою криничною чи джерельною водою.

Друге свято цього циклу – Яблүчний Спас, або Спас на горі.

Список використаної літератури:

1. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову : [навчальн. пос.-довідник для студентів вищих навч. закладів]. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 608 с.
2. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад) : [підручник] / Ілько Вакулович Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 448 с.
3. Скуратівський Василь. Святвечір : [у 2 к.] / В. Скуратівський. – К. : «Перлина», 1994. – К. I, II. – 288 с., 192 с.
4. Джоан Асала. Кельтская народная кухня / <https://new.vk.com/witchofthewilds>.
5. http://www.thewhitegoddess.co.uk/the_wheel_of_the_year/
6. https://en.wikipedia.org/wiki/Wheel_of_the_Year
7. <http://www.tridevatoecarstvo.com>
8. bratkozak.com.ua
9. kobu.kiev.ua
10. uk.wikipedia.org Коляда
11. velesovkrug.ru
12. ukrlit.org
13. <http://www.uamodna.com/articles/mayya-bogynyamaty-trypiljciv-slovi-39-yan-ta-usjogo-svitu/>
14. <http://good-know.com/litnye-sontsestoyannya-2016/>
15. <http://www.skarby.org.ua>
16. <https://wicca.com/celtic/akasha/mabon.htm>
17. <https://www.goddessandgreenman.co.uk/mabon>
18. <https://www.circlesanctuary.org/index.php/celebrating-the-seasons/celebrating-samhain>
19. <https://wicca.com/celtic/akasha/samhainlore.htm>
20. <http://www.ibtimes.com>
21. <http://www.wizardrealm.com/norse/holidays.html>
22. Morag ©: http://vk.com/wall-42311101_102149
23. <http://www.kobu.kiev.ua/>
24. http://freya.theladyofthelabyrinth.com/?page_id=397
25. <http://skandland.com/vikxmas.htm>
26. <http://prsync.com/arbor-care-inc/the-visual-history-of-christmas-trees-507143/>
27. <https://timeslipsblog.wordpress.com/tag/norse-yule-traditions/>
28. <https://new.vk.com/witchofthewilds>
29. www.thewhitegoddess.co.uk/the_wheel_of.../imbolc.asp

30. <http://ireland-calling.com/imbolc/>
31. <http://www.newgrange.com/imbolc.htm>
32. <http://www.wizardrealm.com/norse/holidays.html>
33. <http://www.goddess-guide.com/ostara.html>
34. odinsvolk.ca/O.V.A.
35. <https://new.vk.com/witchofthewilds>
36. radomiradomira.blogspot.ru
37. <https://beltane.org/a-detailed-history-of-beltane/>
38. <https://thenewpagan.wordpress.com/midsummer-litha/>
39. <https://en.wikipedia.org/wiki>
40. <http://www.patheos.com/blogs/pantheon/2010/06/wyrd-designs-litha-sunwheels-align/>
41. <http://www.patheos.com/blogs/agora/2016/06/outside-the-circle-the-bad-fairies-of-litha/>
42. countrysideliving.net
43. shellir.livejournal.com
44. ireland-calling.com/lughnasadh/
45. www.mysticfamiliar.com/library/witchcraft/lughnasadh.html
46. <http://www.newgrange.com/lughnasadh.htm>
47. <http://www.harvestfestivals.net/irishfestivals.htm>
48. <https://new.vk.com/witchofthewilds>
49. <http://www.skarby.org.ua/medovo-makovyj-spas/>

Джерело фотозображень – пошукова база Google та vk.com

Britain vs. Ukraine:
ethnolinguistic studies
(Wheel of the Year Festivals)

Навчальний посібник
Не для комерційного використання

Module II

Автор посібника – **Л. Б. Кротенко**
Підбір ілюстрацій, графічний дизайн, обкладинка – **Л. Б. Кротенко**

Підписано до друку 20.02.2017 р. Формат 60x84/8.
Папір офісний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. др. арк. 24,9. Зам. № 089.
Віддруковано з оригіналів.

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова. 01601, м. Київ-30, вул. Пирогова, 9
Свідоцтво про реєстрацію ДК № 1101 від 29.10.2002. (044) 234-75-87
Віддруковано в друкарні Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова (044) 239-30-26